

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra práva

Diplomová práce

OCHRANA DAT A OSOBNÍCH ÚDAJŮ

Klára Hnáťová

© 2015 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra práva

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

Klára Hnátová

Podnikání a administrativa

Název práce

Ochrana osobních dat a údajů

Název anglicky

Protection of Personal Data and Information

Cíle práce

Obecným cílem diplomové práce je vymezení základních pravidel ochrany osobních údajů. Dílčím cílem je pak zpřehlednění základních pojmů týkající se ochrany osobních dat a údajů, a to citlivé údaje, identifikační údaje, adresní údaje, popisné údaje, anonymní údaje, ale také vymezení, kdo je subjektem a správcem údajů. Dále pak vymezení Zákona o ochraně osobních údajů a přiblížení Úřadu pro ochranu osobních údajů. V praktické části je cílem aplikovat získané poznatky z teorie na konkrétním příkladě určité organizace s využitím dotazníkového šetření.

Metodika

Vypracování teoretické části diplomové práce předchází důkladné studium odborné literatury, odborných článků, internetových odkazů a právních předpisů. Pro praktickou část je nezbytná návštěva konkrétní personální agentury a využití dotazníkového šetření. Následuje vlastní zjištění a konzultace s vedoucím diplomové práce. Na závěr proběhne kvantitativní vyhodnocení zjištěných výsledků.

Doporučený rozsah práce

60 – 80 stran

Klíčová slova

agenturní zaměstnávání, citlivé údaje, data, informace, ochrana, osobní údaje, personalistika, rodné číslo, úřad, zaměstnanec

---

Doporučené zdroje informací

- BARTÍK, Václav a JANEČKOVÁ, Eva. Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. 311 s. Praktická právní příručka. ISBN 978-80-86131-96-2
- BARTÍK, Václav. Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem. 1. vyd. Olomouc: ANAG, 2010. 383 s. Právo. ISBN 978-80-7263-613-6
- Další literatura a odborné články po konzultaci s vedoucí DP.
- D'AMBROSOVÁ, Hana. Ochrana osobních údajů v personalistice od roku 2005. 1. vyd. Praha: Pragoeduca, 2005. 87 s. ESO: sešity mzdových účetních a personalistů. ISBN 80-7310-025-8
- HŮRKA, Petr et al. Zákoník práce a související ustanovení občanského zákoníku: s podrobným komentářem k 1. 1. 2014. 3., aktualiz. a rozš. vyd. Olomouc: ANAG. (c) 2014. 1063 s. ISBN 978-80-7263-857-4
- Informační bulletin: Úřad pro ochranu osobních údajů. Praha: Úřad pro ochranu osobních údajů, 2013. Dostupné také z: <http://www.uoou.cz/uoou.aspx?menu=201&submenu=204>
- JOUZA, Ladislav. ŽENÍŠKOVÁ, Marta a SALAČOVÁ, Marie. Agenturní zaměstnávání. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2005. 203 s. ISBN 80-7357-126-9
- KNAP, Karel et al. Ochrana osobnosti podle občanského práva. 4., podstatně přeprac. a dopl. vyd. Praha: Linde, 2004. 435 s. ISBN 80-7201-484-6
- MATES, Pavel a NEUWIRT, Karel. Právní úprava ochrany osobních údajů v ČR: znění zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, vybrané předpisy EU: poznámkové vydání se zpracovanou důvodovou zprávou. Vyd. 1. Praha: IFEC, 2000. 116 s. AZ IVS. ISBN 80-86412-02-04
- MATES, Pavel, JANEČKOVÁ, Eva a BARTÍK, Václav. Ochrana osobních údajů. Praha: Leges, 2012. 206 s. Praktik. ISBN 978-80-87576-12-0
- MATES, Pavel. Ochrana soukromí ve správním právu. 2. aktualiz. a podstatně přeprac. vyd. Praha: Linde, 2006. 313 s. ISBN 80-7201-589-3
- MATOUŠOVÁ, Miroslava a HEJLÍK, Ladislav. Osobní údaje a jejich ochrana: knížka pro praxi. Vyd. 1. Praha: ASPI, 2003. 415 s. ISBN 80-86395-50-2
- MATOUŠOVÁ, Miroslava a HEJLÍK, Ladislav. Osobní údaje a jejich ochrana. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. 455 s. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-322-5
-

Předběžný termín obhajoby

2015/06 (červen)

Vedoucí práce

Mgr. Ivana Hájková

Elektronicky schváleno dne 15. 9. 2014

JUDr. Jana Borská

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 11. 11. 2014

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 26. 03. 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou diplomovou práci "Ochrana dat a osobních údajů" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí diplomové práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých pramenů na konci práce. Jako autorka uvedené diplomové práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 28. 3. 2015

.....

Klára Hnátová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala vedoucí mé práce, paní Mgr. Ivaně Hájkové za odborné vedení, obětavou pomoc a cenné rady, které mi poskytla při zpracování této diplomové práce. Rovněž mým nejbližším za trpělivost a podporu při studiu. A také všem, kteří mi pomohli získat dostatek dat pro vypracování praktické části mé diplomové práce.

Ochrana dat a osobních údajů

Protection of Personal Data and Information

Souhrn

Diplomová práce je zaměřena v teoretické části na vymezení základních pojmů týkajících se ochrany osobních údajů, jako je osobní, identifikační, adresní, citlivý, popisný či anonymní údaj, dále je zde uvedena charakteristika subjektu, správce a příjemce údajů. Práce se také zabývá základními zásadami ochrany osobních údajů a je zde rozebrán zákon o ochraně osobních údajů a jeho působnost. V teoretické části je také přiblížení nezávislého správního orgánu v oblasti ochrany osobních údajů a popis jeho kontrolní, konzultační a poradenské činnosti. V závěru teoretické části je věnována pozornost problematice osobních údajů v pracovněprávních vztazích, konkrétně úpravě osobních údajů před vznikem, při trvání a po ukončení pracovního poměru. V praktické části je provedeno dotazníkové šetření zjišťující názory a zkušenosti respondentů s ochranou osobních údajů. Na základě získaných odpovědí jsou vytvořeny grafy a kontingenční tabulky a ve statistickém programu testovány hypotézy související s aktuálním tématem ochrany osobních údajů. Po důkladném analyzování odpovědí respondentů jsou prezentovány závěry.

Klíčová slova: Agenturní zaměstnávání, citlivé údaje, data, informace, ochrana, osobní údaje, personalistika, rodné číslo, úřad, zaměstnanec

Summary

This thesis is focused on the theoretical part on definitions relating to the protection of personal data, such as personal identification, address, sensitive, descriptive or anonymous data, there is also the characteristic of the subject, controller and recipient of data. The work also deals with the fundamental principles of privacy and there is dismantled law on personal data protection and its scope. The theoretical part is also the approach of an independent administrative authority in the field of protection of personal data and a description of its audit, consulting and advisory activities. In conclusion, the theoretical part is devoted to privacy issues in labor relations, specifically modify personal data before the commencement, duration during and after termination of employment. In the practical part is done a survey on the views and experiences of personal data protection. Based on the responses are created charts and pivot tables and statistical hypothesis testing program related to the current topic of privacy. The respondent's answers are thoroughly analyzed and presented conclusions.

Keywords: Agency employment, sensitive data, data, information, protection, personal information, Hunan Resources, personal identification number, office, employee

Obsah

1	ÚVOD.....	15
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	16
2.1	Cíl práce	16
2.2	Metodika	17
3	LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	18
3.1	Vymezení základních pojmů.....	18
3.1.1	Osobní údaj	18
3.1.2	Identifikační údaj	18
3.1.3	Adresní údaj.....	20
3.1.4	Citlivý údaj	21
3.1.5	Popisný údaj.....	21
3.1.6	Anonymní údaj	22
3.1.7	Subjekt údajů	22
3.1.8	Správce údajů.....	22
3.1.9	Příjemce údajů	23
3.2	Základní zásady ochrany osobních údajů	23
3.3	Zákon o ochraně osobních údajů.....	28
3.3.1	Působnost zákona o ochraně osobních údajů.....	28
3.3.2	Zpracování osobních údajů	29
3.3.3	Shromažďování osobních údajů	29
3.3.4	Uchovávání osobních údajů.....	30
3.3.5	Blokování osobních údajů	30
3.3.6	Likvidace osobních údajů	30
3.3.7	Souhlas se zpracováním osobních údajů	31
3.3.8	Povinnosti správce před zahájením zpracování	31

3.3.9	Povinnosti správce při zpracování osobních údajů.....	34
3.3.10	Povinnosti správce při ukončení zpracování osobních údajů	37
3.3.11	Sankce plynoucí z nedodržení zákona	38
3.4	Úřad pro ochranu osobních údajů	39
3.4.1	Základní informace o úřadu.....	39
3.4.2	Postavení a působnost úřadu.....	39
3.4.3	Konzultační a poradenská činnost Úřadu	40
3.4.4	Vyřizování podnětů a stížností	41
3.4.5	Organizační struktura Úřadu.....	43
3.4.6	Kontrolní činnost	44
3.5	Osobní údaje v pracovněprávních vztazích - personalistika.....	45
3.5.1	Osobní údaje před vznikem pracovního poměru	45
3.5.2	Zpracování osobních údajů během trvání pracovního poměru.....	50
3.5.3	Zpracování osobních údajů po ukončení pracovního poměru	54
4	PRAKTICKÁ ČÁST	56
4.1	Dotazníkové šetření.....	56
4.2	Charakteristika respondentů.....	57
4.3	Vyhodnocení odpovědí	60
4.3.1	Ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR	60
4.3.2	Zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů	61
4.3.3	Poskytnutí osobních údajů k potřebám výzkumu na ulici	62
4.3.4	Citlivé osobní údaje podle názoru respondentů	63
4.3.5	Podání stížnosti na porušení ochrany osobních údajů	64
4.3.6	Používání hesla pro různé účty	65
4.3.7	Ukládání hesel v prohlížeči.....	67
4.3.8	Hledání pracovního uplatnění.....	67

4.3.9	Využívání profesní sítě LinkedIn	68
4.3.10	Účast na přijímacím pohovoru.....	69
4.3.11	Vyžadování nevhodných informací při pohovoru	69
4.3.12	Údaje vyžadované při pracovním pohovoru	70
4.3.13	Vyplňování osobního dotazníku při přijímacím pohovoru.....	71
4.3.14	Informovanost o účelu dotazníku	72
4.3.15	Pravidla pro tvorbu hesel ve firmě.....	73
4.3.16	Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat e-mail a monitorovat pohyb na webových stránkách svého zaměstnance	74
4.4	Vyhodnocení otevřených otázek	77
4.5	Testování hypotéz	78
4.5.1	Závislost názorů respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR na vzdělání.....	78
4.5.2	Závislost používání hesla na věku respondentů.....	80
4.5.3	Závislost používání hesla na vzdělání respondentů	81
4.5.4	Závislost používání hesla na ukládání hesel	82
4.5.5	Závislost názoru, zda je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena na ukládání hesel v prohlížeči.....	83
4.5.6	Závislost názoru na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách na pohlaví.....	84
4.5.7	Závislost názoru na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách na pracovním oboru	85
5	ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ	87
6	ZÁVĚR	91
7	SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ.....	93
8	PŘÍLOHY	I

SEZNAM PŘÍLOH, OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Seznam příloh:

Příloha č. 1:	Dotazník
Příloha č. 2:	Vzor služebního průkazu inspektora Úřadu pro ochranu osobních údajů
Příloha č. 3:	Vzor služebního průkazu pověřeného zaměstnance Úřadu pro ochranu osobních údajů

Seznam obrázků:

Obrázek č. 1:	Sídlo Úřadu na ochranu osobních údajů v ulici Pplk. Sochora 27 na Praze 7
Obrázek č. 2:	Organizační struktura Úřadu na ochranu osobních údajů

Seznam tabulek:

Tabulka č. 1:	Věková struktura respondentů
Tabulka č. 2:	Ochrana osobních údajů v ČR
Tabulka č. 3:	Zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů
Tabulka č. 4:	Podání stížnosti na porušení ochrany osobních údajů
Tabulka č. 5:	Používání hesla pro různé účty
Tabulka č. 6:	Ukládání hesel
Tabulka č. 7:	Vyžadování nevhodných informací při pohovoru
Tabulka č. 8:	Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat e-mail svým zaměstnancům
Tabulka č. 9:	Oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb zaměstnance na webových stránkách
Tabulka č. 10:	Kontingenční tabulka pro závislost názoru respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR na vzdělání respondentů
Tabulka č. 11:	Chí-kvadrát $H_{0(1)}$
Tabulka č. 12:	Kontingenční tabulka pro závislost používání hesla na věku
Tabulka č. 13:	Chí-kvadrát test $H_{0(2)}$
Tabulka č. 14:	Kontingenční tabulka pro závislost používání hesel na vzdělání
Tabulka č. 15:	Chí-kvadrát test $H_{0(3)}$
Tabulka č. 16:	Kontingenční tabulka pro závislost používání hesla na ukládání hesel
Tabulka č. 17:	Chí-kvadrát test $H_{0(4)}$
Tabulka č. 18:	Kontingenční tabulka pro závislost mezi ukládáním hesla a názory na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR
Tabulka č. 19:	Chí-kvadrát test $H_{0(5)}$

Tabulka č. 20:	Kontingenční tabulka pro závislost mezi názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách a pohlavím
Tabulka č. 21:	Chí-kvadrát test $H_{0(6)}$
Tabulka č. 22:	Kontingenční tabulka pro závislost mezi názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách a pracovním oborem
Tabulka č. 23:	Chí-kvadrát test $H_{0(7)}$

Seznam grafů:

Graf č. 1:	Vývoj konzultační činnosti odboru pro styk s veřejností ÚOOÚ 2006 - 2007
Graf č. 2:	Počet vyřízených podnětů a žádostí v letech 2006 - 2012
Graf č. 3:	Vzorek respondentů podle pohlaví
Graf č. 4:	Věková struktura respondentů
Graf č. 5:	Struktura vzdělání respondentů
Graf č. 6:	Hlavní činnost respondentů
Graf č. 7:	Názory respondentů na ošetření osobních údajů v rámci ČR
Graf č. 8:	Zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů
Graf č. 9:	Poskytnutí osobních údajů k potřebám výzkumu na ulici
Graf č. 10:	Citlivé osobní údaje podle názoru respondentů
Graf č. 11:	Stížnosti na zneužívání osobních údajů
Graf č. 12:	Používání hesla pro různé účty
Graf č. 13:	Hledání nabídek pracovního uplatnění
Graf č. 14:	Účet na profesní síti LinkedIn
Graf č. 15:	Účast na přijímacím pohovoru
Graf č. 16:	Vyžadování osobních údajů při pracovním pohovoru
Graf č. 17:	Údaje vyžadované při pracovním pohovoru
Graf č. 18:	Vyplňování osobního dotazníku při přijímacím pohovoru
Graf č. 19:	Informovanost o účelu dotazníku
Graf č. 20:	Pravidla pro tvorbu hesel ve firmě
Graf č. 21:	Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat e-mail svým zaměstnancům
Graf č. 22:	Oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb zaměstnance na webových stránkách

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

Zkratky použité v textu

ČR	Česká republika
ES	Evropské společenství
EU	Evropská unie
FO	fyzická osoba
LZPS	Listina základní práv a svobod, Ústavní zákon č. 2/1993 Sb. ve znění ústavního zákona č. 162/1998 Sb.
NKÚ	Nejvyšší kontrolní úřad
NSS	Nejvyšší správní soud
ObčZ	zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník
odst.	odstavec
OP	občanský průkaz
OSSZ	Okresní správa sociálního zabezpečení
OSVČ	osoba samostatně výdělečně činná
písm.	písmeno
PO	právnícká osoba
PřesZ	zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů
RČ	rodné číslo
SB	Státní bezpečnost
SR	státní rozpočet
SvInf	zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů

TrZ	zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů
ÚOOÚ	Úřad pro ochranu osobních údajů
VIČ	vnitřní identifikační číslo
ZamZ	zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů
ZoA	zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZoCD	zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů
ZoDP	zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
ZoEO	zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, ve znění pozdějších předpisů
ZoMJP	zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZoOP	zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů
ZoOU	zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
ZoSK	zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů
ZoVŠ	zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů
ZoZS	zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, ve znění pozdějších předpisů
ZPr	zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce
ZPr1965	zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů

1 ÚVOD

Téma ochrana osobních dat a údajů předkládané diplomové práce je živé a společností intenzivně pocíťované a to nejen z důvodu rozvoje nových technologických trendů. Používání moderní technologie se v dnešní době stalo každodenní rutinou, z jedné strany je to velké usnadnění práce, avšak je zde riziko zneužití osobních údajů, které jsou díky těmto technologiím více dostupné a rozšiřované. Přestože je problematika ochrany osobních údajů již delší dobu známá, ne každý si uvědomuje, že zasahuje do většiny oblastí lidského života a dotýká se každého z nás, ať už jsme v roli správce údajů, který údaje zpracovává, nebo v roli subjektu údajů, jehož údaje jsou zpracovávány. Je důležité si uvědomit, že jednou poskytnutý údaj již nelze vzít zpět. Diskriminace na základě zpracování osobních údajů se objevuje nejen v totalitních režimech, kdy se jednalo o zablokování přístupu ke vzdělání či profesní kariéře. Také při pracovním pohovoru se můžeme setkat s formou diskriminace, ať už je to diskriminace pohlaví, či národnosti nebo z důvodu rodinných poměrů. Narušení soukromé sféry také stále častěji přichází od soukromých společností, které z různých důvodů sbírají naše osobní data a údaje, dále je zpracovávají či předávají dalším obchodním společnostem. Ty je potom využívají k marketingovým účelům a narušují naše soukromí při nabízení produktů a služeb prostřednictvím telefonů, e-mailů či dopisů, aniž bychom projevili jakýkoliv zájem. Častou problematikou ochrany osobních údajů je také zpracování osobních údajů v oblasti pracovněprávních vztahů, které začíná už od samotného poslání životopisu, přes výběrové řízení až po přijetí do zaměstnání. Tím to samozřejmě nekončí a osobní údaje jsou zpracovávány po celou dobu trvání pracovního poměru a to přinejmenším za účelem vedení personální a mzdové agendy. Ochrana osobních údajů je upravena v zákoně č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ale můžeme se s ní setkat také v občanském zákoníku.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

2.1 Cíl práce

Obecným cílem diplomové práce je analyzovat teoretické právní prostředí na základě využití sekundárních dat a vymežit základní pravidla ochrany osobních dat a údajů v České republice. Dílčími cíly práce jsou pak zpřehlednění základních pojmů týkajících se ochrany osobních dat a údajů, jako je osobní, identifikační, adresní, citlivý, popisný či anonymní údaj, ale také vymezení, kdo je subjektem, správcem a příjemcem údajů. Dále identifikace základních zásad ochrany osobních údajů a rozebrání zákona o ochraně osobních údajů, vymezení jeho působnosti a jednotlivých úkonů, jako je zpracování, shromažďování, uchovávání, blokování, likvidace či souhlas se zpracováním osobních údajů, ale také určení sankcí plynoucích z nedodržení zákona. Je rovněž potřeba přiblížit nezávislý správní orgán v oblasti ochrany osobních údajů, jímž je Úřad na ochranu osobních údajů a popsat jeho kontrolní, konzultační a poradenskou činnost. Závěr teoretické části se zaměří na problematiku ochrany osobních údajů v pracovněprávních vztazích, kde je věnována pozornost zpracování osobních údajů před vznikem, při trvání a po ukončení pracovního poměru. Následně se získané poznatky z literární rešerše využijí jako podklad pro vypracování praktické části diplomové práce a aplikují na konkrétní problematiku. Cílem praktické části je zjistit vlastním výzkumem pomocí dotazníkového šetření názory a zkušenosti respondentů s ochranou osobních údajů a vymežit charakteristiku respondentů. Vyhodnotit odpovědi respondentů a určit, zda jsou závislé názory respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů na jejich vzdělání, závislost používání hesla na věku respondentů či na jejich vzdělání. Také je důležité zjistit, zda existuje závislost používání hesla na ukládání hesla v počítači a na mobilu, zajímá nás také, zda názor na ochranu osobních údajů v České republice je ovlivněn ukládáním hesla v prohlížeči, či závislost názoru, zda je zaměstnavatel oprávněn monitorovat pohyb na webových stránkách, na pohlaví či na pracovním oboru. V závěru je třeba provést vyhodnocení a zpracování návrhů na případné opatření a doporučení.

2.2 Metodika

V literární rešerši bude analyzováno teoretické prostředí problematiky ochrany osobních údajů za pomoci sekundárních dat získaných ze studia české i zahraniční odborné literatury a odborných článků. Aktuální informace budou čerpány z právních předpisů a dostupných internetových zdrojů. V praktické části bude navázáno na získané poznatky ze studia literatury, pomocí kterých se uskuteční průzkum zkoumané problematiky v konkrétních podmínkách. Vlastní zpracování bude založeno na dotazníkovém šetření. Dotazník se vytvoří za pomoci Google formuláře. Dotazník se bude skládat jak z uzavřených, tak otevřených otázek, které se budou dotazovat na obecnou problematiku ochrany osobních dat a údajů, tak problematiku ochrany osobních údajů v pracovněprávních vztazích. Na závěr dotazníku budou uvedeny identifikační otázky, které budou sloužit pro interpretaci výsledků z hlediska pohlaví, vzdělání a věku. Při formulaci otázek bude kladen důraz na jejich jasnost a zřetelnost. Před rozesláním samotného dotazníku se provede pretest, kdy se předběžný dotazník rozešle mezi kamarády a známé a bude zjišťována srozumitelnost a pochopení dotazníku. Následně bude dotazník šířen pomocí sociální sítě Facebook, kde bude umístěn do studentských skupin, ale také rozeslán známým a kamarádům s prosbou o šíření dotazníků svým rodičům a docílení tak širokého věkového rozpětí. K vyplnění dotazníku bude zapotřebí přístup na internet. Po sběru dat dojde k jejich zpracování a analyzování. Dále proběhne statistické testování nulových hypotéz na získaných datech z dotazníkového šetření s pomocí Chí-kvadrát testu nezávislosti. V programu Microsoft Excel a statistickém softwaru IBM SPSS Statistics 19 se s pomoci sesbíraných dat utvoří grafy a kontingenční tabulky, na jejichž základě bude provedena interpretace. Na závěr proběhne syntéza vyhodnocení zkoumané problematiky z dotazníkového šetření a budou formulovány případná doporučení či návrhy na opatření.

3 LITERÁRNÍ REŠERŠE

3.1 Vymezení základních pojmů

3.1.1 Osobní údaj

Vymezení pojmu osobní údaj můžeme nalézt v § 4 ZoOU. Jedná se o jakoukoliv informaci, která se týká buď určeného, nebo určitelného subjektu údajů. Přičemž za určený či určitelný subjekt můžeme považovat takový subjekt údajů, který je možno přímo či nepřímou identifikovat na základě čísla, kódu nebo jednoho či více prvků, které jsou specifické vzhledem k jeho fyzické, psychické, fyziologické, ekonomické, kulturní nebo sociální identitě.¹ Je to tedy jakýkoliv údaj, který je vztažen k FO, která je na základě těchto údajů identifikovatelná. Obecně za takové údaje lze považovat jméno, příjmení a rodné číslo, případně datum narození a adresu bydliště. Identitu subjektu lze také zjistit nepřímou, a to v případě, pokud správce údajů nemá údaje, kterými by mohl provést přímou identifikaci subjektu, ale má možnost si takové údaje opatřit a spojit s údaji, které již má. V tomto případě tedy rozlišujeme pojmy jako určenost a určitelnost. Určenost znamená, že správce má údaje, kterými lze FO jednoznačně přímo identifikovat. O určitelnost se jedná, pokud může správce prostřednictvím dostupných údajů FO odlišit od ostatních subjektů.² Podle Matoušové a Hejlíka vyjadřuje osobní údaj vždy vztah mezi reálnou FO a hodnotou údaje.³

3.1.2 Identifikační údaj

Identifikační údaj je údaj, který vyjadřuje vlastnost nebo další charakteristiku, která je rozlišována u všech osob, které patří do určité komunity. Její používání je formálně vyžadováno. Jsou také normalizovány hodnoty, kterých může charakteristika nabývat, a je jí přiřazeno plně normalizované označení. Identifikační údaj můžeme považovat za osobní údaj v případě, že ho lze použít k určení totožnosti subjektu v odlišných souvislostech, a jestliže použijeme zároveň další údaje, které plní stejnou funkci, a zároveň, pokud se navíc

---

¹ § 4 ZoOU

² MATES. *Ochrana soukromí ve správním právu*, str. 191-192

³ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 21 - 22

objevuje v úředních záznamech jako údaj, u kterého se plnění identifikační funkce otevřeně vyhlašuje.⁴

Jako příklad identifikačních údajů můžeme uvést jméno, příjmení, datum a místo narození, rodné číslo a jiné identifikační číslo.

Jméno a příjmení je upraveno v ZoMJP. Používání jména a příjmení je právem, ale i povinností každého občana před orgány veřejné moci. Pokud jsou tyto identifikační údaje spojovány s dalšími osobními údaji, které mají soukromý charakter, máme právo na jejich ochranu. Jestliže mají ovšem veřejný charakter, např. v kolektivu, zaměstnání, politické straně, sportovním klubu atd., slouží pak tyto údaje ke komunikaci v kolektivu či s veřejností nebo úřady. Již při narození dítěte je jeho jméno zapsáno do matriční knihy. Je nutné se při zápisu řídit následujícími zásadami. Není možné zapsat do matriční knihy jména zdobnělá, zkomolená či domácká. Ani osobě mužského pohlaví nelze zapsat jméno ženské a naopak. Taktéž není dovoleno zapsat totožné jméno sourozencům společných rodičů. Jméno i příjmení lze za daných podmínek změnit, ale jen na žádost jeho nositele, změnu pak schválí matriční úřad. Jméno a příjmení jsou osobními údaji jen za předpokladu, pokud existuje vazba mezi nimi a reálnou FO.⁵

Datum a místo narození jsou identifikační osobní údaje upraveny v ZoMJP. Den, měsíc a rok narození zapisují do matriční knihy narození a společně s místem narození také do rodného listu. Tyto údaje spolu se jménem, příjmením a adresou bydliště, jsou používány při určování totožnosti. Místo narození se uvádí ve tvaru - obec, administrativní jednotka (okres, kraj, země). A stejně tak jako datum narození je zapisováno do úředních záznamů.⁶

Rodné číslo je osobní identifikátor FO, které je přidělováno subjektu údajů po jeho narození a je to tedy primární osobní údaj.⁷ RČ je desetimístné číslo, které můžeme vydělit 11 beze zbytku. První dvojčíslí znamená poslední dvě číslice roku narození, druhé dvojčíslí měsíc narození, u žen je toto dvojčíslí zvýšeno o 50, a třetí dvojčíslí je dnem narození subjektu údajů. Číslo za lomítkem čtyřmístná či třímístná rozlišují obyvatele

---

⁴ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 21-22

⁵ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 54 - 55

⁶ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 58 - 59

⁷ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobních údaje a jejich ochrana*, str. 60

narozené ve stejném kalendářním dnu.⁸ RČ má vlastní právní úpravu a je upraveno ZoEO, jenž byl novelizován zákonem č. 53/2004 Sb., a tedy i doplněn o používání a využívání RČ a sankce za jeho neoprávněné používání. Tato novela bylo nutností před vstupem ČR do EU v roce 2004 z důvodu stanovených podmínek Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, které žádaly členské státy o stanovení podmínek zpracování VIČ nebo jiných identifikačních prvků.⁹ Dle ustanovení § 13 odst. 9 ZoEO smí užívat RČ nebo rozhodovat o jeho užívání pouze FO, které bylo RČ přiděleno, nebo jeho zákonný zástupce. Zpracovávat RČ může pouze okruh subjektů, který je taxativně vymezen v ustanovení § 13c odst. 1 písm. a) ZoEO: „*Rodná čísla lze využívat jen a) jde-li o činnost ministerstev, jiných správních úřadů, orgánů pověřených výkonem státní správy, soudů, vyplývající z jejich zákonem stanovené působnosti, nebo notářů pro potřebu vedení Centrální evidence závětí, b) stanoví-li tak zvláštní zákon, nebo c) se souhlasem nositele rodného čísla nebo jeho zákonného zástupce.*“¹⁰

Mezi ostatní identifikační čísla můžeme řadit číslo průkazu, a to číslo občanského průkazu nebo číslo cestovního pasu, dále číslo služebního průkazu či osobní číslo zaměstnance. Číslo OP je jako osobní údaj upraveno v ZoOP. Pomocí tohoto čísla lze identifikovat občany ČR starší 15 let. Číslo cestovního dokladu je zase upraveno v ZoCD, je možné podle něj vyhledat občany ČR, ale také cizince, kteří mají povinnost číslo cestovního průkazu sdělit při přihlašování svého pobytu v ČR. Číslo služebního průkazu je vydané zaměstnavatelem a může sloužit např. pro umožnění vstupu do budovy za účelem služebního jednání. Služební identifikační číslo, které je u policistů či strážníků obecní policie umístěno na uniformě, slouží k identifikaci v případě stížnosti ze strany občana. Osobní číslo zaměstnance je určeno pro vnitřní účely zaměstnavatele při vedení personální a mzdové agendy.¹¹

3.1.3 Adresní údaj

Mezi adresní údaje patří místní doručovací adresy a účastnické adresy.

Hlavní adresou pro fyzické doručování je adresa trvalého pobytu. Dle § 10 odst. 1 ZoEO je adresa trvalého pobytu: „*Místem trvalého pobytu se rozumí adresa pobytu občana*

---

⁸ § 13 odst. 3 ZoEO

⁹ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 64

¹⁰ § 13c ZoEO

¹¹ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 69 - 70

v České republice, kterou si občan zvolí zpravidla v místě, kde má rodinu, rodiče, byt nebo zaměstnání.“ Pro zjištění totožnosti občana je zapotřebí právě tato adresa společně se jménem, příjmením a datem narození.¹²

Nejstarší a nejrozšířenější účastnickou adresou je telefonní číslo, které je upraveno ZoEK. V § 87 až 92 ZoEK je upravena ochrana osobních, provozních, lokalizačních údajů a důvěrnost této formy komunikace. Vyzrazení tajemství této komunikace je trestným činem.¹³ Další účastnickou adresou je faxové číslo či adresa elektronické pošty (e-mail). Rozlišujeme dva typy elektronické pošty - individuální, kdy jsou v adrese uvedeny osobní identifikační údaje, jako příjmení a jméno subjektu či označení zaměstnavatele a státu, a kolektivní, kde tyto osobní údaje uvedeny nejsou.¹⁴

3.1.4 Citlivý údaj

Dle Kučerové a Nonnemanna je citlivý údaj osobní údaj, který vypovídá o národnostním, etnickém nebo rasovém původu, politických názorech, filozofickém smýšlení, náboženském vyznání. Dále je za citlivý údaj považováno odsouzení za trestný čin, sexuální orientace, zdravotní stav, biometrický údaj¹⁵ a údaje o genetických informacích.¹⁶ Při nakládání s těmito údaji může dojít k porušování základních lidských práv a k diskriminaci jedince. Proto je problematika citlivých údajů ošetřena jak směrnicí 95/46/ES v článku 8, tak také v § 9 ZoOU, kdy je stanoven přísnější režim než u ostatních údajů.¹⁷

3.1.5 Popisný údaj

Mezi popisné údaje, někdy také uváděné jako charakterizační, Matoušová a Hejlík zahrnují všechny údaje, které společně utvářejí celkový obraz konkrétní FO. Jsou to údaje o její podobě, původu, chování, jednání, zvycích, zájmech, názorech, fyzických a psychických dispozicích a indispozicích, dosaženém vzdělání, zaměstnání, vztazích v rodině, majetkových poměrech atd. Některé popisné údaje se používají jako doplněk k identifikaci subjektu údajů a ne všechny můžeme přímo využít pro posuzování subjektu

---

¹² MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 70 - 71

¹³ § 239 - 240 TrZ

¹⁴ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 73 - 74

¹⁵ Biometrický údaj slouží k přímé identifikaci nebo autentizaci subjektu údajů (např. otisky prstů či dlaně, způsob chůze, scany dalších identifikovatelných částí těla)

¹⁶ KUČEROVÁ, NONNEMANN. *Ochrana osobních údajů v praktických příkladech*, str. 10

¹⁷ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 80

údajů.¹⁸ Matoušová a Hejlík dělí popisné údaje do dvou skupin. První z nich jsou popisné údaje běžně užívané k identifikaci, do které se řadí tituly před nebo za jménem, např. akademické tituly, které jsou upraveny v ZoVŠ. Dále zákaznická čísla, která slouží k identifikaci zákazníka za účelem budoucích smluvních vztahů, čísla pojistek jako kódové označení zájmové osoby, čísla účtů a ad hoc¹⁹ pořadová čísla, např. startovní. Druhou skupinou jsou popisné údaje užívané k hodnocení subjektu údajů. Tyto údaje jsou shromažďovány jako údaje osobní a ve výsledku slouží k posouzení subjektu údajů. Pro posouzení či hodnocení subjektu údajů se spojují a kombinují provozní a jiné transakční osobní údaje, které vznikají činnostmi hodnotitele s prostými popisnými údaji, které jsou získány buď přímo od subjektu údajů, nebo jiným externím zdrojem, nebo je na základě různých metod, např. pozorováním zjistí sám hodnotitel. K hodnocení tedy slouží veškeré popisné údaje, které se zjišťují pomocí dotazníků a strukturovaných životopisů. Např. při výběrovém řízení, kvalifikačních zkouškách či pracovním hodnocení.²⁰

3.1.6 Anonymní údaj

Dle Kučerové a Nonnemanna je anonymní údaj takový údaj, který nelze vztáhnout k určenému nebo určitelnému subjektu údajů buď v původním, nebo zpracovaném tvaru. Z toho vyplývá, že anonymní údaje již nejsou údaji osobními.²¹ Rozlišuje se úplný a částečně anonymní. Plně anonymizovaný je údaj, který nemůžeme spojit se subjektem údajů. Za částečně anonymizovaný považujeme údaj, kdy je možné subjekt údajů určit za určitých podmínek.²²

3.1.7 Subjekt údajů

Dle § 4 písm. d) ZoOU se subjektem údajů rozumí: „*Fyzická osoba, k níž se osobní údaje vztahují.*“²³

3.1.8 Správce údajů

Dle § 4 písm. j) ZoOU se správcem rozumí: „*Každý subjekt, který určuje účel a prostředky zpracování osobních údajů, provádí zpracování a odpovídá za něj. Zpracováním osobních údajů může správce zmocnit nebo pověřit zpracovatele, pokud*

¹⁸ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 75

¹⁹ Ad hoc = jen pro tento případ

²⁰ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 78 - 79

²¹ KUČEROVÁ, NONNEMANN. *Ochrana osobních údajů v praktických příkladech*, str. 10

²² MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 32

²³ § 4 písm. d) ZoOU

zvláštní zákon nestanoví jinak. ²⁴ Správcem a zpracovatelem osobních údajů může být PO i FO podnikající i nepodnikající. Účelem můžeme rozumět důvod, proč zpracovávat osobní údaje. Pro zaměstnavatele účel vyplývá z pracovního práva, finančních a daňových zákonů. Za zpracování osobních údajů nese správce vždy odpovědnost.²⁵

3.1.9 Příjemce údajů

Příjemce údajů je subjekt, kterému jsou osobní údaje zpřístupněny. Uvádí se zde ale výjimka v mezích § 3 odst. 6 písm. g) ZoOU, kdy se subjekt zpracovávající osobní údaje nepovažuje za příjemce osobních údajů. Jedná se o případ, kdy jsou osobní údaje zpracovávány při provádění kontroly, dozoru a regulace spojených s konáním veřejné moci v případech, kdy se jedná o předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, řešení významného hospodářského a finančního zájmu ČR či EU. Součástí oznamovací povinnosti dle § 11 a § 12 ZoOU jsou i informace o příjemcích, je tedy důležité, aby správce či zpracovatel osobních údajů věděl, komu jím zpracované osobní údaje poskytuje.²⁶

3.2 Základní zásady ochrany osobních údajů

Rozlišujeme devět zásad ochrany osobních údajů, které jsou stanoveny Úmluvou č. 108.

Zásada legitimacy zpracování

Tato zásada pojednává o tom, že osobní údaje musí být získány a zpracovány pouze v souladu se zákony. Nesmí se porušit základní práva a svobody osob, kterých se osobní údaje týkají. V ZoOU je tato zásada rozvedena v § 5 odst. 1 písm. c): „*Správce je povinen zpracovávat pouze přesné osobní údaje, které získal v souladu s tímto zákonem.*“²⁷ a dále v § 5 odst. 3: „*Provádí-li správce zpracování osobních údajů na základě zvláštního zákona, je povinen dbát práva na ochranu soukromého a osobního života subjektu údajů.*“²⁸ Tyto ustanovení zajišťují, že se budou osobní údaje zpracovávat legálně a že

---

²⁴ § 4 písm. j) ZoOU

²⁵ VIDRŇA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer*, str. 77 - 78

²⁶ KUČEROVÁ, NONNEMANN. *Ochrana osobních údajů v praktických příkladech*, str. 39 - 40

²⁷ § 5 odst. 1 písm. c)

²⁸ § 5 odst. 3

byly údaje legálně získány pro zpracování. V § 5 odst. 1 písm. g) je uvedeno, že se osobní údaje smí shromažďovat pouze otevřeně a nesmí se shromažďovat pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti. Existují ale také výjimky jako např. Bezpečnostní informační služba²⁹, Vojenské zpravodajství³⁰ nebo Policie ČR mohou shromažďovat osobní údaje pod jiným účelem nebo jinou činností. Důležitou zásadou, která z předchozí zásady vyplývá, je také pravidlo, že osobní údaje mohou být zpracovávány pouze, pokud k tomu dá subjekt údajů souhlas.³¹

Zásada omezení účelem (nezbytnosti)

Tato zásada má dva důležité body, prvním je, že údaje musejí být shromažďovány pro specifické, vyjádřené a legitimní účely. Nejdříve se musí stanovit účel, až poté může dojít ke shromažďování údajů. Účel nesmí být v rozporu s právními předpisy. Druhým bodem je, že údaje nesmí být zpracovávány pro účely, které nejsou slučitelné s původním účelem.³² Slučitelnost je zde chápána jako „přímá souvislost“ s původním účelem.³³ Tato zásada se objevuje v § 5 odst. 1 písm. d).

Zásada časového omezení

Tato zásada uvádí, že se osobní údaje smí uchovávat jen po dobu nezbytně nutnou pro splnění stanoveného účelu. Každé zpracování osobních údajů má být časově omezeno. Správce stanovuje dobu uschování údajů a je za ně také odpovědný dle ZoOU.³⁴ Po splnění stanoveného účelu mohou být údaje uchovávány jen pro účely vědecké, statistické a účely archivnictví, nebo se mohou údaje využít pro opětovné právní posouzení, údaje musí být dostatečně chráněny, aby nedošlo k použití těchto údajů pro jiné účely.³⁵

Zásada potřebnosti a přiměřenosti (proporcionality) dat

Tento princip vyžaduje, aby zpracovávané údaje byly nezbytné pro splnění vytyčeného účelu, a musí být zohledňován po celou dobu zpracování údajů. V každé fázi

---

²⁹ Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů

³⁰ Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů

³¹ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 10

³² MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 11

³³ KUČEROVÁ, BARTÍK, PECA, NEUWIRT, NEJEDLÝ. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*, str. 332

³⁴ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 14

³⁵ KUČEROVÁ, BARTÍK, PECA, NEUWIRT, NEJEDLÝ. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*, str. 332 a násl.

zpracování údajů musí být tedy rozhodnuto, zda jsou údaje stále nezbytné, jestliže již nejsou, měly by být vymazány z paměťových nosičů.³⁶ Tuto 4. zásadu můžeme nalézt v § 5 odst. 1 písm. d) a f). Pro splnění této zásady je tedy nutné přesně vymezit minimální rozsah osobních údajů, které budou potřebné v konkrétním případě pro stanovení účelu. Cílem je dosáhnout situace, kdy dosáhneme účelu zpracování s pomocí co nejužší skupiny osobních údajů.³⁷

Zásada průhlednosti

Tato zásada vyžaduje, aby byly subjekty údajů o všech okolnostech zpracování osobních údajů informovány. Tyto informace musí být pro subjekt srozumitelné a obsahovat souhrn kategorií osobních údajů, účel jejich shromažďování a zpracování a také, kdo je správcem, zpracovatelem, či jiné subjekty, kterým budou osobní údaje předány. Zásada průhlednosti může být omezena dle článku 9 Úmluvy č. 108 v případě, že se jedná o nezbytné opatření v demokratickém státu v zájmu ochrany bezpečnosti státu, veřejné bezpečnosti, měnových zájmů státu nebo potírání trestné činnosti.³⁸ Tato zásada je uvedena v § 11 ZoOU: „*Správce je při shromažďování osobních údajů povinen subjekt údajů informovat o tom, v jakém rozsahu a pro jaký účel budou osobní údaje zpracovány, kdo a jakým způsobem bude osobní údaje zpracovávat a komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, nejsou-li subjektu údajů tyto informace již známy.*“³⁹

Zásada bezpečnosti

„*Je třeba učinit vhodná bezpečnostní opatření na ochranu osobních údajů uložených v automatizovaných souborech dat, proti náhodnému nebo neoprávněnému zničení nebo náhodné ztrátě, jakož i proti neoprávněnému přístupu, změnám nebo šíření.*“ Vzhledem k této zásadě je zapotřebí stanovit bezpečnostní opatření, která chrání osobní údaje obsažené v datových souborech. Zásada bezpečnosti je zakotvena v § 13 ZoOU. Dostatečná bezpečnostní opatření nám pomohou minimalizovat rizika spojená se zásahem do soukromí.⁴⁰

---

³⁶ KUČEROVÁ, BARTÍK, PECA, NEUWIRT, NEJEDLÝ. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*, str. 332 a násl.

³⁷ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 16

³⁸ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 17

³⁹ § 11 ZoOU

⁴⁰ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 18 - 19

Zásada práva přístupu k datům

Tato zásada je jedna z nejnámějších zásad ochrany dat. Každý subjekt má právo na přístup k údajům, které se ho týkají. Toto právo může být omezeno jen zákonem. Zásada je upravena v § 12 ZoOU. Dle tohoto zákona může mít subjekt údajů přístup k tomu, za jakým účelem jsou zpracovány osobní údaje, jaké kategorie osobních údajů jsou zpracovávány, jaké jsou zdroje informací, jak probíhá automatizované zpracování v souvislosti s využitím pro rozhodování a kdo jsou příjemci či kategorie příjemců. Správce si za tyto informace může účtovat přiměřenou úhradu, která však nesmí překročit náklady na zpracování a poskytnutí požadovaných informací. Požadované informace je potřeba žadateli poskytnout co nejdříve. Ovšem jsou i informace, které nesmí být tazateli poskytnuty vůbec, a to v případech zájmu státu, kdy si stát nepřeje, aby byly informace poskytnuty, a je tak stanoveno v nějakém zvláštním zákoně. Příkladem může být Úřad pro zahraniční styk⁴¹, Bezpečnostní informační služba⁴², či Policie ČR⁴³. Problémem může být přenos osobních údajů za hranice státu vzhledem k odlišnému právnímu prostředí, proto musí správce vždy před odesláním údajů odhadnout rizika rozdílné právní úpravy v přijímacích státech.⁴⁴

Zásada práva na opravu a výmaz

Tato zásada zdůrazňuje zpracovávání pouze pravdivých, přesných a aktuálních osobních údajů.⁴⁵ Při zjištění zpracovávání nepřesných a nepravdivých údajů je nutné, aby je správce zablokoval, aby se dále nezpracovávaly, a to v čase bezprostředně následujícím po tomto zjištění. Správce v tomto čase se tedy pokusí o doplnění či opravu nepřesných či nepravdivých údajů. Pokud se mu to nepodaří, musí se údaje bez zbytečných odkladů zlikvidovat.⁴⁶ Avšak to neznamená, že se budou zpracovávat jen absolutně správné údaje, protože nepřesnosti mohou vzniknout již při shromažďování údajů, z čehož plyne, že správce za toto nemůže být odpovědný.⁴⁷ Dle § 3 odst. 6 ZoOU se dále mohou uchovávat nepřesné či nepravdivé údaje v souvislosti s policejními či soudními spisy a zdravotnickou

---

⁴¹ § 19 odst. 3 zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky

⁴² § 16 odst. 3 zákona č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě

⁴³ § 83 odst. 4 zákona č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky

⁴⁴ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 21 - 22

⁴⁵ § 5 odst. 1 písm. c) ZoOU

⁴⁶ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 24

⁴⁷ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*, str. 74 a násl.

dokumentací, kdy jsou i tyto nepravdivé či nepřesné údaje významné a je potřeba je dlouhodobě uchovávat. V těchto případech také není možné prosadit právo na úpravu či výmaz.⁴⁸ Dle § 21 ZoOU může každý subjekt údajů požádat správce či zpracovatele o vysvětlení, odstranění nepřesností, a to blokováním, opravou, doplněním nebo likvidací osobních údajů. V případě nečinnosti správce či zpracovatele má subjekt údajů právo obrátit se na ÚOOÚ, který podnět přijme a následně vyhodnotí. Postup zákroku pak závisí pouze na ÚOOÚ, viz rozsudek NSS z března 2010: „*Zákon o ochraně osobních údajů po novele provedené zákonem č. 439/2004 Sb., již nezakládá subjektivní veřejné právo jedince domáhat se u Úřadu konkrétního opatření k nápravě. Uvedl, že jedinec disponuje pouze právem obrátit se se svým podnětem na Úřad. Právní úprava tedy nadále nepočítá se zahájením správního řízení podáním žádosti jednotlivce, plně se prosadil princip oficiality, kdy všechna správní řízení vedená Úřadem mohou být zahájena jen z moci úřední (zpravidla na základě podnětu či stížnosti jednotlivce). Podání stěžovatele je třeba považovat pouze za podnět k provedení kontroly a zahájení řízení o uložení nápravných opatření dle § 40 ZoOU*“.⁴⁹

Zásada nezávislého dozoru

Povinností státu je zajistit, aby kontrolu nad ochrannou a zpracováním osobních údajů vykonával jeden nebo několik nezávislých orgánů. V rámci EU se vychází ze Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně FO v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů. Také se vychází z Úmluvy č. 108, která je totožná se Směrnicí. Směrnice uvádí, že v každém členském státě je pověřen jeden nebo více nezávislých orgánů veřejným mocí dohledem na svém území nad dodržováním předpisů přijatých členskými státy.⁵⁰ V odst. 3 čl. 28 Směrnice⁵¹ je stanoveno, že orgán dozoru má pravomoci konat šetření, které jsou objektem zpracování, a shromažďovat všechny nezbytné informace pro dodržení dozoru.⁵² V ČR je kontrolním nezávislým orgánem ÚOOÚ, jehož postavení je upraveno v § 28 ZoOU. Podrobnější informace o ÚOOÚ jsou rozepsány v samostatné kapitole.

---

⁴⁸ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 23

⁴⁹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 3. 2010 čj. 1 As 93/2009-126

⁵⁰ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 26

⁵¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES ze dne 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů

⁵² MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 27

3.3 Zákon o ochraně osobních údajů

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a změně některých zákonů, je důležitou součástí právního řádu ČR ve dvou směrech. ZoOU se vztahuje k článkům 10 a 17 LZPS, která obsahují právo na informace a právo na ochranu soukromí. ZoOU řeší případnou protichůdnost 2 výše uvedených práv. Dalším právním předpisem, který se také vztahuje k dané problematice, je ObčZ, který obsahuje ustanovení na ochranu osobnosti. ZoOU také umožňuje zpracování osobních údajů pro zvláštní účely. Zvláštní zákon má přednost před obecným ZoOU.⁵³

3.3.1 Působnost zákona o ochraně osobních údajů

Působnost zákona nám říká, které otázky jsou regulovány a jaký okruh subjektů jeho režimu podléhá.⁵⁴ ZoOU lze vymezit jak pozitivně, tak i negativně.

Vztahuj se na:

- osobní údaje, které jsou zpracovávány státními orgány, orgány územní samosprávy, jinými orgány veřejné moci, ale také FO a PO.
- veškeré automatizované zpracování osobních údajů či zpracování jinými prostředky
- zpracování osobních údajů, pokud se právní řád ČR použije přednostně na základě mezinárodního práva veřejného, i přestože správce není usazen na území ČR
- zpracování osobních údajů, jestliže správce, který je usazen mimo území EU, provádí zpracování na území ČR a nejedná se pouze o předání osobních údajů přes území EU⁵⁵

Nevztahuje se:

- zpracování osobních údajů, které provádí FO výlučně pro osobní potřebu
- nahodilé shromažďování osobních údajů, pokud tyto údaje nejsou dále zpracovávány⁵⁶

V § 3 odst. 6 ZoOU jsou obsaženy výjimky z působnosti zákona, podle něho se nepoužívají ustanovení tohoto zákona v souvislosti s povinností správců při zpracovávání osobních údajů, informačních povinností a přístupu subjektu údajů k informacím tam, kde správce musí dodržovat povinnosti podle zvláštních zákonů

---

⁵³ Úřad na ochranu osobních údajů. *Ochrana osobních údajů. Vybrané otázky. Příručka pro podnikatele*, str. 8

⁵⁴ MATES. *Ochrana osobních údajů*, str. 41

⁵⁵ § 3 ZoOU

⁵⁶ § 3 ZoOUf

v zájmu bezpečnosti a obrany ČR⁵⁷, veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti⁵⁸, předcházení, vyhledávání, odhalování trestné činnosti a stíhání trestných činů, významného hospodářského zájmu ČR nebo EU, významného finančního zájmu ČR a EU, a to stabilita finančního trhu a měny, fungování peněžního oběhu⁵⁹, výkonu kontroly, dozoru, dohledu a regulace spojených s výkonem veřejné moci v případech ochrany veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, předcházení a stíhání trestné činnosti nebo zajištění významného hospodářského či finančního zájmu ČR nebo EU⁶⁰ a dále ohledně činností, které jsou spojeny se zpřístupňováním svazků bývalé SB.⁶¹

3.3.2 Zpracování osobních údajů

V § 4 písm. e) ZoOU je zpracování osobních údajů definováno jako: „*jakákoliv operace nebo soustava operací, které správce nebo zpracovatel systematicky provádějí s osobními údaji, a to automatizovaně nebo jinými prostředky. Zpracováním osobních údajů se rozumí zejména shromažďování, ukládání na nosiče informací, zpřístupňování, úprava nebo pozměňování, vyhledávání, používání, předávání, šíření, zveřejňování, uchovávání, výměna, třídění nebo kombinování, blokování a likvidace.*“⁶²

3.3.3 Shromažďování osobních údajů

Shromažďování osobních údajů je vymezeno v § 4 písm. f) ZoOU. Je to systematický postup k získání osobních údajů a jejich uložení na nosič informací buď pro okamžité či pozdější zpracování.⁶³ Shromažďovat osobní údaje můžeme pouze ke stanovenému účelu a v rozsahu odpovídajícím tomuto účelu. Zde také platí, kde je účel stanoven zákonem, není možné se od něho odchýlit, jinak dochází k porušování ZoOU.⁶⁴

---

⁵⁷ např. zákon č. 219/1999 Sb., o ozbrojených silách České republiky, zákon č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republiky, zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě

⁵⁸ např. zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, nebo krizový zákon zák. č. 240/2000 Sb.

⁵⁹ např. rozpočtová pravidla zákon č. 218/2000 Sb.

⁶⁰ např. zák. č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů a zák. č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů

⁶¹ § 3 odst. 6 ZoOU

⁶² § 4 písm. e) ZoOU

⁶³ § 4 písm. f) ZoOU

⁶⁴ MATES. *Ochrana osobních údajů*, str. 46

3.3.4 Uchovávání osobních údajů

V § 4 písm. g) ZoOU je uchovávání osobních údajů definováno jako: „*udržování údajů v takové podobě, která je umožňuje dále zpracovávat.*“⁶⁵

3.3.5 Blokování osobních údajů

Blokování osobních údajů se dle § 4 písm. h) ZoOU rozumí: „*operace nebo soustava operací, kterými se na stanovenou dobu omezí způsob nebo prostředky zpracování osobních údajů, s výjimkou nezbytných zásahů*“. Je-li nutné, aby bylo zpracování osobních údajů dočasně pozastaveno, a zároveň, aby se o osobní údaje nepřišlo, je využíváno blokování osobních údajů. Například při zjištění faktických chyb v databázi, čímž by docházelo k porušování povinnosti správce zpracovávat jen přesné osobní údaje. Tato povinnost správce je zakotvena v § 5 odst. 1 písm. c) ZoOU. Doporučením je ukládání chybných a nepřesných osobních údajů na oddělený server, nebo do dočasného archivu, pokud se jedná o písemnosti. Je zároveň nutné, aby k takto uloženým údajům měly přístup jen oprávněné osoby, a aby byl jejich přístup zabezpečen.⁶⁶

3.3.6 Likvidace osobních údajů

Oproti blokování osobních údajů, je jejich likvidace nenávratný proces, kdy dojde k úplnému fyzickému zničení jejich nosičů, jejich vymazání, nebo jsou osobní údaje natrvalo vyloučeny, aby nedocházelo k jejich dalšímu zpracování.⁶⁷ Personální, finanční, mzdová a sociální agenda podléhají ZoA, a proto musí docházet k pravidelnému skartačnímu řízení a dodržování skartačních lhůt určitých spisů a dokumentů. Při nedodržení ZoA dochází i k porušení povinnosti uložené v § 5 odst. 1 písm. e) ZoOU, kdy musí být osobní údaje uchovávány po dobu nezbytnou pro dosažení stanoveného účelu jejich zpracování, tedy i předčasná likvidace osobních údajů porušuje tuto povinnost. Pokud si správce, zaměstnavatel, najme na skartaci dokumentů externí firmu, je důležité, aby této záležitosti věnoval velkou pozornost, aby opravdu došlo ke skartaci a dokumenty se po cestě nevysypaly či nevyklopily. Proto je na místě, aby zaměstnavatel pověřil osobu, která na celý proces skartace dohlédne.⁶⁸

---

⁶⁵ § 4 písm. g) ZoOU

⁶⁶ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 75

⁶⁷ § 4 písm. i) ZoOU

⁶⁸ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 76

3.3.7 Souhlas se zpracováním osobních údajů

Novela ZoOU zákonem č. 439/2004 Sb., definuje souhlas v § 4 písm. n) ZoOU jako: „svobodný a vědomý projev vůle subjektu údajů, jehož obsahem je svolení subjektu údajů se zpracováním osobních údajů.“ Nesmí být vynucován například neposkytnutím určité služby nebo neprodáním zboží.⁶⁹ Ze souhlasu musí vyplývat, za jakým účelem, k jakým osobním údajům, komu, tedy jakému správci či zpracovateli, a na jak dlouho subjekt údajů souhlas dává.⁷⁰ Subjekt údajů musí být dle informační povinnosti uvedené v § 11 ZoOU, správcem seznámen s výše uvedenými skutečnostmi a také informován, komu mohou být osobní údaje zpřístupněny, a to i v případě nepotřebnosti souhlasu se zpracováním osobních údajů. Správce údajů má také povinnost subjekt údajů předem poučit o jeho právech dle § 12 a 21 ZoOU.⁷¹ Souhlas se zpracováním osobních údajů je jednostranný právní úkon, v souladu s ustanoveními § 37 a § 39 ObčZ. Musí být prokázán správcem údajů po celou dobu zpracování osobních údajů.⁷² Podoba souhlasu není předepsaná, až na citlivé údaje, kdy se ze zákona vyžaduje tzv. výslovný souhlas. Nemusí být tedy jen písemný, ale i zasláný v elektronické zprávě, dále jím může být nahrávka telefonního hovoru, kde je ale nutné druhou stranu upozornit na nahrávání hovoru, nebo svědecká výpověď třetí osoby.⁷³ Souhlas za účelem výběrového řízení či zprostředkování zaměstnání je možné kdykoliv odvolat. Po tomto úkonu nesmí již správce osobní údaje zpracovávat, musejí být vymazány nebo zlikvidovány.⁷⁴

3.3.8 Povinnosti správce před zahájením zpracování

Povinnosti při zpracování osobních údajů musí dodržovat jak správce, zpracovatel, tak i zaměstnanci správce nebo zpracovatele či jiné osoby, které se na zpracování údajů podílejí na základě smlouvy se správcem nebo zpracovatelem. Výčet všech osob, které mají odpovědnost při zpracování osobních údajů je uveden v § 4 a v § 14 a 15 ZoOU.⁷⁵

Nejdříve je nutné před zahájením zpracování osobních údajů stanovit účel, k němuž se osobní údaje budou zpracovávat.⁷⁶ Účel nebo také důvod, záměr či cíl se objevuje

---

⁶⁹ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 79

⁷⁰ § 5 odst. 4 ZoOU

⁷¹ § 9 písm. a) ZoOU

⁷² BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 154

⁷³ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 79

⁷⁴ *Ochrana osobních údajů na pracovišti*, str. 7

⁷⁵ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 202

⁷⁶ § 5 odst. 1 písm. a) ZoOU

na počátku nakládání s osobními údaji. Pro provádění operací s osobními údaji je základním kritériem účel a také stanovování právních podmínek pro tyto operace. V Úmluvě č. 108 je zahrnuta nezbytnost oprávněnosti účelu v článku 5: „*Osobní údaje, které jsou předmětem automatizovaného zpracování, musejí být shromažďovány pro stanovené a oprávněné účely.*“ Ve směrnici 95/46/ES je také stanoveno, že se osobní údaje musí sbírat pro určené účely, které jsou výslovně vyjádřené a legitimní. Účel zpracování osobních údajů je zapotřebí vyvodit výkladem zákona s použitím dalších ustanovení či dalších předpisů. Pokud je zpracování uloženo zákonem, vychází se ze zákonného stanovení účelu, jinak je formulace účelu ve vnitřním aktu řízení, k čemuž se nejčastěji využívají směrnice, rozhodnutí či písemné pokyny. Při zpracování osobních údajů externích subjektů údajů je povinnost sdělit účel zpracování také subjektu údajů. V této souvislosti se účel může objevit v dokumentech určených pro subjekty údajů. Správce se dopustí přestupky (FO) či deliktu (PO), pokud nestanoví účel nebo účel stanoví, ale poruší jím povinnost nebo oprávnění plynoucí ze zvláštního zákona. Za přestupek či delikt hrozí správci osobních údajů pokuta.⁷⁷

Povinnosti stanovit prostředky a způsob zpracování

Další povinností před zpracováním osobních údajů je stanovit prostředky a způsob zpracování osobních údajů, což je upraveno v § 5 odst. 1 písm. b) ZoOU. Tuto povinnost však nemá správce vždy absolutní. V některých případech je tato povinnost stanovena věcně příslušnými právními předpisy, např. zákony o sociálním zabezpečení nebo o veřejném zdravotním pojištění, je tedy na správci, aby stanovil prostředky a způsob zpracování v takové míře, ve které to pro správcem stanovený účel neurčují tyto právní předpisy. Tato povinnost slouží ke kontrole postupu správce údajů, aby nedocházelo k neoprávněnému a nahodilému přístupu k osobním údajům. Správce tuto povinnost splní vnitřními akty řízení a další dokumentací. Stejně jako u nestanovení účelu, je i v tomto případě při nestanovení prostředku a způsobu zpracování vystaven správce uložení pokuty.⁷⁸

---

⁷⁷ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 207 - 208

⁷⁸ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 209

Oznamovací povinnost

Oznamovací povinnost je zakotvena v § 16 ZoOU. Každý, kdo chce zpracovávat osobní údaje jako správce osobních údajů, to musí oznámit ÚOOÚ ještě před započatím zpracování. Oznámení musí být provedeno písemně a musí mít tyto náležitosti:

- a) identifikační údaje správce, u FO tedy jméno, jména, pokud má více jmen, příjmení, datum narození, adresa trvalého pobytu, u PO potom obchodní firmu nebo název, sídlo, IČO a jméno či jména a příjmení osob, které mají funkci jejich statutárních zástupců.
- b) účel či účely zpracování
- c) kategorie subjektů údajů a osobních údajů, které se subjektů údajů týkají
- d) zdroje osobních údajů
- e) popis způsobu zpracování osobních údajů
- f) místo nebo místa, kde proběhlo zpracování osobních údajů
- g) příjemce nebo kategorie příjemců
- h) předpokládaná předání osobních údajů do jiných států
- i) jaké je opatření k zajištění ochrany osobních údajů dle § 13⁷⁹

Tato oznamovací povinnost se nevztahuje na zpracování osobních údajů v datových souborech, které jsou veřejně přístupné na základě zvláštního zákona a také těch, které jsou správci uloženy zvláštním zákonem, nebo jsou tyto osobní údaje zapotřebí k prosazení práv a povinností vyplývajících ze zvláštního zákona. Také se tato oznamovací povinnost netýká zpracování sledujícího politické, filosofické, náboženské nebo odborové cíle, konané v rámci oprávněné činnosti sdružení a týkající se pouze členů sdružení nebo osob, se kterými je sdružení v opakovaném kontaktu. Správce může oznamovací povinnost splnit prostřednictvím dopisu nebo připraveného formuláře na internetových stránkách ÚOOÚ. Účelem registrace u ÚOOÚ je získání přehledu o tom, kdo a jak zpracovává osobní údaje. Pokud chce správce údajů změnit zpracování osobních údajů, pak by měl zjišťovat, zda má povinnost tuto změnu zpracování oznámit ÚOOÚ.⁸⁰ Pokud oznámení obsahuje veškeré náležitosti a není obava z porušení ZoOU, lze po uplynutí 30 dnů ode dne doručení

---

⁷⁹ § 16 ZoOU

⁸⁰ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 211 - 215

oznámení zahájit zpracování osobních údajů.⁸¹ V případě, že oznámení neobsahuje všechny potřebné náležitosti, ÚOOÚ pošle výzvu, ve které uvádí chybějící nebo nedostatečné informace a zároveň stanoví dobu, do které je nutné chyby v oznámení odstranit. Dojde-li k doplnění oznámení, začne běžet od doručení oznámení opět 30 denní lhůta. Jestliže k doplnění nedojde, ÚOOÚ na to pohlíží tak, jako kdyby žádné oznámení podáno nebylo.⁸² Po provedení registrace na ÚOOÚ, zašle Úřad správci osvědčení na jeho žádost, které obsahuje datum vyhotovení osvědčení, číslo jednací, jméno, příjmení a podpis osoby vydávající osvědčení, dále úřední razítko, identifikační údaje správce a účel zpracování. Za registraci u ÚOOÚ se neplatí žádný poplatek.⁸³

Povinnosti správce spojené s poskytnutím osobních údajů do zahraničí

Podle ZoOU se tento proces nazývá předávání osobních údajů do jiných států a je upraven v hlavě III ZoOU. Pokud chce správce předávat osobní údaje do jiných států, má povinnost se obrátit na ÚOOÚ a požádat ho o povolení. Žádost správce pošle Úřadu písemně – dopisem. ÚOOÚ zahájí tzv. povolovací řízení, které má povahu správního řízení. V povolení je stanovena doba, po kterou může správce předávat osobní údaje do jiných států. Při změně podmínek, za kterých bylo povolení vydáno, se povolení změní či úplně zruší.⁸⁴

3.3.9 Povinnosti správce při zpracování osobních údajů

Povinnost zpracovávat přesné osobní údaje

Podle této povinnosti se musí osobní údaje průběžně aktualizovat a provést opatření, pokud se zjistí, že osobní údaje nejsou přesné. Opatřeními, která mohou být provedena, jsou blokovaní, oprava či doplnění údajů nebo úplné zlikvidování údajů. Nepřesné osobní údaje lze zpracovávat pouze v mezích ZoOU uvedených v § 3 odst. 6.⁸⁵

---

⁸¹ § 16 odst. 3 ZoOU

⁸² § 16 odst. 4 ZoOU

⁸³ § 16 odst. 5 ZoOU

⁸⁴ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 216 - 217

⁸⁵ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 239

Povinnost shromažďovat údaje odpovídající účelu a v nezbytném rozsahu

Tato povinnost je stanovena v ZoOU v § 5 odst. 1 písm. d). U zpracování uložených ze zákona státním a jiným orgánům, není rozsah v některých případech vymezen vůbec nebo jen částečně. Naopak u soukromých subjektů provádějící zpracování osobních údajů uložených zákonem, je rozsah zpracování osobních údajů stanoven co do výčtu druhů osobních údajů.⁸⁶ Jako příklad stanovení rozsahu zpracování zákonem můžeme uvést ZoDP, kde je rozsah zpracovávaných údajů uveden v § 1 až 3 ZoDP, kde je uvedeno, že plátcí daně mají povinnost pro poplatníky vést mzdové listy, rekapitulaci o sražených zálohách a sražené dani podle zvláštní sazby, jak za každý kalendářní měsíc, tak i za celé zdaňovací období. Je zde také uvedeno, co musí mzdový list pro účely daně obsahovat.⁸⁷ Rozsah utváří jak údajové položky, tak jejich hodnoty. To platí tam, kde není rozsah zpracování stanoven zákonem, ale rozhodne o něm správce. Povinnost shromažďovat údaje odpovídající účelu a v nezbytném rozsahu je častým případem stížností posílaných ÚOOÚ.⁸⁸

Povinnost uchovávat osobní údaje pouze pro nezbytnou dobu

Pokud uplyne nezbytná doba pro uchovávání osobních údajů, pak mohou být osobní údaje uchovávány pouze pro účely státní statistické služby, vědecké či pro účely archivnictví. V tomto případě je ale nutné osobní údaje anonymizovat. Při zpracování osobních údajů uložených zákonem je doba uchování či zpracování těchto údajů stanovena zákonem. Nejčastější je výslovné stanovení doby, která je z hlediska ochrany osobních údajů limitní.⁸⁹ Například mzdové listy či účetní záznamy, které jsou potřebné pro účely důchodového pojištění, je nutné uchovávat po dobu 30 kalendářních roků po roce, kterého se týkají. U mzdových či účetních záznamů týkajících se poživatele starobního důchodu je doba uchovávání stanovena na 10 kalendářních let.⁹⁰ U zpracování osobních údajů konaných z rozhodnutí správce, je důležitý především účel, který si správce sám určí. Pokud správce zpracovává údaje svých zákazníků či smluvních partnerů, lze využít speciální či obecnou promlčecí lhůtu. Po pominutí účelu uchovávání osobních údajů,

---

⁸⁶ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 247

⁸⁷ § 1 až 3 ZoDP

⁸⁸ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 248 - 249

⁸⁹ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 250

⁹⁰ zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů

je nutné osobní údaje zlikvidovat. Likvidace se nevztahuje na archivnictví, prosazování práv v občanském soudním řízení, trestním řízení a správním řízení.⁹¹

Povinnost zpracovávat osobní údaje v souladu s původním účelem

Zpracování osobních údajů je možné pouze se souhlasem subjektu údajů, v ostatních případech jen v mezích ustanovení § 3 odst. 6 ZoOU. Zpracovávat osobních údaje k jinému účelu, než byl původně stanoven, jsou dále oprávněny orgány činné v trestním řízení, orgány daňové správy, soudy, úřady práce a katastrální úřady. Další výjimku tvoří zpravodajské služby v § 11 ZoZS, které mohou vyžadovat od příslušného správního úřadu informace z evidence OP, evidence cestovních dokladů, evidence motorových vozidel, evidence údajů o mýtném a registru řidičů.⁹²

Povinnost shromažďovat osobní údaje otevřeně

Tato povinnost, zakotvena v § 5 odst. 1 písm. g), obsahuje dodatek, ve kterém je zmíněno, že se vylučuje shromažďovat údaje „*pod záminkou jiného účelu nebo jiné činnosti*“, což je označováno jako maskování skutečného účelu. Při otevřeném shromažďování osobních údajů je podmínkou, aby subjekt údajů o tomto shromažďování věděl, tedy aby věděl, které přesně údaje se budou zpracovávat a k jakému účelu.⁹³

Povinnost nesdružovat osobní údaje

Dle názoru Matoušové a Hejlíka se tato povinnost zdá být někdy nadbytečná. Povinnost nesdružovat osobní údaje je úzce spjata s povinností zpracovávat osobní údaje pouze v souladu s účelem, k němuž byly shromážděny. Pokud je tato povinnost dodržena, pak je porušení povinnosti nesdružovat osobní údaje vyloučeno. I přes nadbytečnost zmiňované povinnosti může pomoci některým správcům k lepšímu pochopení dané problematiky. Největší roli hraje tato povinnost ve vztahu k veřejnoprávním správcům, kdy zvláštní zákon stanoví, zda správce může sdružovat osobní údaje, a současně je deklarován účel, pro který je toto sdružování uskutečňováno.⁹⁴

---

⁹¹ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 251 - 252

⁹² ZoZS

⁹³ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 259 - 260

⁹⁴ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 260 - 261

Povinnost přijmout bezpečnostní opatření

Každý správce či zpracovatel, nebo další osoba, které přijde se zpracováním údajů do styku, např. poskytovatel služeb, technický správce atd., by měli při zpracování osobních údajů zabezpečit podmínky stejné, jako při ochraně utajovaných informací. Oblasti zabezpečení jsou následující: personální bezpečnost, fyzická bezpečnost, administrativní bezpečnost a technická či technologická bezpečnost informačních systémů. Personální bezpečnost zajistíme tak, že určíme skupiny zaměstnanců a dalších FO, které mají přístup k osobním údajům a také kontrolují využívání tohoto přístupu. Do této části patří osobní odpovědnost zaměstnance při porušení povinnosti mlčenlivosti a vzdělávání zaměstnanců. Další bezpečností je fyzická, dříve označována jako objektová bezpečnost, kterou tvoří systém aktivních opatření. Cílem těchto opatření je zamezit přístup neoprávněných osob k uchovávaným osobním údajům a kontrola tohoto nebezpečí v porovnání s účinností schválených opatření. Administrativní bezpečnost se zabývá především, jakým způsobem jsou prováděny spisové a archivní činnosti. Je tvořena systémem opatření pro provádění administrativní činnosti, která vychází z působnosti a předmětu činnosti odpovědného subjektu. Jednotlivá opatření se mohou vzhledem k existenci listinné či elektronické podoby v této oblasti prolínat. Jako příklad můžeme uvést provádění kontroly plnění jednotlivých administrativních úkonů, výchova a ochrana. Poslední bezpečností je skupina převážně technických opatření, tedy technická nebo také technologická bezpečnost informačních systémů a úrovně jejich komunikace, která zajišťuje důvěrnosti a integrity průběhu zpracování osobních údajů. Patří sem i systém opatření, který prosazuje využití kryptografických⁹⁵ metod a materiálů.⁹⁶

3.3.10 Povinnosti správce při ukončení zpracování osobních údajů

Po ukončení zpracování stále trvá povinnost přijmout bezpečnostní opatření. Dále se musí oznámit ukončení zpracování dle § 19 ZoOU. Správce je povinen při ukončení své činnosti ÚOOÚ oznámit, jak bylo naloženo s osobními údaji, jestliže se na jejich zpracování váže oznamovací povinnost. Může dojít k situaci, kdy správce ukončuje zpracování, ve kterém bude pokračovat jeho nástupce. Tato situace může nastat pouze

---

⁹⁵ šifrovací metody

⁹⁶ KUČEROVÁ, NONNEMANN. *Ochrana osobních údajů v praktických příkladech*, str. 99

za podmínky, že se nezmění účel zpracování těchto osobních údajů.⁹⁷ Ukončení zpracování osobních údajů musí být provedeno likvidací.⁹⁸

3.3.11 Sankce plynoucí z nedodržení zákona

Správní trestání můžeme považovat za jakousi druhou fázi dozorové činnosti ÚOOÚ, který projednává přestupky a jiné správní delikty z povinnosti úřední. FO jsou odpovědné za přestupek, PO mají odpovědnost za jiné správní delikty. Tyto sankce jsou upraveny v hlavě VII ZoOU v § 44 - 46. Pro jejich projednávání platí obecná úprava PřesZ. Sankce jsou odstupňovány podle míry společenské nebezpečnosti úkonu. Také je stanovena skutková podstata přestupků a správních deliktů ÚOOÚ.⁹⁹ Nepodnikající osoba, která není v roli správce či zpracovatele, může být potrestána, za přestupek porušení povinnosti mlčenlivosti, pokutou až do výše 100 000 Kč. Pokud se jedná o správce či zpracovatele, pak mu hrozí pokuta až do výše 5 000 000 Kč. Jiné správní delikty pak lze potrestat pokutou až do výše 10 000 000 Kč. Jiné správní delikty mohou být spáchány buď PO v roli správce či zpracovatele, nebo podnikající FO jako správce či zpracovatele. Pokuta jako taková nemá satisfakční povahu vůči poškozenému, protože je příjmem SR.¹⁰⁰

---

⁹⁷ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 273 - 274

⁹⁸ § 20 ZoOU

⁹⁹ MATOUŠOVÁ et al. *Ochrana osobních údajů v otázkách a odpovědích*, str. 75

¹⁰⁰ MAŠTALKA. *Osobní údaje, právo a my*, str. 185 - 186

3.4 Úřad pro ochranu osobních údajů

Obr. č. 1: Sídlo ÚOOÚ v ulici Pplk. Sochora 27 na Praze 7

Zdroj: Úřad na ochranu osobních údajů, dostupné z: <https://www.uoou.cz/sidlo-uradu-mapka/ds-1081/archiv=0&p1=1059> ze dne 23. 1. 2015

3.4.1 Základní informace o úřadu

ÚOOÚ je nezávislý správní orgán, který byl zřízen 1. června 2000. Nezávislost tohoto orgánu je zajištěna tím, že se ÚOOÚ řídí pouze zákony a jinými právními předpisy a do jeho činnosti je možno zasahovat pouze na základě zákona. Činnost úřadu je hrazena ze samostatné kapitoly SR.¹⁰¹

3.4.2 Postavení a působnost úřadu

Úřad má postavení dozorového orgánu, který má kompetence ústředního správního úřadu v oblasti ochrany osobních údajů a další kompetence, které jsou stanoveny zvláštním právním předpisem, mezinárodními smlouvami, které patří do právního řádu, a předpisy ES. Ze ZoOU jsou tímto dozorovým orgánem projednávány stížnosti podané jakoukoli osobou, které se týkají jejich práv a základních svobod z hlediska zpracování osobních

¹⁰¹ MATES. *Ochrana soukromí ve správním právu*, str. 223

údajů. Tato osoba je informována o tom, jakým způsobem byla žádost vyřízena.¹⁰² Působnost ÚOOÚ je vymezena v § 29 ZoOU. Úřad kontroluje dodržování zákonem stanovených povinností při zpracování osobních údajů, řídí registr povolených zpracování osobních údajů, přijímá podněty a stížnosti občanů z důvodu porušení ZoOU a informuje o jejich vyřízení, vypracovává výroční zprávu o své činnosti a zpřístupňuje ji veřejnosti, vykonává další působnosti, které mu stanovil zákon, řeší přestupky a jiné správní delikty a podle ZoOU uděluje pokuty, zabezpečuje, aby byly plněny požadavky vyplývající z mezinárodních smluv, a z přímo použitelných smluv ES, také v oblasti ochrany osobních údajů poskytuje konzultace, vede spolupráci s obdobnými úřady v jiných státech, s orgány EU a mezinárodními organizacemi, jenž působí v této oblasti ochrany osobních údajů. Úřad plní také oznamovací povinnost vůči orgánům EU v souladu s právem ES.¹⁰³ ÚOOÚ vykonává činnost podle určeného plánu, ale také jako incidentní, tzn. na základě stížností či oznámení. Činnost ÚOOÚ je vymezena ZoOU.¹⁰⁴ ÚOOÚ po celou dobu svého působení vydává úřední Věstník a Informační bulletin a také prostřednictvím médií pravidelně informuje veřejnost o své činnosti.¹⁰⁵

3.4.3 Konzultační a poradenská činnost Úřadu

Jak již bylo v předchozí kapitole zmíněno, ÚOOÚ poskytuje v rámci ochrany osobních údajů také konzultace. Odbor Úřadu pro styk s veřejností vyřizuje průměrně 30 telefonický dotazů denně od občanů ČR - subjektů údajů, správců či zpracovatelů, i od třetích osob, např. advokátních kanceláří, kteří zastupují jednu nebo druhou stranu. Některé dotazy se týkají poměrně složitých záležitostí, proto odbor pro styk s veřejností žádá FO či PO o zaslání dotazu nebo žádosti v elektronické či listinné podobě. Úřad obdrží denně kolem 10 písemných žádostí. Vzhledem k tomu, že Úřad již během svého několikaletého působení zanalyzoval kolem deseti tisíc dotazů a žádostí, se Vidrna a Koudelka domnívají, že mají jeho závěry objektivní vypovídající hodnotu. Úřad vysledoval jednoznačný trend zvyšování zájmu správců a zpracovatelů o informace týkající se zpracování osobních údajů, což můžeme vidět v rostoucím počtu obdržených dotazů, každoročně o 20 %. Úřad může také poskytovat osobní konzultace, kterých se

---

¹⁰² VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 150

¹⁰³ § 29 ZoOU

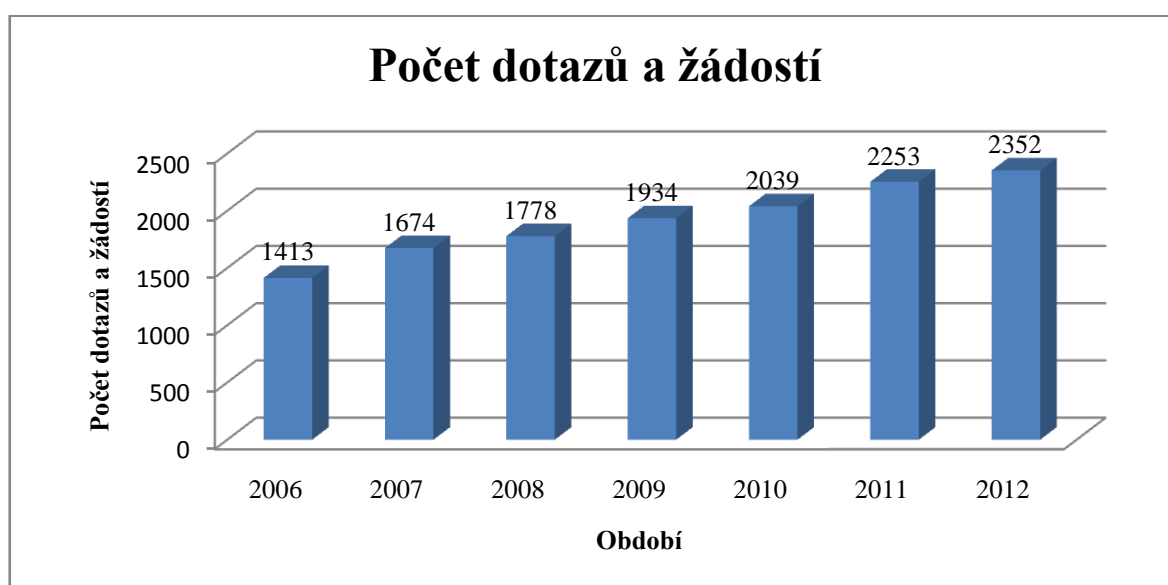
¹⁰⁴ <http://www.uoou.cz>

¹⁰⁵ <https://www.uoou.cz/historie-uradu-pro-ochranu-osobnich-udaju/ds-1061/archiv=0&p1=1059>

účastní více zástupců ze strany žadatelů o konzultaci, tak i ze strany ÚOOÚ. Zde se pak převážně řeší otázky na hraně ZoOU, u kterých je možný různý výklad. V těchto případech se snaží správci osobních údajů z velkých společností přesvědčit Úřad, že jednají správně. Úřad je také v kontaktu s médii, což je vyhrazeno přímo tiskovému oddělení Úřadu. Toto oddělení organizuje periodické čtvrtletní tiskové konference a vyřizuje denní telefonické dotazy novinářů.¹⁰⁶

Graf č. 1: Vývoj konzultační činnosti odboru pro styk s veřejností ÚOOÚ 2006 - 2012

Zdroj: Vidrna, Koudelka. Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců Vlastní zpracování ze dne 20. 1. 2015

3.4.4 Vyřizování podnětů a stížností

Podněty a stížnosti týkající se porušování ZoOU jsou přijímány odborem pro styk s veřejností ÚOOÚ prostřednictvím spisovny a elektronické podatelny, evidovány v systému spisové služby a následně tímto odborem vyřizovány. To spočívá v tom, že se nejprve provede prvotní právní posouzení podle skutečného obsahu na základě principů dobré veřejné správy. Podle těchto výsledků právního posouzení odbor pro styk s veřejností vybere ze 4 možností. Jestliže obsah stížnosti nevede k podezření z porušování ZoOU, nemá ÚOOÚ povinnost zahájit řízení z moci úřední. Stěžovateli je toto sděleno

¹⁰⁶ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 151 - 15š

a vysvětleno, proč nedošlo k porušení ZoOU. Také mu ÚOOÚ doporučí, jak má dále stěžovatel postupovat. Nejčastějším doporučením je podání občanskoprávní žaloby. Druhou možností je předání spisu řídicímu inspektorovi ÚOOÚ při zjištění důvodného podezření z porušení ZoOU. Inspektor provede důkladnou analýzu. Následně zahájí kontrolu v případě, že je nezbytná ke sjednání nápravy. Další možností je předání spisu odboru správních činností, jímž je zahájeno správní řízení podle správního řádu. Toto nastává v případě, že existují nezvratné důkazy o porušení ZoOU a jsou také zdokumentovány, např. otiskem webových stránek, fotokopií listinných důkazů. Jestliže se při právním posouzení podnětu či stížnosti dospělo k závěru, že došlo k protiprávnímu jednání, ale k vyřízení je kompetentní jiný orgány veřejné správy, pak je poslední možností postoupení spisu tomuto orgánu.¹⁰⁷

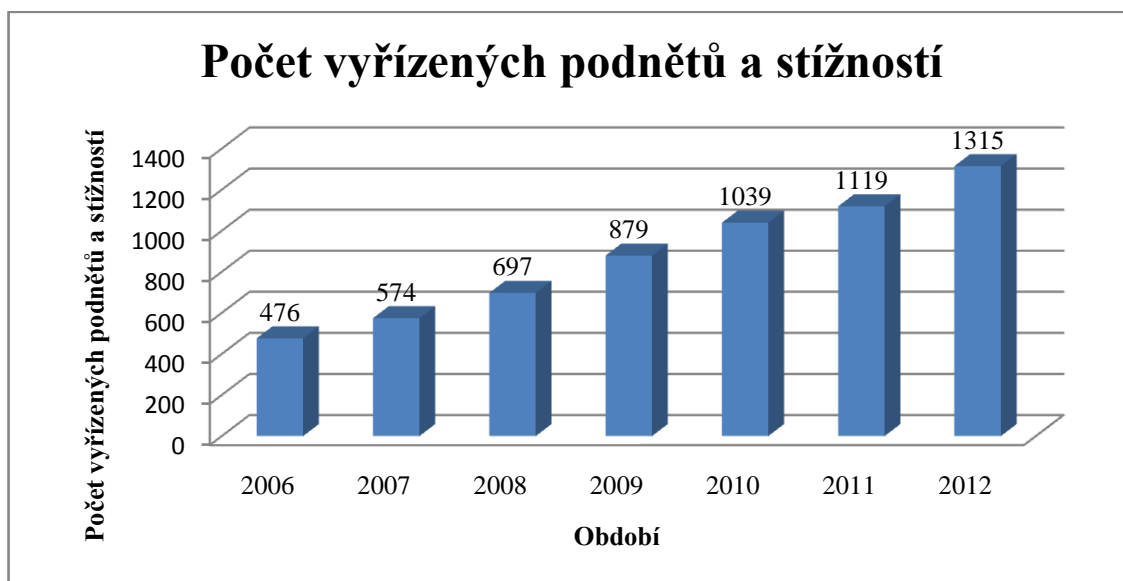
Nyní se blíže podíváme na výše zmiňovaný odbor pro styk s veřejností, který vznikl při reorganizaci organizační struktury ÚOOÚ 1. června 2006. Hlavním cílem tohoto odboru bylo informovat občany o neoprávněném či jinak protiprávním zpracování jejich osobních údajů, které provádí správce či zpracovatel nebo další osoba uvedená v § 14 ZoOU. Již devítiletá praxe tohoto odboru a každodenní styk s občany či PO, by podle Vidrny a Koudelky mohlo vést ke zpracování analýz z různých úhlů pohledu. V následujícím grafu je zobrazen počet podnětů a stížností vyřízených v letech 2006 - 2012 a jeho vzrůstající trend.¹⁰⁸

---

¹⁰⁷ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 155 - 156

¹⁰⁸ VIDRNA, KOUDELKA. *Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců*, str. 156

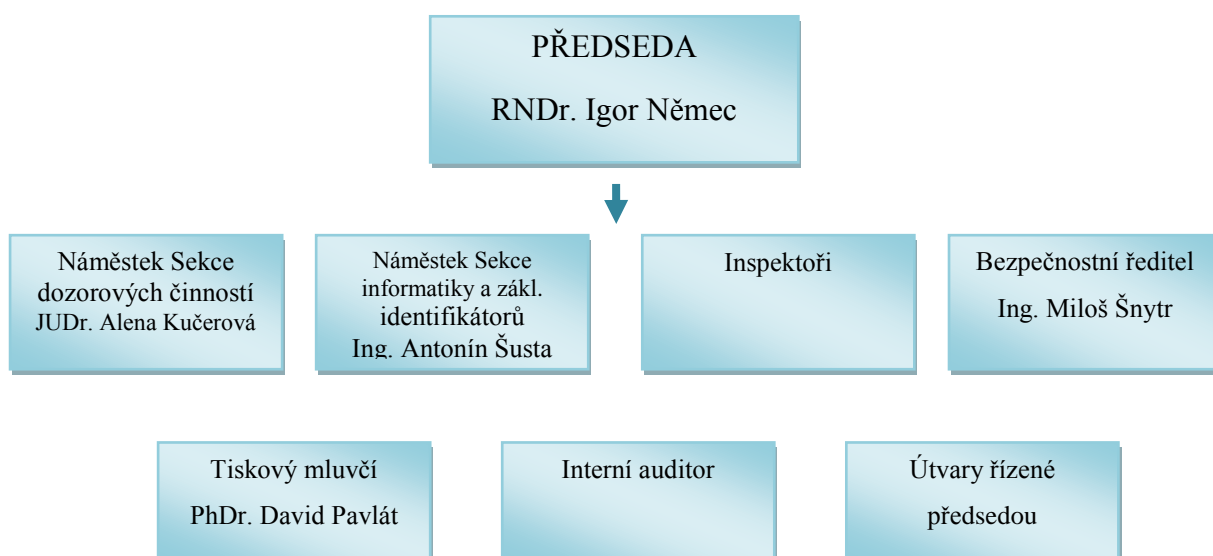
Graf č. 2: Počet vyřízených podnětů a žádostí v letech 2006 - 2012

*Zdroj: Vidrna, Koudelka. Zaměstnanci v objektivu kamer. Právní aspekty monitoringu zaměstnanců
Vlastní zpracování ze dne 20. 1. 2015*

3.4.5 Organizační struktura Úřadu

Obr. č. 2: Organizační struktura Úřadu na ochranu osobních údajů

Zdroj: Úřad na ochranu osobních údajů, vlastní zpracování ze dne: 13. 1. 2015

Součástí ÚOOÚ je předseda, 7 inspektorů a ostatní zaměstnanci. Funkční období předsedy je 5 let a může být jmenován maximálně na dvě po sobě jdoucí období. Inspektoři a pověřeni zaměstnanci provádějí kontrolní činnost. Inspektory mohou být jmenováni občané ČR, způsobilí k právním úkonům, bezúhonní a splňující podmínky dle zákona č. 451/1991 Sb.¹⁰⁹, další podmínkou je ukončené vysokoškolské vzdělání. Jejich funkční období je 10 let a mohou být jmenováni i opakovaně. Předseda a inspektoři jsou jmenováni a odvoláváni prezidentem ČR a na návrh Senátu Parlamentu ČR.¹¹⁰ Předseda a inspektoři ÚOOÚ nemohou vykonávat zároveň funkci poslance nebo senátora, soudce, státního zástupce, jakoukoli funkci ve veřejné správě, funkci člena orgánu územní samosprávy ani být členem politické strany či hnutí. Ostatní zaměstnanci ÚOOÚ se starají o technickou stránku dozoru a chod celého úřadu.¹¹¹ Nezávislost ÚOOÚ je také zajištěna tím, že předseda ÚOOÚ dostává plat, náhradu výdajů a naturální plnění stejné jako prezident NKÚ a inspektoři mají plat, náhradu výdajů a naturální plnění stejné jako členové NKÚ.¹¹²

3.4.6 Kontrolní činnost

Kontrolní činnost ÚOOÚ je prováděna inspektory a dalšími pověřenými pracovníky tohoto Úřadu. Roli v této činnosti hraje i předseda ÚOOÚ. Tato činnost se řídí také ZoSK, pokud to není upraveno v ZoOU. Kontrolující má dle § 37 ZoOU právo seznamovat se se všemi informacemi, které jsou pro kontrolu nezbytné, to se samozřejmě týká i citlivých údajů. Kontrolující má povinnost se prokázat kontrolovanému svým služebním průkazem, který také slouží jako pověření ke kontrole. Kontrolu lze zahájit pouze za předpokladu oznámení statutárnímu orgánu kontrolovaného, ten také musí být při zahájení kontroly seznámen s jejím předmětem. Podmět, tedy obsah kontroly vyplývá z obsahu stížnosti nebo jiného podnětu, který obdrží ÚOOÚ, nebo z plánu kontrolní činnosti ÚOOÚ.¹¹³

Kontrolní orgány mají široká oprávnění v oblasti přístupu k údajům, informacím i dokumentům kontrolovaného subjektu. Toto oprávnění upravuje ZoSK. Dle § 11 písm. d)

---

¹⁰⁹ Zákonem č. 451/1991 Sb., se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské republiky

¹¹⁰ KALAMÁR, POŽÁR. *Vybrané aspekty informační bezpečnosti*, str. 132

¹¹¹ D'AMBROSOVÁ. *Ochrana osobních údajů v personalistice*, str. 48

¹¹² MORÁVEK, BURIAN. *Předávání osobních údajů do zahraničí*, str. 102

¹¹³ MATOUŠOVÁ, HEJLÍK. *Osobní údaje a jejich ochrana*, str. 334 - 335

ZoSK mohou kontrolní pracovníci žádat na osobách, které kontrolují, aby poskytly pravdivé a úplné informace o zjišťovaných a souvisejících skutečnostech. A dále mohou požadovat dle § 11 písm. b) ZoSK, aby jim kontrolované osoby předložily originální doklady a další písemnosti. Dle § 11 písm. e) jsou oprávněni „*v odůvodněných případech takové doklady zajišťovat.*“¹¹⁴ Při provádění státní kontroly se mohou osobní údaje předávat bez souhlasu subjektu údajů, viz § 5 odst. 2 písm. a) ZoOU, kdy může správce údajů zpracovávat osobní údaje bez souhlasu údajů, pokud je toto zpracování nezbytné pro dodržení správcovy právní povinnosti. Kontrolované osoby mají tedy povinnost poskytnout spolupráci kontrolním pracovníkům.¹¹⁵ Kontrolní orgány jsou povinny chránit odebrané originální doklady proti ztrátě, zničení, poškození či zneužití a po pominutí důvodů převzetí dokladů tyto doklady předat kontrolované osobě a zachovat mlčenlivost o všech skutečnostech, které byly zjištěny při vykonávání kontroly a nezneužít znalosti těchto skutečností.¹¹⁶

3.5 Osobní údaje v pracovněprávních vztazích - personalistika

Činnost, která je zaměřena na získávání pracovníků a vše co souvisí s nimi, se nazývá personalistika. Tuto činnost vykonává v podstatě každý zaměstnavatel, který má pod sebou zaměstnance. Personalistika zahrnuje především dodržování zákonných povinností, které jsou ukládány zaměstnavatelům zvláštními právními předpisy, ale také obsahuje činnosti, které jsou v zájmu zaměstnavatele a jsou vztaženy na jeho zaměstnance. Vzhledem k tomu, že tato disciplína pracuje s údaji zaměstnanců, vztahuje se na ní ZoOU. Zpracování osobních údajů v pracovněprávních vztazích můžeme rozdělit do tří částí. Nejprve zpracování osobních údajů před uzavřením pracovního poměru, dále v jeho průběhu a následně po jeho ukončení.¹¹⁷

3.5.1 Osobní údaje před vznikem pracovního poměru

Nejen v průběhu pracovněprávního vztahu, ale i před podepsáním pracovní smlouvy dochází ke zpracování velkého množství osobních údajů. Zpracování údajů je zahájeno v okamžiku, kdy se zájemce o zaměstnání přihlásí do výběrového řízení. Vztahy

---

¹¹⁴ § 11 písm. e) ZoSK

¹¹⁵ § 14 odst. 1 ZoSK

¹¹⁶ § 12 odst. 2 ZoSK

¹¹⁷ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 153

mezi FO, tedy subjektem údajů a potenciálním zaměstnavatelem upravuje ZamZ a ZPr. V ZamZ jsou uvedeny údaje, které nesmí být v procesu výběrového řízení, tedy před nastoupením do práce, zaměstnavatelem zjišťovány.¹¹⁸ Dle § 12 odst. 2 ZamZ je stanoveno, že zaměstnavatelem nesmí být vyžadovány při výběrovém řízení následující informace: informace o národnostním, etnickém či rasovém původu, politických postojích, působení v odborových organizacích, náboženství, filozofickém přesvědčení a o sexuální orientaci. Tyto informace mohou být zjišťovány, pokud je jejich vyžadování v souladu s výjimkami uvedenými v § 4 odst. 3 a 4 ZamZ.¹¹⁹ Výše uvedené údaje, které nesmí být zaměstnavatelem vyžadovány, patří do citlivých údajů dle § 4 písm. b) ZoOU, kde jsou navíc uvedeny údaje o trestné činnosti, avšak pro zaměstnavatele je tato informace důležitá, proto ji zaměstnavatel může vyžadovat, samozřejmě musí ale prokázat její potřebnost. Dalšími informacemi, které nesmí být zaměstnavatelem zjišťovány v průběhu výběrového řízení, jsou informace odporující dobrým mravům a osobní údaje nesloužící k plnění povinností zaměstnavatelem stanovených zvláštním právním předpisem. V této souvislosti je důležité, aby zaměstnavatel prokázal subjektu údajů potřebnost těchto osobních údajů.¹²⁰ Pokud však zaměstnanec poskytne dobrovolně zaměstnavateli informace, které nesmí být jím vyžadovány, nelze toto považovat za porušení zákona zaměstnavatelem viz § 30 odst. 2 ZPr, kde je zakotven zákaz vyžadování některých informací, avšak ne jejich přijímání.¹²¹ Před vznikem pracovního poměru již dochází ke zpracování získaných osobních údajů uchazečů o zaměstnání. Dle § 5 odst. 2 ZoOU písm. b) je nutné, aby uchazeč, tedy subjekt údajů, dal souhlas ke zpracování svých osobních údajů.¹²² Souhlas musí být prokázán správcem údajů po celou dobu zpracování osobních údajů. Souhlas se zpracováním osobních údajů je tedy jednostranný právní úkon, v souladu s ustanoveními § 37 a § 39 ObčZ.¹²³ Pokud nebude souhlas získán, zaměstnavatel či správce údajů může takové informace zpracovávat pouze za předpokladu, že je zpracování těchto údajů důležité pro plnění smlouvy, jejíž smluvní stranou je subjekt údajů, nebo pro jednání či uzavření nebo změně smlouvy uskutečněné na návrh subjektu

---

¹¹⁸ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 76

¹¹⁹ § 12 odst. 2 ZamZ

¹²⁰ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 76

¹²¹ <http://www.hrportal.cz/udaje-vyzadovane-pred-vznikem-pracovniho-pomeru-cid251337> ze dne

¹²² MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 76

¹²³ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 154

údajů.¹²⁴ Přesně o takovýto případ se jedná při náboru zaměstnanců, kdy jsou nabídky o zaměstnání inzerovány buď v novinách, či na internetových stránkách na různých pracovních portálech. V nabídkách o zaměstnání jsou většinou uvedeny jen základní informace o pracovním místě a požadavky na uchazeče. Poté se vyžaduje, aby zájemce poslal na uvedený e-mail strukturovaný životopis, někdy také motivační dopis a sdělil své kvalifikační předpoklady. Samozřejmě je ponecháno na uchazeči, jaké informace o sobě sdělí a které nikoliv.¹²⁵ Zaměstnavatel si tyto zaslané dokumenty obsahující osobní údaje uchazečů o zaměstnání eviduje a vytváří datový soubor, který je dle § 4 písm. m) ZoOU uspořádaný a zpřístupněný podle společných nebo zvláštních kritérií.¹²⁶ Tato evidence je dále zpracovávána za účelem výběru vhodného uchazeče a následně uzavření pracovní smlouvy s tímto uchazečem o zaměstnání. A proto není nutné, aby byl vyžadován souhlas subjektu údajů (uchazeče o zaměstnání) ke zpracování jeho údajů. Prostřednictvím zveřejněných informací v nabídce práce jsou uchazeči seznámeni s tím, komu své osobní údaje poskytují a za jakým účelem. V jakém rozsahu jsou osobní údaje poskytovány, závisí pouze na jejich vůli, jaké informace zaměstnavateli, či personální agentuře pošlou. Uchazeč své osobní údaje poskytuje do doby, než bude vybrán vhodný uchazeč na danou pozici. Po vybrání vhodného uchazeče a uzavření smlouvy, končí oprávnění zaměstnavatele dále zpracovávat osobní údaje nevybraných uchazečů bez jejich souhlasu. Zaměstnavatel je tedy povinen zaslané dokumenty neúspěšným uchazečům vrátit, nebo je zlikvidovat. Dokumenty si může ponechat pouze se souhlasem dotyčných subjektů údajů. Tento souhlas je upraven v § 4 písm. n) ve spojení s § 5 odst. 4 ZoOU. Pokud dostane zaměstnavatel souhlas od neúspěšného uchazeče, musí být nově stanoven účel, pro který budou údaje uchovávané. Tento účel může být stanoven jako databáze potenciálních zaměstnanců, kteří splňují podmínky pro pracovní uplatnění, ale v současné době pro ně není nikde volné místo, což se však v budoucnu může změnit.¹²⁷ Tyto údaje pak mohou být uchovávané pouze na dobu nezbytně nutnou pro účel jejich zpracování.¹²⁸ Dle Matese, Janečkové a Bartíka je přiměřená doba pro uchovávání osobních údajů v databázi potenciálních zaměstnanců přibližně 6 měsíců. Za tuto dobu se již mohou tyto údaje hodně změnit, a tak ztrácí pro zaměstnavatele smysl. Po uplynutí této doby opět musí dojít buď

---

¹²⁴ § 5 odst. 2 písm. b) ZoOU

¹²⁵ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 76 - 77

¹²⁶ § 4 písm. m) ZoOU

¹²⁷ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 78 - 79

¹²⁸ § 5 odst. 1 písm. e) ZoOU

k likvidaci těchto údajů, anebo navrácení subjektu údajů.¹²⁹ Dle § 16 ZoOU se na zaměstnavatele vztahuje oznamovací povinnost, kdy musí oznámit ÚOOÚ, že bude zpracovávat osobní údaje, protože v žádném právním předpise není uvedeno, aby zaměstnavatelé vedli evidenci potenciálních pracovníků. Oznamovací povinnost musí být vykonána ještě před zpracováním údajů.¹³⁰

Oznamovací povinnosti správce podle § 16 ZoOU

Každý, kdo chce zpracovávat osobní údaje zaměstnanců jako správce údajů, musí dle tohoto ustanovení skutečnost zpracování osobních údajů písemně oznámit ÚOOÚ ještě před zpracováním osobních údajů, výjimku tvoří skutečnosti uvedené v § 18 ZoOU.¹³¹ Oznamovací povinnost se tedy nevztahuje na: osobní údaje, které jsou součástí datových souborů veřejně přístupných v rámci zvláštního zákona, dále na zpracování osobních údajů, jenž správci či zpracovateli ukládá zvláštní zákon nebo jsou tyto osobní údaje potřeba k uplatnění práv a povinností plynoucích ze zvláštního zákona a nakonec, pokud se jedná o zpracování, které sleduje filosofické, politické, náboženské nebo odborové cíle, které je prováděné v rámci oprávněné činnosti sdružení a týká se pouze členů sdružení, nebo osob, které jsou se sdružením v opakujícím kontaktu souvisejícím s oprávněnou činností sdružení, a osobní údaje nejsou zpřístupněny bez souhlasu subjektu údajů.¹³² Pokud jsou osobní údaje zaměstnanců zpracovávány zaměstnavatelem jen k účelu vedení personální a mzdové agendy, nemusí plnit oznamovací povinnost § 16 ZoOU. Oznamovací povinnost se na zaměstnavatele vztahuje pouze v případě, že zpracovává osobní údaje svých zaměstnanců i pro jiné účely, než je uloženo ve zvláštních zákonech.

133

Osobní dotazník

Uchazeči o zaměstnání ve většině případů vyplňují při přijímacím pohovoru osobní dotazník. Tento dotazník se pak vkládá do osobního spisu zaměstnance, pokud je zaměstnanec k zaměstnání přijat. Osobní údaje v dotazníku můžeme dělit do 3 skupin. Do

---

¹²⁹ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 79

¹³⁰ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 144 a násl.

¹³¹ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 157

¹³² § 18 odst. 1 ZoOU

¹³³ www.uoou.cz, K problémům z praxe č. 2/2005, Úřad pro ochranu osobních údajů, Zpracování osobních údajů zaměstnanců ve vztahu k oznamovací povinnosti správce podle § 16 zákona o ochraně osobních údajů

první skupiny řadíme osobní údaje, které zaměstnavatel potřebuje, aby plnil své zákonné povinnosti, a proto je také vyžaduje. Patří sem identifikační údaje uchazeče, tedy jméno a příjmení, datum narození ne však rodné číslo, dále kontaktní údaje uchazeče jako je adresa trvalého bydliště, telefonní číslo, e-mailová adresa, státní občanství, v žádném případě se nesmí dotazovat na národnost. Do druhé skupiny se řadí údaje, které se potřebují jen k určitému účelu, o kterém je zaměstnanec informován. Jako příklad Mates, Janečková, Bartík uvádějí číslo účtu finančního ústavu, pokud si ovšem zaměstnanec nevybírá celý plat v hotovosti, číslo OP a osobní údaje rodinných příslušníků. Poslední skupinou jsou údaje, které zaměstnavatel nevyžaduje, a tudíž záleží na zaměstnanci, zda je poskytne. Např. číslo soukromého mobilního telefonu. Pokud je to nutné pro plnění pracovních úkolů, tak zaměstnavatel poskytne zaměstnanci služební telefon. Dále může dotazník obsahovat údaj o předchozí praxi a vzdělání, o provozování vlastní podnikatelské činnosti, druhu podnikání a výkonu jiné pravidelné výdělečné činnosti, informace o zvláštních oprávněních nebo způsobilostech, např. oprávnění k řízení motorových vozidel, vlastnictví zbrojního průkazu.¹³⁴ Zaměstnavatel by měl uchazeče o zaměstnání informovat o tom, jaké otázky v dotazníku jsou povinné a jaké nikoliv. U povinných otázek by měl dále uvést, na základě jakého právního předpisu osobní údaje shromažďuje.¹³⁵ Je rozdíl mezi osobními údaji, které může zaměstnavatel žádat před vznikem pracovního poměru pouze za účelem výběru vhodného zaměstnance, a osobními údaji vyžadovanými od zaměstnance při uzavření pracovního poměru, kde jsou již vyžadovány všechny osobní údaje, kterými musí disponovat zaměstnavatel pro účely mzdové a personální agendy, např. rodné číslo. Častou chybou, které se mohou dopustit zaměstnavatelé, je kopírování osobních dokladů, nejčastěji OP pro usnadnění si práce.¹³⁶ Dle § 15a odst. 2 ZoOP je uvedeno, že: „je zakázáno pořizovat jakýmikoliv prostředky kopie občanského průkazu bez souhlasu občana, kterému byl občanský průkaz vydán, pokud zvláštní právní předpis nebo mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, nestanoví jinak.“¹³⁷ Pokud dojde ke kopírování občanského průkazu bez souhlasu držitele OP, dopouští se pořizovatel kopie tohoto doklady přestupku dle § 16a odst. 1 písm. k) ZoOP, protože kromě údajů již opatřených z osobního dotazníku ještě získá RČ, číslo

¹³⁴ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 82 - 83

¹³⁵ *Ochrana osobních údajů na pracovišti*, str. 4

¹³⁶ MORÁVEK. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*, str. 383

¹³⁷ § 15a odst. 2 ZoOP

OP, fotografii uchazeče, údaj o místě narození, rodném příjmení, údaj o rodinném stavu a tím se porušuje také ZoOU vzhledem k tomu, že dochází ke zpracování většího než nezbytného souboru dat bez právního titulu.¹³⁸

3.5.2 Zpracování osobních údajů během trvání pracovního poměru

Po uzavření pracovní smlouvy s uchazečem o zaměstnání je rozšířen rozsah osobních údajů zaměstnance zpracovávaných zaměstnavatelem. Údaje, které zaměstnavatel zpracovává během trvání pracovního poměru, se mohou rozdělit na údaje povinné ke shromažďování a údaje, které zaměstnavatel shromažďovat o zaměstnanci může. Povinnost shromažďování osobních údajů o svých zaměstnancích dávají zaměstnavateli právní předpisy ze sféry sociálního zabezpečení a z oblasti daňové. Některé shromažďování osobních údajů je zaměstnavateli uloženo přímo ZPr či ZamZ.¹³⁹ Nataša Randlová vymezuje osobní údaje, které zaměstnavatel vyžadovat nesmí, jsou jimi: informace o těhotenství, rodinných a majetkové situace, například finanční příjem, dále o sexuální orientaci, původu, členství v odborových organizacích, členství v politických stranách nebo hnutích, příslušnost k církvi nebo náboženství, trestněprávní bezúhonnost. Z výše vyjmenovaných osobních údajů může zaměstnavatel výjimečně zpracovávat informace o trestněprávní bezúhonnosti, těhotenství a rodinných a majetkových poměrech ve výjimečných případech, pokud je důvod tyto informace znát vzhledem k povaze vykonávané práce. Pokud tyto podmínky splněny nejsou, pak tyto informace nesmí zaměstnavatel vyžadovat od třetích osob ani nesmí být shromažďovány se souhlasem subjektu údajů.¹⁴⁰

Osobní spis

Po přijetí zaměstnance do pracovního poměru se zakládá osobní spis zaměstnance, viz § 312 ZP, kde je také upraveno, jaké písemnosti mohou být ve spisu obsaženy a kdo má právo do spisu nahlížet.¹⁴¹ Charakteristiku spisu uvádí Pánek jako: „*soubor zcela nebo částečně standardizovaných dokumentů odpovídající právním předpisům a zaznamenávající průběh a výsledky jednotlivých personálních činností.*“¹⁴² Personální

¹³⁸ MORÁVEK. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*, str. 384

¹³⁹ MORÁVEK. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*, str. 386

¹⁴⁰ RANDLOVÁ et al. *50 otázek a odpovědí z pracovněprávní poradny*, str. 126 - 127

¹⁴¹ MATES, JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 81

¹⁴² pef.czu.cz/Panek/AT2008/Projekty/Personalni_spis.doc, Návrh struktury personálního spisu

spis většinou obsahuje osobní dotazník, profesní životopis zaměstnance, doklady o dosaženém vzdělání (např. vysvědčení, vysokoškolský diplom, různá osvědčení).¹⁴³, potvrzení o zaměstnání (zápočtové listy) z předchozího zaměstnání či potvrzení OSSZ u OSVČ, přehled o odborné praxi zaměstnance, lékařský posudek o zdravotní způsobilosti zaměstnance pro výkon sjednaného druhu práce, pracovní smlouvu, atd. Personální spis nemůže obsahovat kopie dokladů, na kterých jsou další osobní údaje, které nejsou pro pracovní poměr nezbytné či informace o třetích osobách, i když dá zaměstnanec souhlas k jejich kopii. Např. rodný list, který obsahuje další osobní údaje pro zaměstnavatele nepotřebné a jména a příjmení rodičů.¹⁴⁴ Zaměstnanci mají právo nahlédnout do svého osobního spisu, aby si udělali výpisy či kopie na náklady svého zaměstnavatele. Zaměstnavatelé také mohou vložit do zaměstnancova osobního spisu záznam o porušení pracovní kázně při výkonu práce zaměstnancem.¹⁴⁵

Sledování přístupu na internet a elektronické pošty

Dle Morávka by měl zaměstnavatel provést opatření, která zamezí zaměstnancům přístup k internetovým stránkám a aplikacím, které nejsou zapotřebí pro výkon jejich práce. Nejlépe je stanovit vnitřním předpisem, že pro soukromé účely není internet povolen a pokud ano, tak určit rozsah užití internetu pro soukromé účely. Dále by měly být blokovány webové stránky a aplikace, které nejsou potřebné k pracovním účelům. Avšak záleží na nutném vynaložení nákladů pro tato opatření. Pokud by byly náklady příliš vysoké, nelze na těchto opatřeních trvat. Jestliže by zaměstnavatel na základě neadresného sledování připojování centrálního serveru k vnější síti bez určení konkrétních zaměstnanců zjistil, že zaměstnanci nešetrně a neefektivně nakládají s časem a prostředky, má možnost po splnění informační povinnosti, začít zpracovávat jejich osobní údaje v rozsahu datum, hodina, délka přístupu na internetové stránky a rozsah aktivity na stránkách, které zaměstnanec nepotřebuje k výkonu své práce. Toto konání zaměstnavatele je zcela legální, kdy realizuje své právo kontrolovat zaměstnance, zda řádně plní své pracovní povinnosti.

---

¹⁴³ U těchto dokumentů se zakládají pouze fotokopie s poznámkou personalisty, že byly porovnány s originálem

¹⁴⁴ MATES. JANEČKOVÁ, BARTÍK. *Ochrana osobních údajů*, str. 82 - 83

¹⁴⁵ *Selected data protection issues*, str. 39

Zaměstnavatel má však povinnost své zaměstnance upozornit na monitorování internetu či emailové pošty.¹⁴⁶

Problematika sledování a kontrolování elektronické pošty zaměstnance zaměstnavatelem, je upravena v LZPS v čl. 13, která zaručuje ochranu listovního tajemství. LZPS stanoví, že nikým nesmí být porušeno listovní tajemství jiných písemností a záznamů, které jsou uchovávané v soukromí nebo zasílané poštou, anebo jiným způsobem. Vzhledem k tomu, že elektronická pošta je taky poštou i pro ni platí podobná pravidla jako pro písemnosti. Kontrolovat e-maily svých zaměstnanců může zaměstnavatel pouze s jejich souhlasem.¹⁴⁷

Zpracování citlivých osobních údajů v pracovněprávním poměru

Zdravotní stav - ZPr jsou předepisováno zaměstnavatelům shromažďovat a zpracovávat citlivé osobní údaje o zdravotním stavu. Příkladem je § 105 ZPr, kde je určeno, že má zaměstnavatel vést evidenci o všech pracovních úrazech, které vedou ke zranění zaměstnance s delší než 3 denní neschopnosti práce či k jeho úmrtí. Také se vede evidence o nemoci z povolání vzniklé na pracovišti dotyčného zaměstnavatele.¹⁴⁸

Výpis z rejstříku trestů - patří mezi citlivé osobní údaje, ne však informace, že je někdo trestně stíhán, protože zatím ještě nebyl odsouzen, také není citlivým údajem jednoduchá informace, že někdo nemá záznam v trestním rejstříku. O citlivý údaj se jedná až v případě, že byl dotyčný za daný čin pravomocně odsouzen soudy ČR a tato skutečnost je zaznamenaná v evidenci Rejstříku trestů. Avšak pro účely ZamZ je pro tyto citlivé údaje stanoven zvláštní režim, který dovoluje tento citlivý údaj vyžadovat, pokud je zapotřebí. Záleží ovšem na povaze trestné činnosti, pokud povaha vykonávané práce nijak nesouvisí se spáchaným trestním činem, pak by neměl zaměstnavatel odmítnout uchazeče přijmout. Pokud se tak nestane, může se zaměstnavatel dopustit porušení ZoOU a také LZPS, kde je „každá osoba chráněna před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“¹⁴⁹ Zaměstnavatel, který nemůže podstatně odůvodnit

---

¹⁴⁶ MORÁVEK. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*, str. 404 - 405

¹⁴⁷ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 144

¹⁴⁸ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 165

¹⁴⁹ čl. 10 odst. 3 LZPS

potřebu získání výpisu z rejstříku trestů, porušuje § 5 odst. 1 písm. a), b) ZoOU a může dostat od ÚOOÚ pokutu.¹⁵⁰

Národnost- patří mezi citlivé osobní údaje, ale je důležité, aby tento pojem nebyl zaměňován s pojmem státní příslušnost. Státní příslušnost se objevuje například v povolení k pobytu cizích státních příslušníků, jímž je prokazována jejich totožnost, avšak nemůže být od cizince vyžadován údaj o národnosti, protože není k žádnému zákonnému účelu potřeba.¹⁵¹

Nakládání s citlivými údaji zaměstnanců je velmi důležité téma, jehož přehlížení či znevažování může vést k problémům s úřady veřejné správy a k znatelné finanční pokutě, vzhledem k tomu, že ochrana soukromí patří mezi základní lidská práva.¹⁵²

Poskytování osobních údajů o zaměstnancích

Zaměstnavatel má k dispozici velké množství osobních údajů svých zaměstnanců, patří sem údaje, které jsou zapotřebí k plnění zákonných povinností zaměstnavatele, ale také osobní údaje, které zaměstnavatel získal a dále zpracovává se souhlasem zaměstnance. Zaměstnavatelé mají oprávnění dle § 312 ZPr vést osobní spis každého zaměstnance, který může obsahovat pouze dokumenty obsahující informace a osobní údaje nezbytné pro vykonávání práce v pracovněprávním poměru. Do osobního spisu mohou nahlížet vedoucí zaměstnanci nadřízeni subjektu údajů, ale také orgány a instituce, které mají přístup na základě právního předpisu. Mezi zmíněné orgány a instituce patří: orgán inspekce práce, úřad práce, soud, státní zástupce, příslušný orgán Policie ČR, Národní bezpečnostní úřad a zpravodajské služby.¹⁵³ Výše uvedené instituce a orgány mají právo nahlížet do osobního spisu zaměstnance pouze pro potřebu plnění svých vlastních povinností. Dále mohou do spisu nahlížet osoby, které to mají v popisu práce a jen pro tyto účely mohou spis využívat.¹⁵⁴ S poskytováním osobních údajů zaměstnanců je úzce spjata povinnost mlčenlivosti, která je stanovena jak v § 303 odst. 2 písm. b) ZPr, tedy že mají všichni zaměstnanci povinnost zachovat mlčenlivost o skutečnostech, o kterých se

---

¹⁵⁰ Doporučení ochránce k požadavku výpisu z rejstříku trestů jako určujícím kritériu pro přijetí do zaměstnání http://www.ochrance.cz/uploads/tx_odlistdocument/Doporuceni_rejstrik-trestu.pdf

¹⁵¹ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 166

¹⁵² BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Zpracování citlivých osobních údajů v pracovněprávním poměru*. In: *Práce a mzda* 4/2012

¹⁵³ § 312 odst. ZPr

¹⁵⁴ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 173

dozvěděli při výkonu svého zaměstnání, a nemohou je sdělovat dalším osobám v zájmu svého zaměstnavatele, tak i v § 15 ZoOU, tedy že zaměstnanci správce či zpracovatele, kteří přijdou do styku s osobními údaji mají povinnost zachovávat mlčenlivost o osobních údajích a o bezpečnostních opatřeních, při jejichž zveřejnění by mohlo dojít k ohrožení těchto osobních údajů.¹⁵⁵ Za porušení mlčenlivosti se ukládá pokuta až do výše 100 000 Kč.¹⁵⁶

Zveřejňování údajů o mzdě a platu

Mzda je definována v § 109 odst. 2 ZPr jako peněžité plnění a plnění peněžité hodnoty, které poskytuje zaměstnavatel svému zaměstnanci za odvedenou práci. Plat je pak určen v odst. 3 téhož zákona jako peněžité plnění, které je poskytováno zaměstnanci zaměstnavatelem, kterým může být stát, územní samosprávný celek, státní fond, příspěvková organizace, školská právnická osoba či veřejné ziskové ústavní zdravotnické zařízení.¹⁵⁷ Údaj o mzdě či platu, který může být spojen s konkrétním zaměstnancem a je identifikovaný nebo identifikovatelný, je považován za osobní údaj. Přestože tento osobní údaj není řazen mezi citlivé osobní údaje dle § 4 písm. b) ZoOU, pro některé osoby může být tato informace vnímána jako citlivá. Proto je důležité, aby se k těmto informacím nedostaly neoprávněné osoby. Informace o mzdě či platu jsou obsaženy v dokumentu, tzv. platovém výměru, který je uložen v osobním spisu každého zaměstnance, o kterém bylo již výše zmíněno. K této problematice se vztahuje povinnost mlčenlivosti uvedená v ustanovení § 303 odst. 2 písm. b) ZPr.¹⁵⁸ Ostatní zaměstnanci nemají právo znát výši platu či mzdy svých kolegů, jinak by byla porušena povinnost mlčenlivosti.¹⁵⁹

3.5.3 Zpracování osobních údajů po ukončení pracovního poměru

Dle rozhodovací činnosti ÚOOÚ je zaměstnavatel povinen uchovávat dokumenty, ve kterých jsou uvedeny osobní údaje zaměstnanců, jejichž uchovávání je ustanoveno právními předpisy, například předpisy o důchodovém a sociálním zabezpečení, daňovými zákony nebo zákony, které upravují nakládání s rozpočtovými prostředky, je toto zpracování osobních údajů v souladu s § 5 odst. 2 písm. a) ZoOU a není zapotřebí souhlas

---

¹⁵⁵ § 15 ZoOU

¹⁵⁶ § 44 odst. 1 ZoOU

¹⁵⁷ § 109 ZPr

¹⁵⁸ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 178 - 179

¹⁵⁹ BARTÍK, JANEČKOVÁ. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi*, str. 180

subjektu údajů. Také uchovávání osobních údajů v souvislosti s probíhajícími či v budoucnu reálnými soudními a jinými spory, je pak toto zpracování v souladu s § 5 odst. 2 písm. e) ZoOU.¹⁶⁰ Ve vlastním zájmu by měl také zaměstnavatel archivovat údaje k doložení plnění povinností ve sféře daňového a sociálního zabezpečení a dalších povinností podle pracovněprávních předpisů. Takto dále zpracovávané údaje se nesmí po skončení pracovního poměru užít na jiné účely než definovaným zákonem. Období, po které musí být údaje uchovávány, vyplývá z příslušných promlčecích, prekluzivních lhůt.¹⁶¹

Povinnost mlčenlivosti

Pokud není správce FO, pak bude zpracovávat osobní údaje prostřednictvím svých zaměstnanců. Tyto osoby musí respektovat pravidla, které určí správce a jsou především povinni dodržovat mlčenlivost jak o osobních údajích, které zpracovávají, tak i o bezpečnostních opatřeních. Povinnost mlčenlivosti přetrvává i po skončení pracovního poměru. Nejen správci, zpracovatelé a jejich zaměstnanci jsou povinni dodržovat mlčenlivost, ale také další osoby, které přijdou s osobními údaji do styku. Povinnost mlčenlivosti platí na základě § 15 ZoOU.¹⁶²

Agenturní zaměstnávání

Agenturní zaměstnávání je jedna z forem zprostředkování zaměstnání a patří mezi atypická zaměstnání.¹⁶³ Dle § 14 odst. 1 písm. a) ZamZ se agenturním zaměstnáním rozumí: „*vyhledání zaměstnání pro fyzickou osobu, která se o práci uchází, a vyhledání zaměstnanců pro zaměstnavatele, který hledá nové pracovní síly.*“ Podle § 14 odst. 1 písm. b) se tímto pojmem rozumí také: „*zaměstnávání fyzických osob za účelem výkonu jejich práce pro uživatele, kterým se rozumí jiná právnická nebo fyzická osoba, která práci přiděluje a dohlíží na její provedení*“ a podle § 14 odst. 1 písm. c) ZamZ: „*poradenská a informační činnost v oblasti pracovních příležitostí.*“¹⁶⁴

---

¹⁶⁰ MORÁVEK. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*, str. 388

¹⁶¹ MORÁVEK. *Průvodce ochranou osobních údajů v pracovněprávní agendě*, str. 79

¹⁶² MAŠTALKA. *Osobní údaje, právo a my*, str. 122 - 123

¹⁶³ PICHRT a kol. *Agenturní zaměstnávání v komplexních souvislostech*, str. 11

¹⁶⁴ § 14 odst. 1 ZamZ

4 PRAKTICKÁ ČÁST

4.1 Dotazníkové šetření

Pro praktickou část bylo zvoleno dotazníkové šetření, pomocí něhož bude zkoumáno povědomí studentů, pracujících či nezaměstnaných lidí a jejich zkušenosti s tímto aktuálním tématem. Dotazník (viz příloha č. 1) byl vytvořen v Google formuláři po přihlášení na autorčin profil, kde bylo následně možné nahlédnout do získaných odpovědí. Odpovědi byly anonymní, tudíž nebylo možné dohledat jejich autora. Celkově bylo získáno a analyzováno 214 dotazníků. U některých otázek se počet respondentů, kteří na danou otázku odpověděli, liší, z důvodu umístění nepovinných otázek do dotazníku. Analyzovány byly pouze relevantní odpovědi, nejednoznačné či chybějící odpovědi nebyly do analýzy zahrnuty. Dotazník obsahoval několik meritorních otázek, které souvisely s celým tématem ochrany osobních údajů, zda se respondenti někdy setkali se zneužíváním svých osobních údajů, jestli jsou ochotní sdělovat své osobní údaje při průzkumu na ulici. Některé otázky testovaly znalost citlivých osobních údajů či Úřadu na ochranu osobních údajů, dále zde byly uvedeny otázky týkající se ochrany osobních údajů v pracovněprávních vztazích a používání hesel ve firmě či k osobním účelům. Otázky, které určovaly charakteristiky respondenta, tedy otázky identifikační, byly zařazeny ke konci dotazníku. Samotný dotazník se skládal z 25 otázek, z nichž bylo 18 povinných. 7 nepovinných otázek se týkalo pouze zaměstnaných osob. Dotazník obsahoval 15 uzavřených otázek, z toho 5 alternativních, u kterých bylo možné vybírat ze dvou variant, 8 selektivních, které nabízely více než dvě varianty a byla u nich možnost výběru jedné alternativy z několika nabízených. Naopak 2 vícehodnotové otázky v dotazníku umožňovaly výběr většího počtu variant zároveň. Čtyři otázky byly polouzavřené, které dávaly možnost buď vybrat z uvedených variant, nebo uvést svou vlastní odpověď. Dalšími otázky, které se v dotazníku objevily, byly otázky otevřené, kterými se respondenti mohli volně vyjádřit podle svého názoru, nebyli zde omezeni variantami. Těchto otázek obsahoval dotazník 6.¹⁶⁵ Poslední otevřená otázka dávala prostor respondentům, aby se vyjádřili k celé problematice tohoto tématu a přispěli svými poznámkami i k hodnocení dotazníku a jeho struktuře. V dotazníkovém formuláři byly vyznačeny otázky, které byly povinné, a nešlo je tedy přeskočit. Otázky, které mohly být

---

¹⁶⁵ŘEZANKOVÁ. *Analýza dat z dotazníkových šetření*, str. 11 - 12

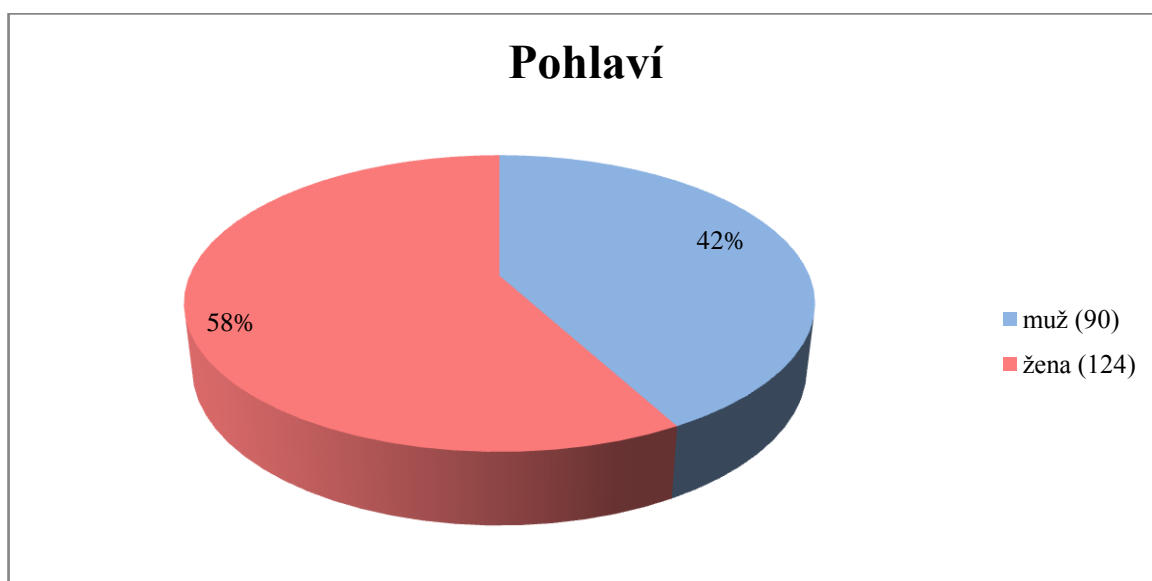

přeskočeny, byly směřovány na osoby zaměstnané, tudíž ne všichni respondenti na ně mohli odpovědět. Dotazník byl předáván přes sociální síť Facebook, kde byl umístěn do několika studentských a jiných skupin. Dále byl rozesílán mezi známé, kamarády a jejich rodiče. Výzkum byl prováděn mezi zimním a letním semestrem po dobu 2 týdnů a zúčastnilo se ho 214 respondentů. Pro vytvoření grafů a tabulek byl použit Microsoft Excel a k určení závislosti mezi jednotlivými odpověďmi statistický program IBM SPSS Statistics 19.

4.2 Charakteristika respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo 214 respondentů, z toho 42 % byli muži a 58 % ženy. V absolutním počtu to můžeme vyjádřit jako 90 mužů a 124 žen.

Graf č. 3: Vzorek respondentů podle pohlaví

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

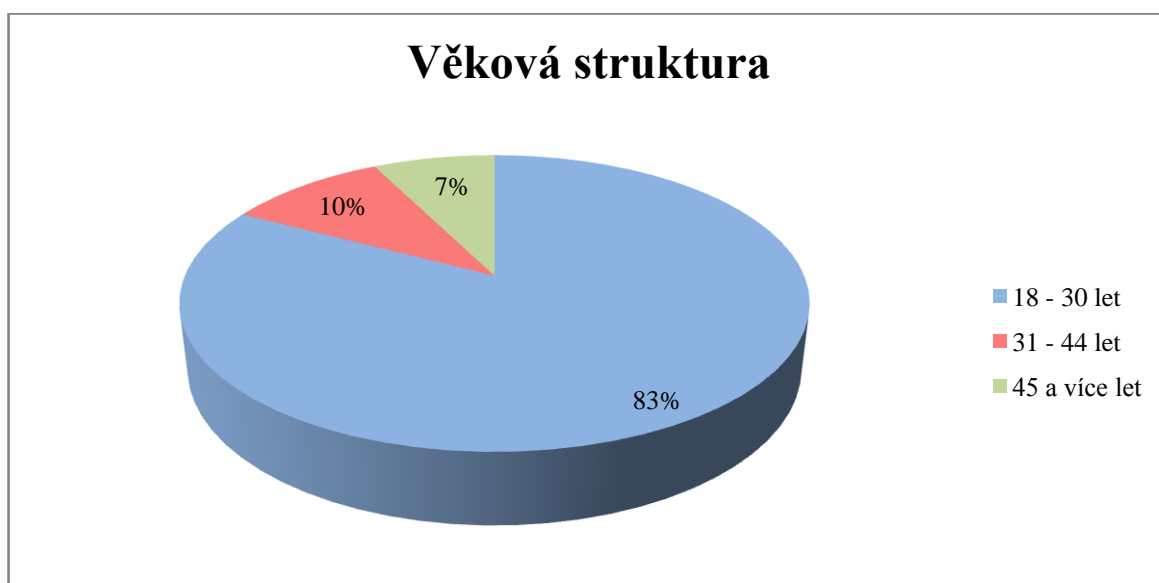
Největší část dotazovaných, konkrétně 83 %, byla tvořena mladými lidmi ve věku 18 - 30 let, druhou nejvíce zastoupenou skupinou byli lidé ve věku 31 - 44 let, kteří tvořili ve výzkumu 10 %. Nejmenší věková skupina 45 a více let tvořila 7 % všech respondentů. Důvodem, proč převažovala skupina ve věku 18 - 30 let může být, že byl dotazník distribuován především do studentských skupin sociální sítě Facebook. Věkové rozložení je podrobně uvedeno v tabulce č. 1.

Tabulka č. 1: Věková struktura respondentů

Pohlaví	Věkové kategorie			
	18 - 30	31 - 44	45 a více	Celkem
Muž	70	11	9	90
Žena	107	10	7	124
Celkem	177	21	16	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

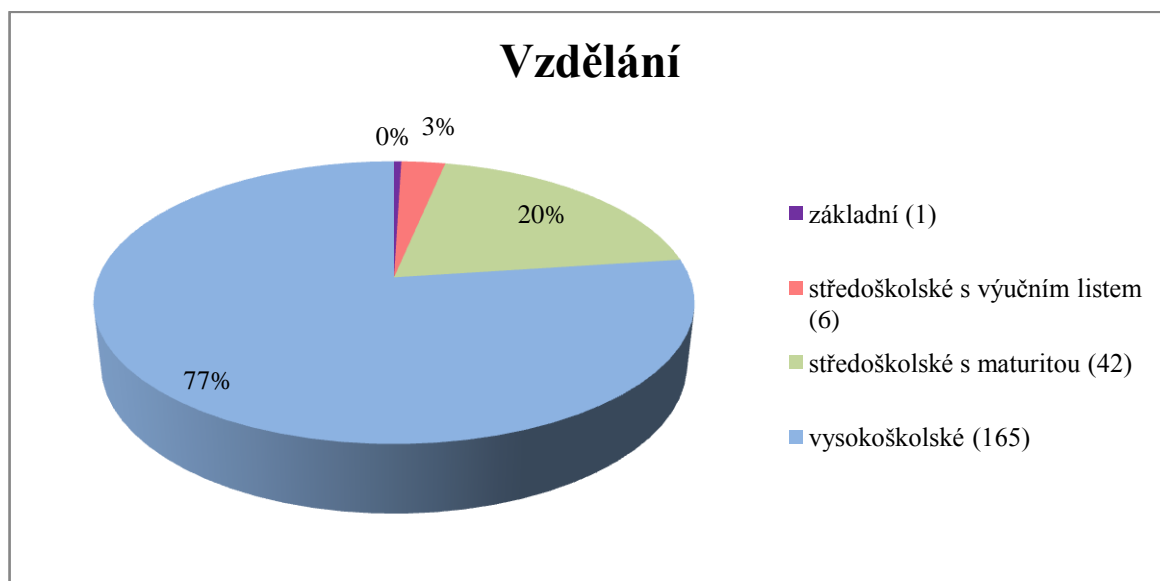
Graf č. 4: Věková struktura respondentů

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

Graf č. 5 zobrazuje vzdělanostní strukturu, která byla zastoupena rozdílně. Největší skupinu tvořili respondenti s vysokoškolským vzděláním, tedy 77 %, na druhém místě byla pak skupina respondentů se středoškolským vzděláním s maturitou, která tvořila 20 %. Nejméně zastoupeny byly skupiny se středoškolským vzděláním s výučním listem a se základním vzděláním, kterých bylo dohromady jen 4. To může být dáno opět tím, že byl dotazník šířen do studentských skupin studujících na vysoké škole.

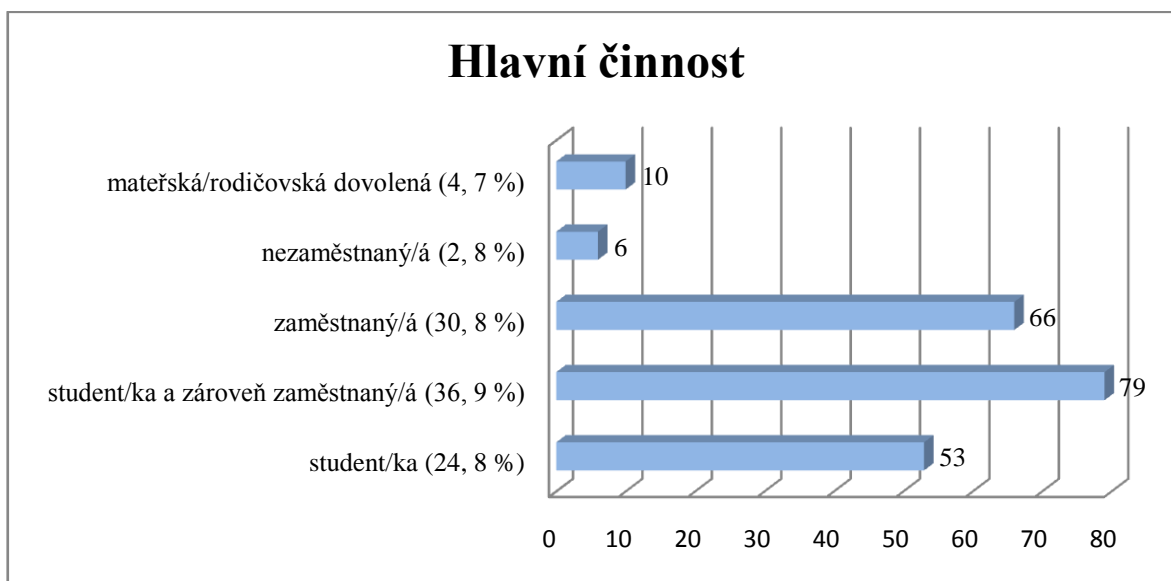
Graf č. 5: Struktura vzdělání respondentů

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

Nejvíce respondentů byli studenti, kteří zároveň pracují, tedy 37 %, absolutně 79. Na druhém místě se umístila skupina zaměstnaných, která měla 31 %. Třetí místo obsadila skupina studentů s 25 %. Dále následovala skupina respondentů na mateřské či rodičovské dovolené, kterých bylo 10. Nejméně početnou skupinou byli nezaměstnaní, kterých bylo pouhé 3 %.

Graf č. 6: Hlavní činnost respondentů

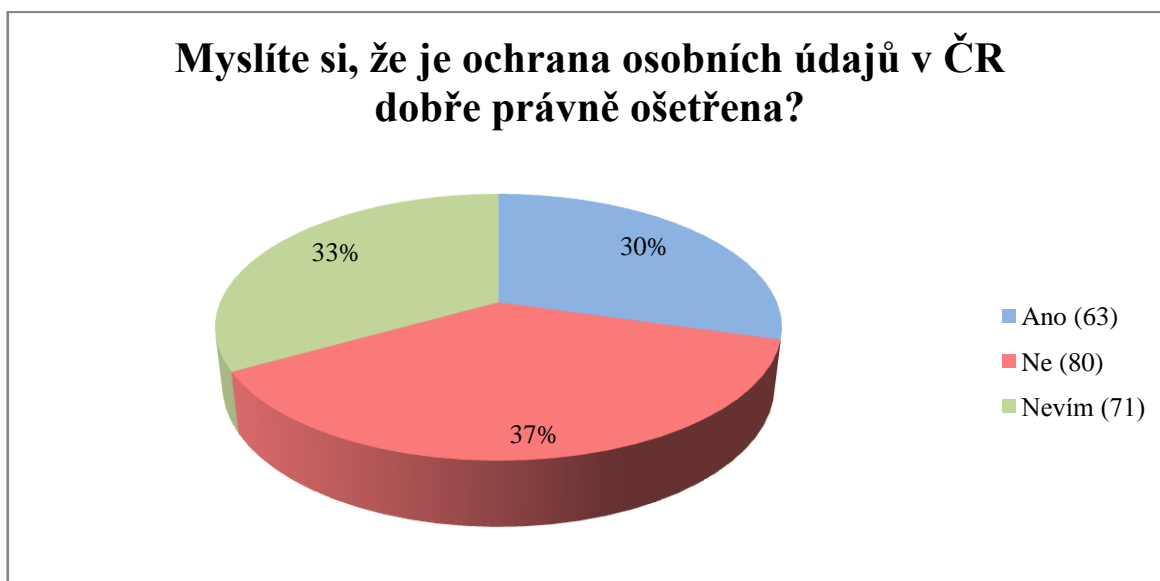
Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

4.3 Vyhodnocení odpovědí

4.3.1 Ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR

První otázka, která byla položena, se týkala obecně názoru na ošetření ochrany osobních údajů v české legislativě. Odpovědi byly poměrně vyrovnané, avšak jak můžeme vidět z grafu č. 7, si největší počet respondentů myslí, že právní ošetření ochrany osobních údajů není v ČR dostatečné, tedy celých 37 %, absolutně 74 respondentů, z toho 43 žen a 37 mužů. Druhou nejčastější odpovědí a jen o 4 % méně lidí si nejsou jisti, zda je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena, tedy 71 lidí, z toho 25 mužů a 46 žen. 30 % respondentů se domnívá, že je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena, 28 mužů a 35 žen, odpovědi pro každé pohlaví zvlášť jsou uvedeny v tabulce č. 2.

Graf č. 7: Názory respondentů na ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

Tabulka č. 2: Ochrana osobních údajů v ČR

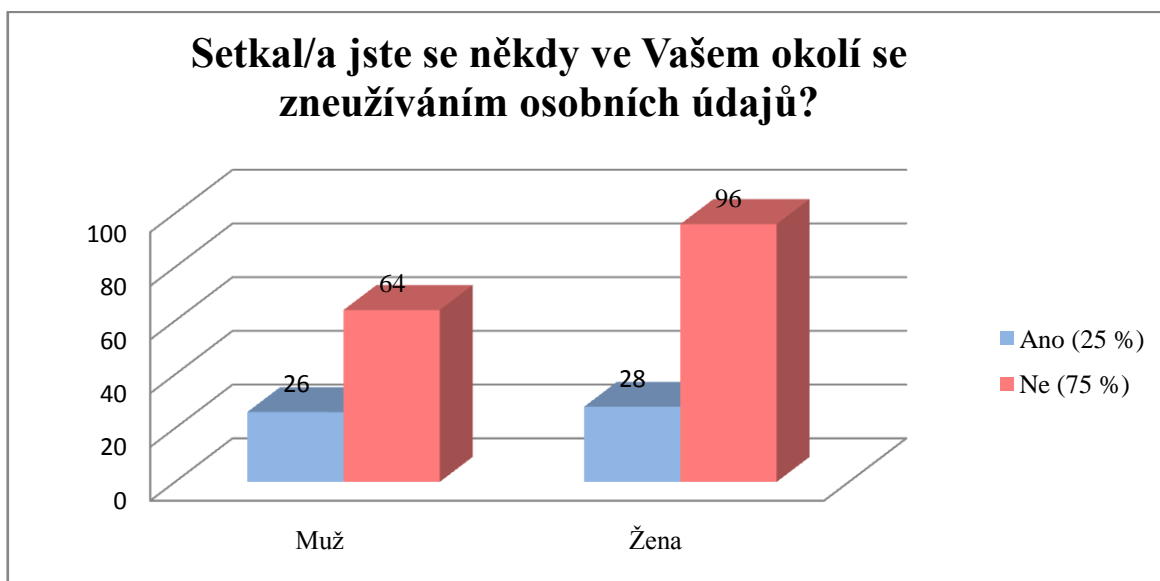
Pohlaví	Ochrana osobní údajů v ČR			
	Ano	Ne	Nevím	Celkem
Muž	28	37	25	90
Žena	35	43	46	124
Celkem	63	80	71	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

4.3.2 Zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů

Druhou položenou otázkou bylo, zda se respondenti setkali někdy v jejich okolí či sami se zneužíváním osobních údajů. Na grafu č. 8 je znázorněno, že 75 % lidí se zneužíváním osobních údajů nesetkalo a čtvrtina respondentů, tedy 25 % odpovědělo, že se už někdy s tímto problémem setkalo.

Graf č. 8: Zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

Tabulka č. 3: Zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů

Pohlaví	Setkání se zneužívání osobních údajů	
	Ano	Ne
Muž	26	64
z toho %	29%	71%
Žena	28	96
z toho %	23%	77%

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 12. 2. 2015

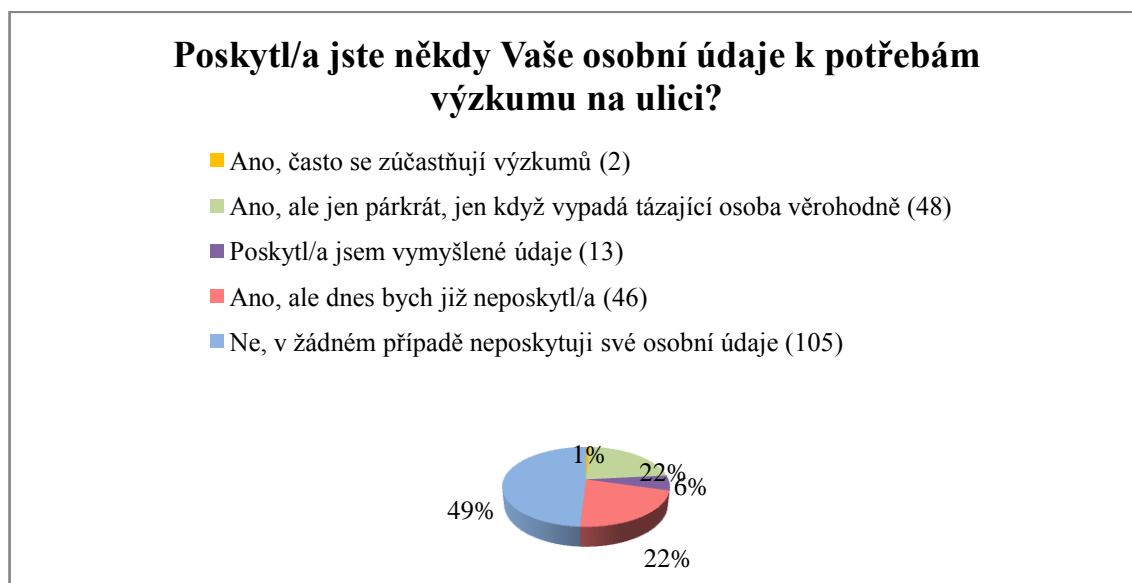
Z výše uvedené tabulky je patrné, že z celkového počtu 90 mužů se se zneužíváním osobních údajů setkala 29 %, naopak žen má zkušenosti se zneužíváním osobních údajů 23 % z celkového počtu 124 žen, je tedy zřejmé, že více mužů než žen se setkala se zneužíváním osobních údajů u sebe či ve svém okolí. Z odpovědí je vidět, že se většina respondentů se zneužíváním osobních údajů spíše neseťkala.

4.3.3 Poskytnutí osobních údajů k potřebám výzkumu na ulici

Další otázkou bylo, zda respondenti někdy poskytli osobní údaje k potřebám výzkumu na ulici. Nejpočetnější skupinu tvořili respondenti s odpovědí, že v žádném případě neposkytují osobní údaje k potřebám výzkumu na ulici, tedy přesněji 49 % ze všech dotazovaných, v absolutním čísle 105 respondentů. Na druhém místě se umístily

2 skupiny respondentů, kteří odpověděli, že již osobní údaje na ulici k potřebám výzkumu poskytli, ale jen párkrát, jen když tazající osoba vypadala věrohodně a že osobní údaje v minulosti poskytli, ale dnes by již neposkytli, obě skupiny měly po 22 % z celkového počtu 214 respondentů. 6 %, v absolutním počtu 13 osob poskytlo při výzkumu na ulici vymyšlené údaje a 1 % ze všech respondentů, tedy dvě osoby se pravidelně zúčastňují výzkumů, kde poskytují své osobní údaje.

Graf č. 9: Poskytnutí osobních údajů k potřebám výzkumu na ulici

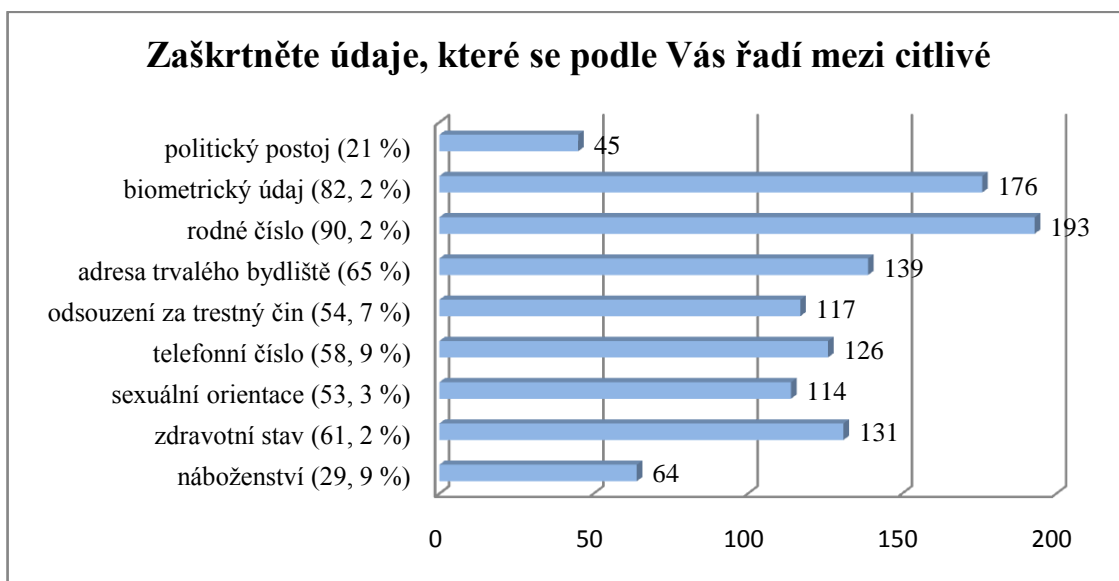

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 15. 2. 2015

4.3.4 Citlivé osobní údaje podle názoru respondentů

Dotazník také testoval, zda mají respondenti povědomí o tom, jaké osobní údaje se řadí mezi citlivé. Problematika citlivých osobních údajů je rozebrána v teoretické části diplomové práce. Z výše uvedeného grafu je zajímavé, že 90 % respondentů se domnívá, že rodné číslo patří mezi citlivé osobní údaje, ač tomu tak není, v absolutním čísle 193 z 214 respondentů. Za citlivý údaj správně označilo 82 % respondentů biometrický údaj. Dále se respondenti mylně domnívali, že citlivým osobním údajem je adresa trvalého bydliště a telefonní číslo. Adresu trvalého bydliště za citlivý osobní údaj označilo 139 respondentů a telefonní číslo 126 osob, tedy více jak polovina respondentů. Naopak pouhých 45 osob, tedy 21 % z celkového počtu respondentů za citlivý údaj považuje politický postoj a 30 % náboženství, přestože tyto údaje mezi citlivé osobní údaje patří.

Graf č. 10: Citlivé osobní údaje podle názoru respondentů

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 15. 2. 2015

4.3.5 Podání stížnosti na porušení ochrany osobních údajů

Další testovací otázkou bylo, zda respondenti vědí, na který orgán se obrátit v případě, že by se setkali se zneužíváním osobních údajů a chtěli by podat stížnost. Z tabulky č. 4 vyplývá, že by se nejvíce respondentů obrátilo na Polici ČR, tedy 78 všech respondentů. Z toho 41 žen a 37 mužů. Další nejčastější odpovědí bylo, že respondenti nevědí, na který orgán by se obrátili, v této odpovědi převažovaly ženy nad muži s celkovým počtem 41 odpovědí. 31 žen a 18 mužů správně odpovědělo, že by se se stížností obrátilo na Úřad na ochranu osobních údajů, který se na tuto problematiku specializuje, a již jsme se s tímto orgánem seznámili v teoretické části. V dalších odpovědích byl zmíněn soud, ombudsman či ministerstvo spravedlnosti. Z grafu je patrné, že pouze 49 respondentů by se správně obrátilo se stížností na kompetentní orgán.

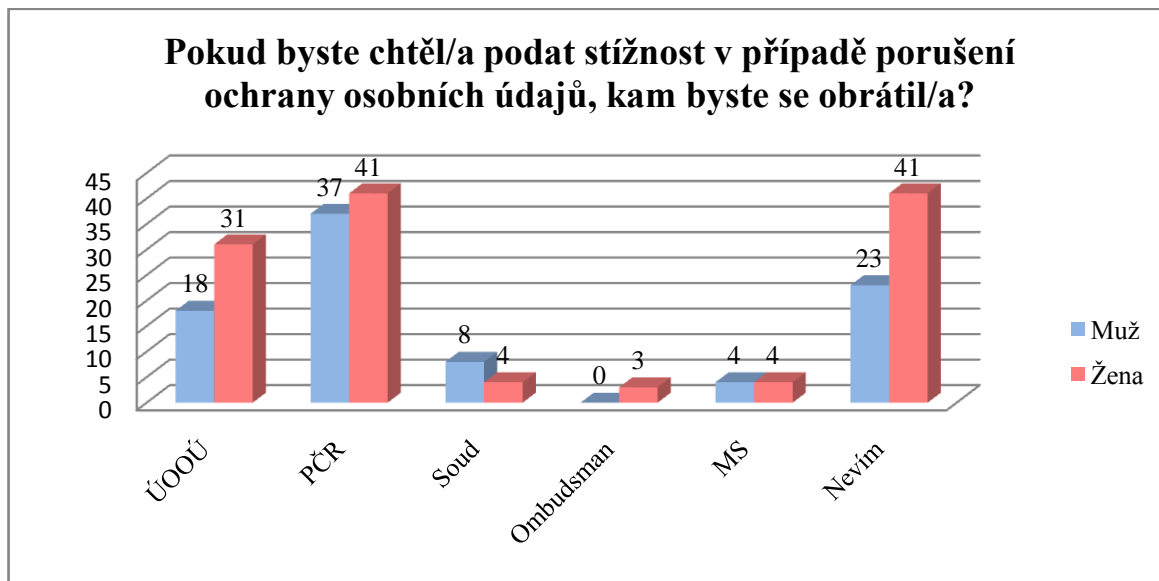
Tabulka č. 4: Podání stížnosti na porušení ochrany osobních údajů

Pohlaví	Stížnost na porušení ochrany osobních údajů						Celkem
	ÚOOÚ	PČR	Soud	Ombudsman	MS	Nevím	
Muž	18	37	8	0	4	23	90
Žena	31	41	4	3	4	41	124
Celkem	49	78	12	3	8	64	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 15. 2. 2015

Graf č. 11: Stížnosti na zneužívání osobních údajů

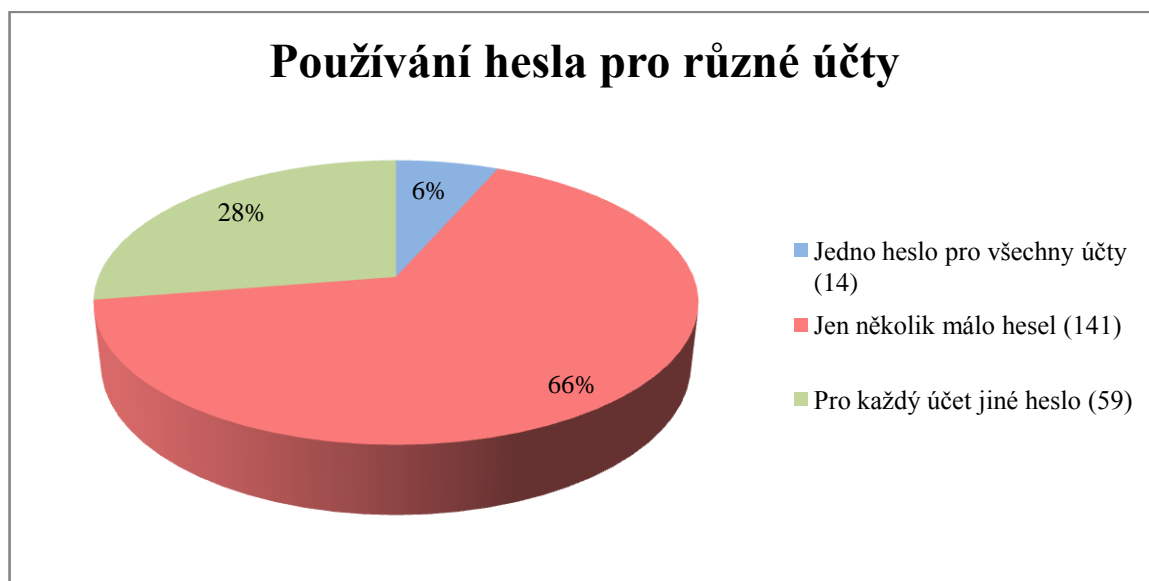

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 15. 2. 2015

4.3.6 Používání hesla pro různé účty

Dále bylo zkoumáno, zda respondenti používají jedno heslo pro všechny účty, či jen několik málo hesel, nebo mají pro každý účet jiné heslo. Z odpovědí je zřejmé, že nejvíce respondentů používá pro své účty jen několik málo hesel, tedy 66 %, 28 % respondentů používá pro každý účet jiné heslo a nejméně 6 % má jedno heslo pro všechny účty.

Graf č. 12: Používání hesla pro různé účty

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 15. 2. 2015

Z tabulky č. 4 vyplývá, že jedno heslo pro všechny své účty využívá celkem 14 respondentů, z toho 8 mužů a 6 žen, jen několik málo hesel pro své účty má 141 lidí, z toho 54 mužů a 87 žen a pro každý účet jiné heslo používá 59 dotazovaných, konkrétně 28 mužů a 31 žen. Pozorujeme, že u respondentů převažuje využívání jen několika málo hesel pro všechny své účty, je tedy možné, že u více účtů mají tyto respondenti stejná hesla.

Tabulka č. 5: Používání hesla pro různé účty

Pohlaví	Používání hesla pro různé účty			Celkem
	Jedno heslo pro všechny účty	Jen několik málo hesel	Pro každý účet jiné	
Muž	8	54	28	90
Žena	6	87	31	124
Celkem	14	141	59	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 15. 2. 2015

4.3.7 Ukládání hesel v prohlížeči

Na ukládání hesel bylo dotazováno v 8. otázce dotazníku. Největší počet respondentů, tedy v absolutním čísle 96 zodpovědělo, že si hesla jak ve svém počítači, tak na mobilu neukládají, z toho bylo 42 mužů a 54 žen. Druhou nejpočetnější skupinou bylo naopak, že si respondenti hesla ukládají jak na počítači, tak na mobilu, tedy celkem 58 respondentů, tedy 45 % všech respondentů, z toho 32 žen a 26 mužů. Jen na počítači si ukládá hesla 34 žen a 18 mužů. Je tedy vidět, že jsou lidé opatrní a hesla si spíše neukládají.

Tabulka č. 6: Ukládání hesel

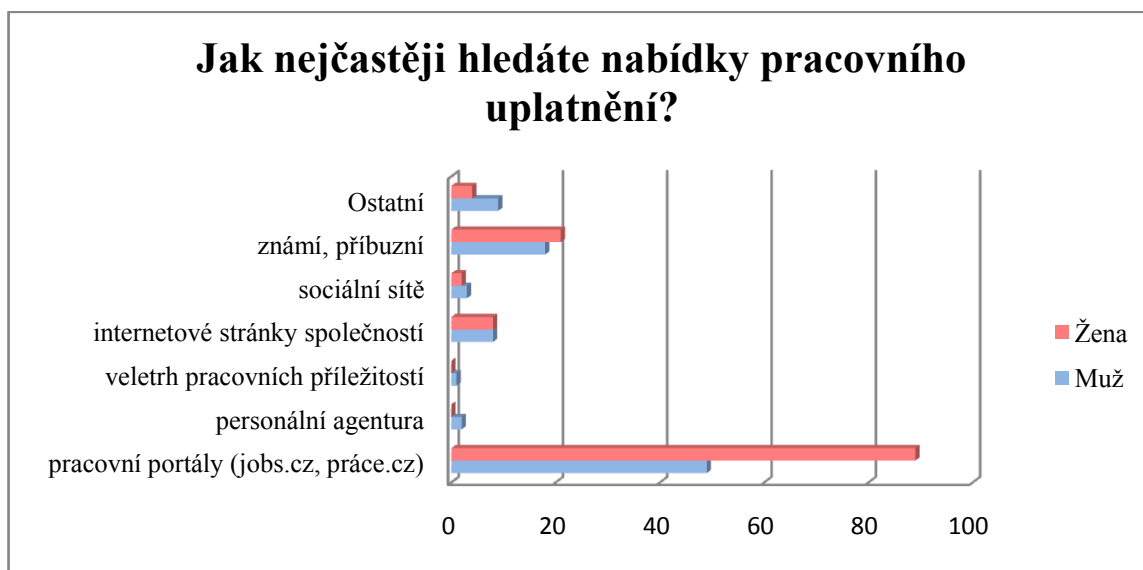
Pohlaví	Ukládání hesel				Celkem
	Na počítači i na mobilu	Jen na počítači	Jen na mobilu	Hesla si neukládám	
Muž	26	18	4	42	90
Žena	32	34	4	54	124
Celkem	58	52	8	96	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 18. 2. 2015

4.3.8 Hledání pracovního uplatnění

Z grafu č. 11 je patrné, že nejvíce respondentů hledá pracovní uplatnění na pracovních portálech (jobs.cz, prace.cz, apod.), tedy 65 % všech dotazovaných, z toho 89 žen a 49 mužů. Na druhém místě nejvíce hledají respondenti práci prostřednictvím svých známých či příbuzných, tedy celkem 18 %, z toho 21 žen a 18 mužů. Naopak respondentů, kteří hledají práci prostřednictvím personální agentury je pouhé 1 %, tedy pouze 2 lidé a respondentů navštěvujících veletrhy pracovních příležitostí za účelem sehnání práce pouhý 1 člověk z celkového počtu 214 respondentů.

Graf č. 13: Hledání nabídek pracovního uplatnění

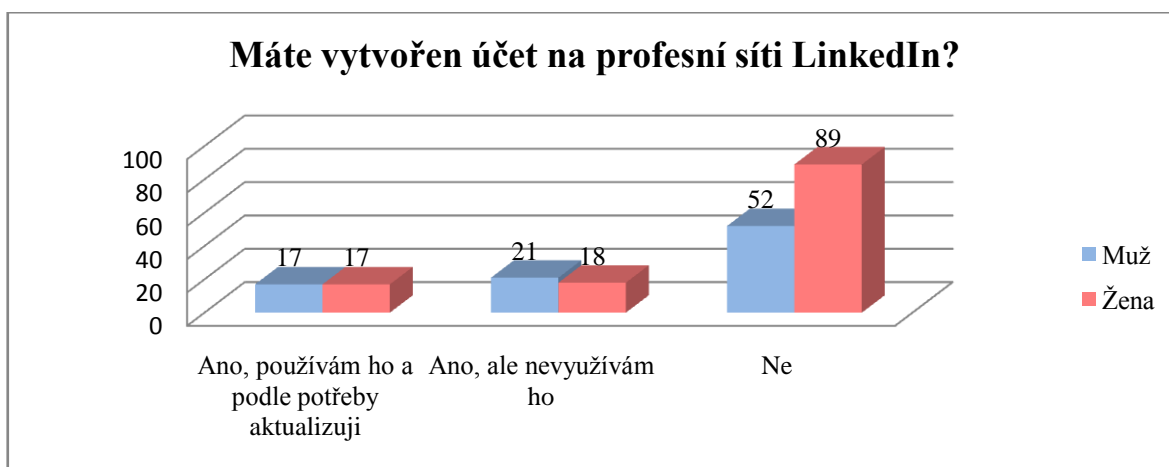

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 18. 2. 2015

4.3.9 Využívání profesní sítě LinkedIn

Respondentům byla také předložena otázka, zda mají vytvořen účet na profesní síti LinkedIn. Z výzkumu bylo zjištěno, že většina respondentů účet na profesní síti LinkedIn vytvořen nemá, tedy 141 respondentů, z toho 89 žen a 52 mužů. 21 mužů a 18 žen účet na LinkedInu vytvořen mají, ale nevyužívají ho. Pouhých 17 mužů a žen účet na LinkedIn používají pravidelně a podle potřeby aktualizují.

Graf č. 14: Účet na profesní síti LinkedIn

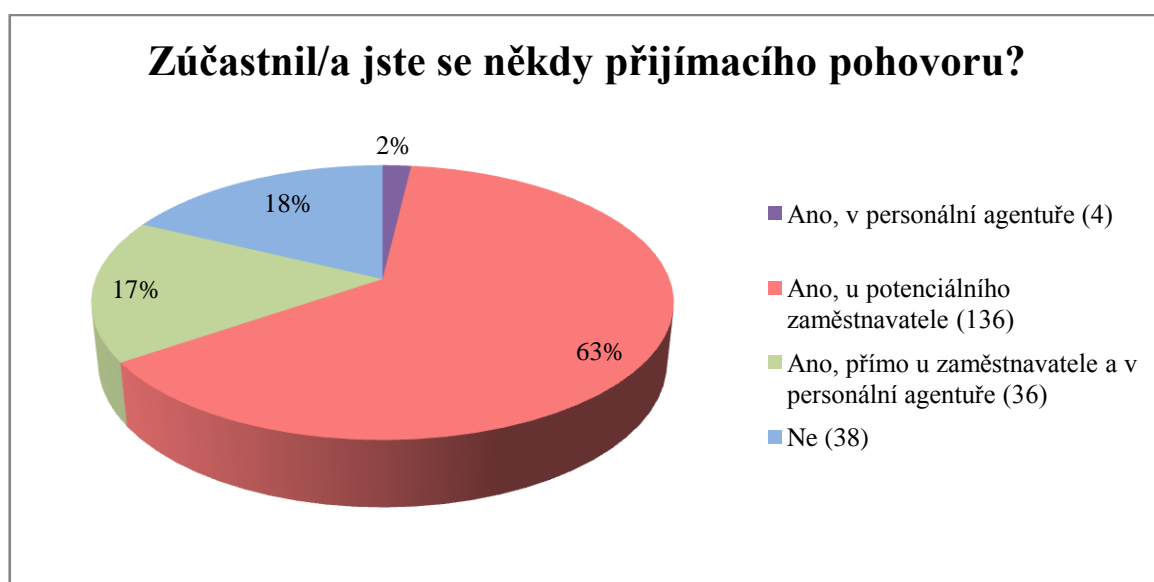

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.10 Účast na přijímacím pohovoru

Graf č. 13 znázorňuje, kolik respondentů se zúčastnilo pracovního pohovoru v personální agentuře, u potenciálního zaměstnavatele či kolik jich na přijímacím pohovoru zatím ještě nebylo. Největší skupinu tvořili ti, kteří se zúčastnili pohovoru přímo u potenciálního zaměstnavatele, tedy 63 %, 17 % respondentů se zúčastnilo pohovoru jak u potenciálního zaměstnavatele, tak v personální agentuře, pouhé 2 % dotazovaných bylo na pohovoru jen v personální agentuře. 18 %, absolutně 38 všech respondentů se ještě žádného pohovoru nezúčastnili, což může být dáno převažujícím počtem studujících účastníků dotazníku.

Graf č. 15: Účast na přijímacím pohovoru

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.11 Vyžadování nevhodných informací při pohovoru

Může se stát, že při pohovoru po uchazečích o zaměstnání potenciální zaměstnavatel či personalista vyžadují osobní údaje, jejichž sdělení jim nemusí být příjemné či dokonce se může jednat o citlivé údaje, které se podle zákona vyžadovat nesmí. Proto jsme se ptali respondentů, jestli mají pocit, že po nich byly podobné údaje vyžadovány. Na tuto otázku odpovědělo 136 respondentů, z toho 81 % záporně, tedy, že se

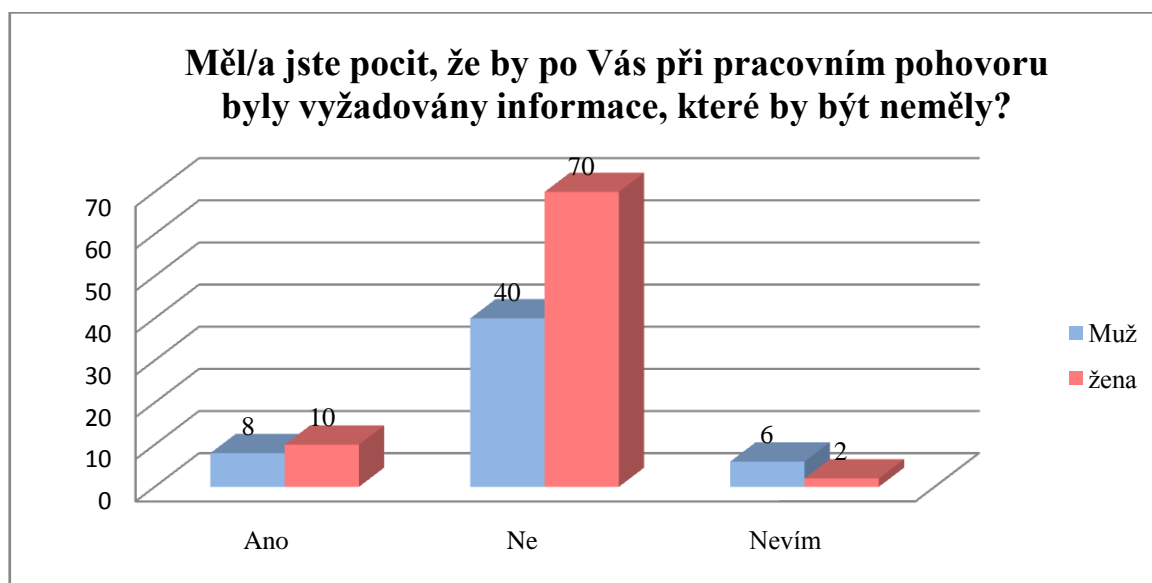
nesetkali při pracovním pohovoru s vyžadováním podobných informací, z toho bylo 40 mužů a 70 žen. 13 % respondentů se dostalo do situace, kdy se po nich vyžadovali informace, které zaměstnavatel neměl právo vyžadovat, či k výběrovému řízení nebyly podstatné.

Tabulka č. 7: Vyžadování nevhodných informací při pohovoru

Pohlaví	Vyžadování nevhodných informací při pohovoru			
	Ano	Ne	Nevím	Celkem
Muž	8	40	6	54
žena	10	70	2	82
Celkem	18	110	8	136
%	13%	81%	6%	100%

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

Graf č. 16: Vyžadování osobních údajů při pracovním pohovoru

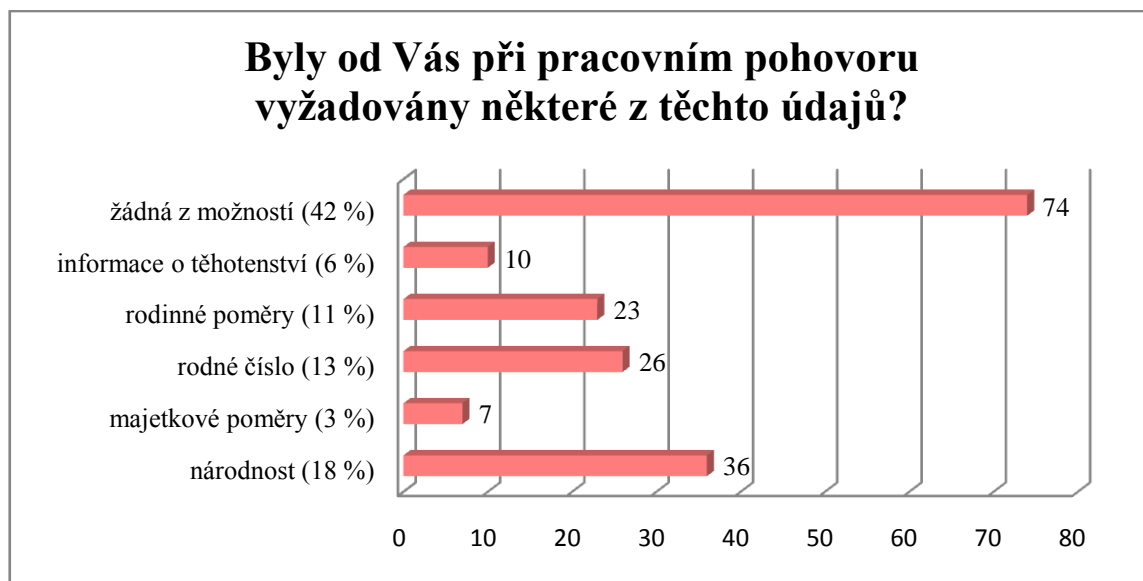
Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.12 Údaje vyžadované při pracovním pohovoru

V otázce č. 13 měli respondenti uvedeny osobní údaje, které by být vyžadovány při pracovním pohovoru neměly, proto bylo zjišťováno, zda se někteří dotazovaní s tímto problémem setkali. 42 % respondentů se nesetkali, že by byly některé z uvedených údajů po nich při pracovním pohovoru vyžadovány. Po 18 % lidí bylo vyžadováno, aby sdělili

svoji národností, 13 % uchazečů sdělovalo při pohovoru své rodné číslo, 11 % uchazečů bylo dotazováno na rodinné poměry, 6 % žen byly kladeny otázky na těhotenství a od 3 % respondentů byly vyžadovány informace o majetkových poměrech.

Graf č. 17: Údaje vyžadované při pracovním pohovoru

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.13 Vyplňování osobního dotazníku při přijímacím pohovoru

Na grafu č. 15 je znázorněno, kolik respondentů při přijímacím pohovoru vyplňovalo dotazník a kolik nikoliv. 57 % respondentů, kteří se zúčastnili pracovního pohovoru, vyplňovali osobní dotazník, v absolutním počtu 100, zatímco 43 % respondentů osobní dotazník nevyplňovalo, absolutně 76.

Graf č. 18: Vyplňování osobního dotazníku při přijímacím pohovoru

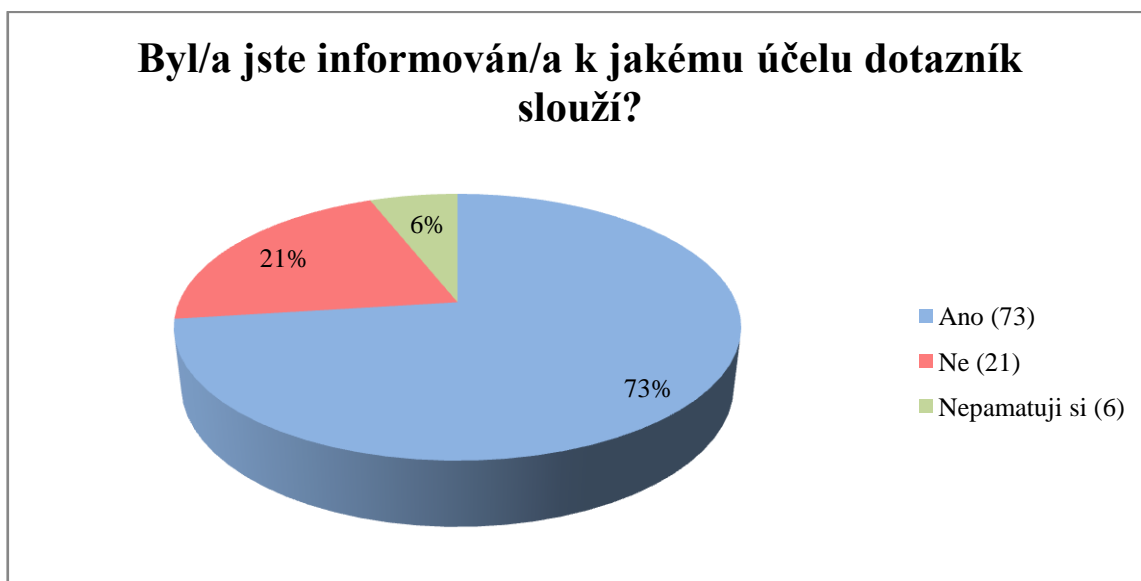
Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.14 Informovanost o účelu dotazníku

Při každém udávání svých osobních údajů je důležité, abychom věděli, k čemu budou naše údaje použity, proto nás zajímalo, zda byli respondenti seznámeni s účelem zpracování svých osobních údajů. 73 % dotazovaných odpovědělo, že seznámeni s účelem zpracování svých údajů byli. 21 % lidí odpovědělo, že seznámeni nebyli, tedy absolutně 21 respondentů a pouhých 6 % si tuto informaci nepamatuje.

Graf č. 19: Informovanost o účelu dotazníku

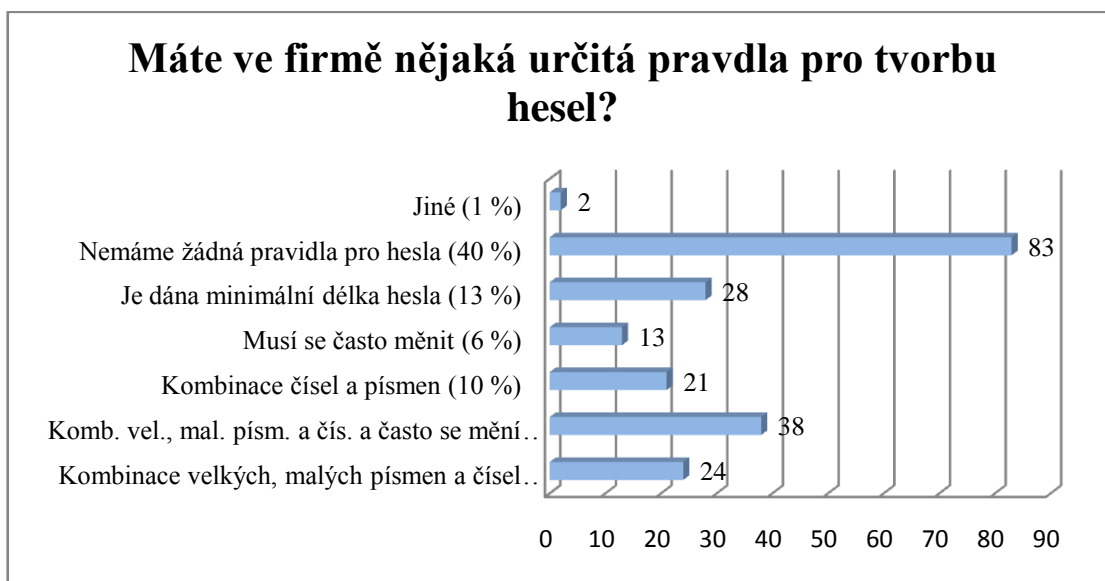

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.15 Pravidla pro tvorbu hesel ve firmě

V další otázce bylo zjišťováno, zda pracující respondenti mají ve firmě stanovena pravidla pro tvorbu hesel. 40 % respondentů, v absolutním počtu 83, ve firmě nemají stanoveno, jak má heslo vypadat. 18 % pracujících má stanoveno, že musí při tvorbě hesla použít kombinaci malých, velkých písmen a čísel a heslo často měnit. 13 % odpovídajících mají danou minimální délku hesla a 12 % mají heslo složeno z malých, velkých písmen a čísel. 10 % zaměstnanců využívá pro tvorbu hesel ve své firmě pouze kombinaci čísel a písmen. Pouze 6 % musí svoje hesla ve firmě často měnit. 2 respondenti využívají k ochraně svých hesel kombinaci čísel, písmen a speciálních znaků.

Graf č. 20: Pravidla pro tvorbu hesel ve firmě

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.3.16 Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat e-mail a monitorovat pohyb na webových stránkách svého zaměstnance

V teoretické části je uvedeno, za jakých podmínek zaměstnavatel může kontrolovat pracovní e-maily svých zaměstnanců a monitorovat jejich pohyb na internetových stránkách. V dotazníku jsme se proto ptali, zda si respondenti myslí, že má zaměstnavatel na to právo. Na grafu č. 20 je zobrazeno 73 % respondentů, v absolutním čísle 156, kteří si myslí, že jejich zaměstnavatel kontrolovat e-maily nemůže.

Graf č. 21: Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat e-mail svým zaměstnancům

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

V tabulce č. 8 je zaznamenán konkrétní počet žen a mužů, jak odpovídali na danou otázku. 67 mužů a 89 si myslí, že kontrolování e-mailu nemá zaměstnavatel ve své kompetenci, celkem 58 respondentů se domnívá, že má právo na kontrolu zaměstnancova pracovního e-mailu, naopak 156 respondentů nikoliv.

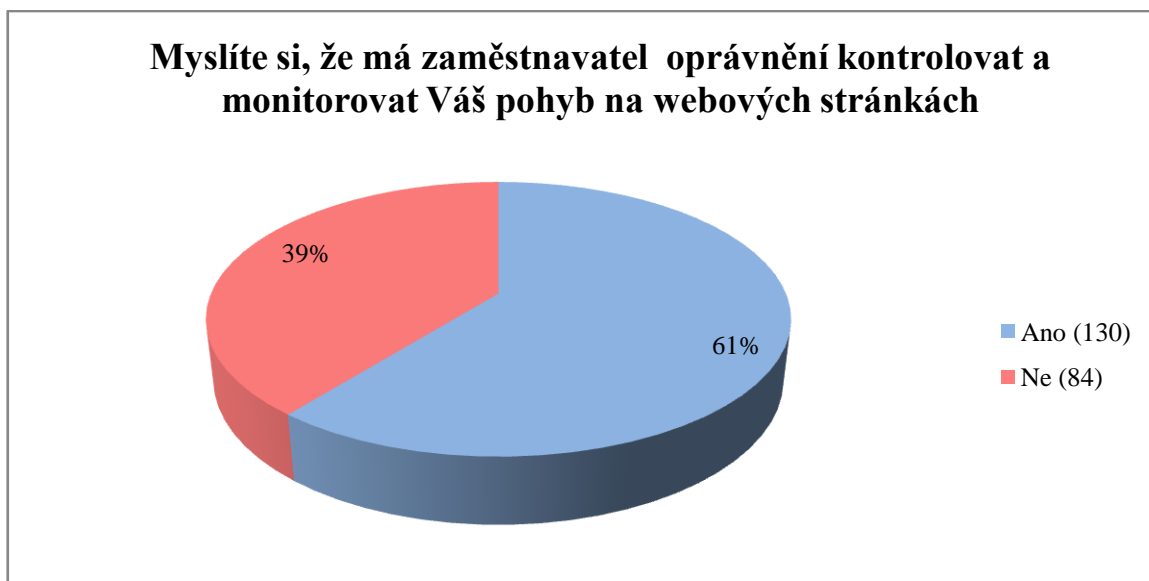
Tabulka č. 8: Oprávnění zaměstnavatele kontrolovat e-mail svým zaměstnancům

Pohlaví	Kontrola e-mailu zaměstnavatelem		
	Ano	Ne	Celkem
Muž	23	67	90
Žena	35	89	124
Celkem	58	156	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

Monitorování pohybu na webových stránkách za zákonné považuje 130 respondentů, tedy 61 %. Naopak 39 % lidí se domnívá, že kontrolovat, na jaké webové stránky zaměstnanci chodí, nemá zaměstnavatel právo.

Graf č. 22: Oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb zaměstnance na webových stránkách

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

Tabulka č. 9 ukazuje, kolik mužů a kolik žen si myslí, že zaměstnavatel může kontrolovat jejich pohyb na webových stránkách. Odpovědi mužů se moc neliší, 47 odpovědělo, že zaměstnavatel má právo monitorování webových stránek svých zaměstnanců a 43 mužů si myslí, že nikoliv. U žen je rozdíl větší, kde 83 žen souhlasí s tím, že zaměstnavatel může webové stránky kontrolovat, naopak ne odpovědělo skoro o polovinu méně, tedy 41 žen.

Tabulka č. 9: Oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb zaměstnance na webových stránkách

Pohlaví	Monitorování pohybu na webových stránkách		
	Ano	Ne	Celkem
Muž	47	43	90
Žena	83	41	124
Celkem	130	84	214

Zdroj: dotazníkové šetření, vlastní zpracování ze dne 22. 2. 2015

4.4 Vyhodnocení otevřených otázek

U otevřených otázek se respondenti mohli vyjadřovat libovolně, podle vlastního uvážení. Následující otevřená otázka navazovala na otázku, zda se respondenti někdy setkali se zneužíváním osobních údajů. Pokud odpověděli ano, tak také měli možnost napsat, o jakou situaci se jednalo. Ze získaných odpovědí bylo zjištěno, že nejčastěji se lidé setkávají s poskytováním svých osobních údajů třetím osobám, nejčastěji firmám a organizacím, kteří tyto osobní údaje využívají k zaslání cílených reklam, nabízení různých služeb prostřednictvím telefonu či e-mailu, aniž by byl k tomu dán souhlas. Dokonce jeden z respondentů vypověděl, že nejmenovaná společnost předala smlouvy a kontaktní údaje svých klientů nezávislým finančním poradcům a následně docházelo ze strany těchto finančních poradců k obtěžování klientů nejmenované společnosti formou nevyžádaných nabídek. Další respondenti měli podezření se spolupráce některých společností a předávání si osobních údajů svých klientů mezi sebou, např. jeden respondent vypověděl, že po založení věrnostní karty v nejmenovaném supermarketu, začal být obtěžován neodbytnými telefonními hovory, prostřednictvím kterých mu byla nabízena kreditní karta, o kterou neměl zájem. Celkem tedy 37 lidí vypovědělo, že byly jejich osobní údaje předávány třetím osobám, firmám, což vedlo k obtěžujícím nabídkám od různých společností. Některé společnosti dokonce disponovaly jménem, telefonem i bydlištěm jednoho z respondentů, aniž by jim tyto informace sám poskytl. 5 respondentů vypovědělo, že jim byl ukraden občanský průkaz, který byl následně zneužit k protiprávním účelům, např. 2 respondenti tvrdili, že pachatel se snažil vzít na jejich občanský průkaz úvěr. 1 respondent byl obětí zneužití platební karty. 3 respondenti se setkali se zneužitím svých osobních údajů prostřednictvím sociální sítě Facebook, kdy jim pachatel vniknul na jejich profil a odesílal zprávy jejich přátelům s žádostí o peníze, či rozesílal vulgární zprávy a statusy. Další respondent vypověděl, že byl obětí zneužití svého rodného čísla a že stále více setkává se službami, které vyžadují pro identifikaci rodného číslo, jiný upozornil na rozesílání smluv uzavřených s nejmenovaným mobilním operátorem poštou, kde na obálkách jsou uvedena rodná čísla. Jeden respondent se setkal se zneužíváním osobních údajů zahraniční firmou prostřednictvím fiktivního zaměstnání občana ČR v Dánsku a následného čerpání jeho platu z evropských fondů. Další respondent vypověděl, že byl registrován na internetové stránce, kde si zatrhl možnost nezveřejňovat osobní údaje, avšak jeho osobní údaje byly volně dostupné, což způsobilo

několika měsíční obtěžování respondenta e-mailovými zprávami od psychicky narušeného člověka.

4.5 Testování hypotéz

Na základě Chí-kvadrát testu testujeme, zda existuje statisticky významná závislost mezi kvalitativními znaky. Pro zjištění významnosti je nutné si nejprve určit nulovou hypotézu (H_0) a alternativní hypotézu (A). Nulová hypotéza (H_0) nám říká, že mezi sledovanými kvalitativními znaky neexistuje statisticky významná závislost. Opak nulové hypotézy je alternativní hypotéza (A), která nastane, pokud nulovou hypotézu zamítneme. Alternativní hypotéza nám tedy říká, že existuje statisticky významná závislost mezi kvalitativními znaky. Nulovou hypotézu testujeme na základě testového kritéria Chí-kvadrát testu. Test vychází ze skutečných a očekávaných četností v případě nezávislosti. Testové kritérium nám vyjadřuje míru nesouhlasu s testovanou hypotézou.¹⁶⁶ Pro zjištění, která z hypotéz je pravdivá, použijeme hodnotu sigma, tedy p-hodnotu. Závislost testujeme na 5% hladině významnosti. Pokud je p-hodnota menší než hodnota $\alpha = 0,05$, pak zamítáme nulovou hypotézu a můžeme říci, že existuje závislost mezi kvalitativními znaky.¹⁶⁷

4.5.1 Závislost názorů respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR na vzdělání

Testujeme, zda má vliv vzdělání respondentů na jejich názory týkající se právního ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR. Nulová hypotéza říká, že neexistuje závislost mezi názory respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů a vzděláním respondentů.

$H_{0(1)}$: Na názory respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR nemá vliv vzdělání

A : Existuje závislost mezi názory respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR a vzděláním

---

¹⁶⁶ SVATOŠOVÁ, KÁBA. *Statistické metody II*

¹⁶⁷ ŘEZANKOVÁ. *Analýza dat z dotazníkových šetření*

Tabulka č. 10 : Kontingenční tabulka pro závislost názoru respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR na vzdělání respondentů

			Právní ošetření v ČR			Celkem
			Ne	Ano	Nevím	
Vzdělání základní a středoškolské	Počet	30	9	10	49	
	Očekávaná četnost	18,3	14,4	16,3	49,0	
Vysokoškolské	Počet	50	54	61	165	
	Očekávaná četnost	61,7	48,6	54,7	165,0	
Celkem	Počet	80	63	71	214	
	Očekávaná četnost	80,0	63,0	71,0	214,0	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 15. 3. 2015

Pokud by názory respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v rámci ČR nebyly závislé na vzdělání respondentů, tak bychom očekávali, že s výrokem bude souhlasit 14 respondentů se základním a středoškolským vzděláním a 49 respondentů s vysokoškolským vzděláním. Chí-kvadrát testem byla ale zjištěna slabá závislost na vzdělání respondentů. Skutečně s tvrzením souhlasilo 9 respondentů se základním a středoškolským vzděláním a 54 s vysokoškolským vzděláním, tedy respondenti se základním a středoškolským vzděláním si spíše mysleli, že ochrana osobních údajů je v ČR dobře právně ošetřena, ale méně lidí s vysokoškolským vzděláním, než bylo očekáváno, se domnívalo, že je právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR dobré.

Tabulka č. 11: Chí-kvadrát test $H_{0(1)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,259	,000
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 15. 3. 2015

p-hodnota < **α** , tedy H_0 na $\alpha=0,05$ zamítáme, vzdělání má vliv na názor u respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR.

Na pětiprocentní hladině významnosti jsme zamítli nulovou hypotézu o nezávislosti názoru respondentů na právní ošetření ochrany osobních údajů na vzdělání respondentů.

4.5.2 Závislost používání hesla na věku respondentů

$H_{0(2)}$: Na používání hesla nemá vliv věk

A: Existuje závislost mezi používáním hesla a věkem

Tabulka č. 12 : Kontingenční tabulka pro závislost používání hesla na věku

			Používání hesla			Celkem
			Jedno heslo na vše	Několik málo hesel	Pro každý účet jiné	
Věk	18 - 30	Počet	6	126	45	177
		Očekávaná četnost	11,6	116,6	48,8	177,0
	31 - 44	Počet	6	6	9	21
		Očekávaná četnost	1,4	13,8	5,8	21,0
	45 a více	Počet	2	9	5	16
		Očekávaná četnost	1,0	10,5	4,4	16,0
Celkem		Počet	14	141	59	214
		Očekávaná četnost	14,0	141,0	59,0	214,0

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 20. 3. 2015

Při nezávislosti používání hesel na věku by bylo očekáváno, že několik málo hesel pro všechny své účty bude používat 117 mladých lidí ve věku 18 – 30 let, 14 respondentů ve věku 31 – 44 let a 11 lidí v kategorii 45 a více let. Chí-kvadrát testem byla ale zjištěna střední závislost používání hesla na věku respondentů. Několik málo hesel pro všechny své účty skutečně používá 126 mladých lidí ve věku 18 – 30 let, 6 respondentů v kategorii 31 – 44 let a 9 lidí ve věku 45 a více let. Tedy mladí lidé ve věku 18 – 30 let spíše používají několik málo hesel pro své účty, zatímco lidé v ostatních věkových kategoriích využívají několik málo hesel pro své účty méně, než jsme očekávali.

Tabulka č. 13: Chí-kvadrát test $H_{0(2)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,333	,000
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 20. 3. 2015

p-hodnota < α . tedy H_0 na α zamítáme, věk má vliv na používání hesla

P- hodnota vyšla 0, 000, proto jsme na 5% hladině významnosti zamítli nulovou hypotézu o nezávislosti. Kontingenční koeficient je 0, 333, jde tedy o středně silnou závislost.

4.5.3 Závislost používání hesla na vzdělání respondentů

$H_{0(3)}$: Na používání hesla nemá vliv vzdělání

A: Existuje závislost mezi vzděláním a používáním hesla

Tabulka č. 14: Kontingenční tabulka pro závislost používání hesel na vzdělání

		Používání hesla			Celkem
		Jedno heslo na vše	Několik málo hesel	Pro každý účet jiné	
Vzdělání základní a středoškolské	Počet	8	26	15	49
	Očekávaná četnost	3,2	32,3	13,5	49,0
Vysokoškolské	Počet	6	115	44	165
	Očekávaná četnost	10,8	108,7	45,5	165,0
Celkem	Počet	14	141	59	214
	Očekávaná četnost	14,0	141,0	59,0	214,0

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

Při nezávislosti používání hesel na vzdělání bychom očekávali, že jedno heslo na všechny účty budou používat 3 respondenti se základním a středoškolským vzděláním a 11 lidí s dokončeným vysokoškolským vzděláním. Chí-kvadrát testem byla ale zjištěna slabá závislost na vzdělání respondentů. Jedno heslo pro všechny účty skutečně používá 8 lidí se základním a středoškolským vzděláním a 6 respondentů s vysokoškolským vzděláním, tedy respondenti se základním a středoškolským vzděláním spíše používají jedno heslo pro všechny účty na rozdíl od vysokoškolsky vzdělaných, kteří skutečně využívají méně jedno heslo pro všechny účty, než bylo očekáváno.

Tabulka č. 15: Chí-kvadrát test $H_{0(3)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,222	,004
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

p -hodnota < α , tedy H_0 na $\alpha=0,05$ zamítáme, vzdělání má vliv na používání hesel

4.5.4 Závislost používání hesla na ukládání hesel

$H_{0(6)}$: Na ukládání hesla nemá vliv používání hesla

A: Existuje závislost mezi ukládáním a používáním hesla

Tabulka č. 16: Kontingenční tabulka pro závislost používání hesla na ukládání hesel

		Používání hesla			Celkem	
		Jedno heslo na vše	Několik málo hesel	Pro každý účet jiné		
Ukládání_hesel	Ne	Počet	5	54	37	96
		Očekávaná četnost	6,3	63,3	26,5	96,0
	Ano	Počet	9	87	22	118
		Očekávaný počet	7,7	77,7	32,5	118,0
Celkem		Počet	14	141	59	214
		Očekávaný počet	14,0	141,0	59,0	214,0

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

Pokud by ukládání hesel nebylo závislé na jejich používání, očekávalo by se, že těch, kteří používají pro každý účet jiné heslo a neukládají si hesla v prohlížeči, bude 27, zatímco těch, kteří si hesla ukládají, bude 33. Chí-kvadrát testem byla ale zjištěna slabá závislost na používání hesla. Ve skutečnosti používá pro každý účet jiné heslo 37 respondentů, kteří si heslo neukládají a 22, kteří si ho ukládají. Respondenti neukládající si heslo spíše používají pro každý účet jiné heslo, než respondenti, kteří si heslo ukládají, u kterých byla očekávaná četnost větší než skutečná.

Tabulka č. 17: Chí-kvadrát test $H_{0(6)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,217	,005
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

p -hodnota $< \alpha$, tedy H_0 na $\alpha=0,05$ zamítáme, ukládání hesel má vliv na používání hesel

4.5.5 Závislost názoru, zda je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena na ukládání hesel v prohlížeči

$H_{0(7)}$: Na ukládání hesla nemá vliv názor na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR
A: Existuje závislost mezi ukládáním hesel a názory na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR

Tabulka č. 18: Kontingenční tabulka pro závislost mezi ukládáním a názory na právní ošetření ochrany osobních údajů v ČR

			Právní ošetření			Celkem
			Ne	Ano	Nevím	
Ukládání hesel	Ne	Počet	45	26	25	96
		Očekávaná četnost	35,9	28,3	31,9	96,0
	Ano	Počet	35	37	46	118
		Očekávaná četnost	44,1	34,7	39,1	118,0
Celkem	Počet	80	63	71	214	
	Očekávaná četnost	80,0	63,0	71,0	214,0	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

Při nezávislosti názoru, zda je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena, na ukládání hesel v prohlížečích by bylo očekáváno, že nebude souhlasit s tímto tvrzením 36 respondentů, kteří si hesla nikdy neukládají a 44 respondentů, kteří si hesla v prohlížečích ukládají. Chí-kvadrát testem bylo ale zjištěno, že existuje slabá závislost na ukládání hesel v prohlížečích. Reálně s tvrzením, že je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena nesouhlasí 45 respondentů, kteří si hesla neukládají a 44 respondentů, kteří si hesla v prohlížečích ukládají. Tedy lidé, kteří si hesla neukládají, spíše nesouhlasí s dobrou ochranou osobních údajů v české legislativě, zatímco lidé ukládající si hesla nesouhlasí méně, než se očekávalo.

Tabulka č. 19: Chí-kvadrát test $H_{0(7)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,180	,027
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

p-hodnota < α , tedy H_0 zamítáme na $\alpha=0,05$, názory na právní ošetření má vliv na ukládání hesla.

4.5.6 Závislost názoru na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách na pohlaví

$H_{0(8)}$: Na názory respondentů na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách nemá vliv pohlaví

A : Existuje závislost mezi názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách a pohlavím

Tabulka č. 20: Kontingenční tabulka pro závislost mezi názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách a pohlavím

			Webové stránky		Celkem
			Ne	Ano	
Pohlaví	Žena	Počet	41	83	124
		Očekávaná četnost	48,7	75,3	124,0
	Muž	Počet	43	47	90
		Očekávaná četnost	35,3	54,7	90,0
Celkem		Počet	84	130	214
		Očekávaná četnost	84,0	130,0	214,0

Zdroj: výstup z SPSS dne 22. 3. 2015

Pokud by domněnka o oprávnění zaměstnavatele prohlížet, na jaké webové stránky zaměstnanec přistupuje, nebyla závislá na pohlaví, tak bychom očekávali, že s výrokem souhlasí 75 žen a 55 mužů. Chí-kvadrát testem jsme ale zjistili slabou závislost na pohlaví. Opravdu souhlasilo 83 žen a 47 mužů, tedy ženy si spíše myslely, že zaměstnavatel smí kontrolovat pohyb na webových stránkách, zatímco méně mužů než bylo očekáváno, si myslelo, že zaměstnavatel může pohyb zaměstnance na webových stránkách kontrolovat.

Tabulka č. 21: Chí-kvadrát test $H_{0(8)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,147	,030
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS dne 20. 3. 2015

p -hodnota < α , tedy H_0 na $\alpha=0,05$ zamítáme, pohlaví má vliv na názor na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách

4.5.7 Závislost názoru na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách na pracovním oboru

$H_{0(9)}$: Na názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách nemá vliv pracovní obor respondentů

A: Existuje závislost mezi názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách a pracovním oborem respondentů

Tabulka č. 22 : Kontingenční tabulka pro závislost mezi názory na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách a pracovním oborem

			Webové stránky		Celkem
			Ne	Ano	
Pracovní obor	Administrativa	Počet	8	29	37
		Očekávaná četnost	14,5	22,5	37,0
	IS/IT	Počet	10	10	20
		Očekávaná četnost	7,9	12,1	20,0
	Jiné	Počet	66	91	157
		Očekávaná četnost	61,6	95,4	157,0
Celkem		Počet	84	130	214
		Očekávaná četnost	84,0	130,0	214,0

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

Pokud by domněnka o oprávnění zaměstnavatele kontrolovat, na jaké webové stránky zaměstnanec přistupuje, nebyla závislá na pracovním oboru respondentů, tak bychom očekávali, že s tvrzením souhlasí 23 respondentů, kteří pracují v oboru administrativa a 12 lidí pracujících v oboru IS/IT. Chí-kvadrát testem jsme ale zjistili slabou závislost na pracovním oboru. Skutečně souhlasilo 29 respondentů pracujících v oboru administrativa a 10 v oboru IS/IT, tedy lidé pracující v oboru administrativa si spíše mysleli, že má zaměstnavatel právo na kontrolování pohybu svých zaměstnanců na webových stránkách, zatímco méně respondentů z oboru IS/IT, než bylo očekáváno.

Tabulka č. 23: Chí-kvadrát test $H_{0(9)}$

	Hodnota	p-hodnota
Kontingenční koeficient	,169	,043
Počet případů	214	

Zdroj: výstup z SPSS ze dne 22. 3. 2015

p-hodnota $< \alpha$, tedy H_0 na $\alpha=0,05$ zamítáme, pracovní obor má vliv na oprávnění zaměstnavatele monitorovat pohyb na webových stránkách

5 ZHODNOCENÍ VÝSLEDKŮ

V praktické části diplomové práce byly zkoumány reakce, názory a zkušenosti respondentů s danou problematikou ochrany osobních údajů. Pro získání odpovědí bylo využito dotazníkové šetření, při němž byl dotazník šířen pomocí sociální sítě Facebook a také rozesílán známým, příbuzným a kamarádům. Dotazník vyplnilo celkem 214 respondentů, bylo tedy získáno dostatečné množství dat pro zkoumání dané problematiky. Z celkového počtu 214 respondentů se výzkumu zúčastnilo 42 % mužů a 58 % žen, v absolutním čísle 90 mužů a 124 žen. To můžeme vnímat jako poměrně vyrovnaný výsledek vzhledem k situaci, kdy byl dotazník šířen převážně do studentských skupin na sociální síti Facebook, kde je velká převaha studentek nad studenty. Největší část dotazovaných, tedy 83 %, byla tvořena mladými lidmi ve věku 18 - 30 let, což může být opět dáno šířením dotazníku do studentských skupin na sociální síti Facebook. Další věkové kategorie 31 - 44 let a 45 a více let zaujímaly dohromady pouhých 17 %. Nejvíce respondentů byli vysokoškolsky vzdělaní lidé, kteří tvořili 77 % všech dotazovaných, na druhém místě se umístila skupina respondentů se středoškolským vzděláním, která tvořila 20 % všech zúčastněných. V rámci hlavní činnosti byli nejpočetnější skupinou studenti, kteří zároveň pracují. Ti tvořili 37 %, v absolutním čísle 79 z 214 respondentů. Na druhém místě se umístila skupina zaměstnaných s 31 % a na třetím místě pak pouze studující mladí lidé, kteří tvořili 25 %. Tedy opět je vidět, že převažují mladí lidé, kteří studují, což může být mimo jiné dáno tím, že starší lidé nemají vytvořen účet na sociální síti Facebook či mají omezený přístup na internet.

První položená otázka se dotýkala právní úpravy ochrany osobních údajů v České republice, zda je dobře právně ošetřena či nikoliv. Odpovědi byly poměrně vyrovnané, avšak největší počet respondentů si myslí, že ochrana osobních údajů v ČR není dobře právně ošetřena, tuto odpověď zaškrtnulo 80 respondentů (37 %), poté následovala odpověď, že si dotazovaní nejsou jisti a tedy nevědí, zda je ochrana osobních údajů v české legislativě dobře právně ošetřena, takto odpovědělo 71 respondentů (33 %). 63 lidí odpovědělo, tedy 30 %, že je tato problematika dobře právně ošetřena, absolutně 63 dotazovaných. Druhá otázka se vztahovala na zkušenosti respondentů se zneužíváním osobních údajů. 75 % lidí se se zneužíváním osobních údajů nesetkalo, naopak 25 % respondentů vypovědělo, že se již se zneužíváním osobních údajů osobně setkalo.

Z celkového počtu 90 mužů se s tímto problémem setkalo 29 %, naopak žen se setkalo z celkového počtu 124 pouhých 23 %. Je tedy zřejmé, že více mužů než žen se setkalo se zneužíváním osobních údajů u sebe či ve svém okolí. Z odpovědí je vidět, že většina respondentů se zneužíváním osobních údajů zkušenosti nemá, tedy 75 %. Dále nás zajímalo, zda již někdy poskytli své osobní údaje k potřebám výzkumu na ulici. Většina odpověděla, že své osobní údaje k potřebám výzkumu na ulici v žádném případě neposkytují, tedy 105 respondentů (49 %), další dvě odpovědi měly po 22 % respondentů, kteří odpověděli, že osobní údaje pro potřeby výzkumu poskytli, ale jen pokud vypadala tazající osoba věrohodně a také že poskytli, ale dnes už by osobní údaje poskytnout nechtěli. 6 % dotazovaných vypovědělo, že poskytlo vymyšlené údaje a pouze 1 % dotazovaných se pravidelně účastní výzkumů na ulici, kde poskytují své osobní údaje. Z odpovědí plyne, že jsou lidé opatrní, co se týče poskytování svých osobních údajů neznámému člověku na ulici. Dotazník obsahoval také testovací otázky. V jedné z nich bylo testováno, zda respondenti vědí, které osobní údaje patří mezi citlivé. 90 % dotazovaných se domnívalo, že rodné číslo patří mezi citlivý osobní údaj, ač tomu tak podle zákona o ochraně osobních údajů není. Respondenti tedy považují své rodné číslo za velmi důležitý údaj, se kterým zacházejí velmi opatrně, jako by byl citlivý. Za citlivý údaj správně označilo 82 % respondentů biometrický údaj. Dále se respondenti mylně domnívali, že citlivým osobním údajem je adresa trvalého bydliště a telefonní číslo. Adresu trvalého bydliště za citlivý osobní údaj označilo 139 respondentů a telefonní číslo 126 osob, tedy více jak polovina respondentů. Naopak pouhých 45 osob, tedy 21 % z celkového počtu respondentů za citlivý údaj považuje politický postoj a 30 % náboženství, přestože tyto údaje mezi citlivé osobní údaje patří. Je možné, že se dotazovaní neselekali osobně s diskriminací ať už kvůli náboženství či politickému postoji, proto nepovažují tyto osobní údaje za citlivé. V druhé testovací otázce bylo zkoumáno, zda respondenti vědí, na jaký orgán by se obrátili v případě podání stížnosti na zneužívání svých osobních údajů. 78 respondentů odpovědělo, že by se se stížností obrátilo na Policii ČR, z toho 41 a 37 mužů. Další nejčastější odpovědí bylo, že respondenti nevědí, na který orgán by se obrátili, v této odpovědi převažovaly ženy nad muži s celkovým počtem 41 odpovědí. 31 žen a 18 mužů správně odpovědělo, že by se se stížností obrátilo na Úřad na ochranu osobních údajů, který se na tuto problematiku specializuje. V dalších odpovědích byl zmíněn soud, ombudsman či ministerstvo spravedlnosti. Z odpovědí

je patrné, že pouze 49 respondentů by se správně obrátilo se stížností na kompetentní orgán. Další otázky byly zaměřeny na hesla a jejich používání. 66 % respondentů používá pro všechny své účty několik málo hesel, pouze 28 % dotazovaných má pro každý účet jiné heslo a 6 % osob má jedno heslo pro všechny účty. Druhá otázka týkající se hesel se zaměřovala na jejich ukládání v mobilu či počítači. 96 respondentů si hesla ve svém počítači ani na mobilu neukládají, z toho je 42 mužů a 54 žen. Naopak 58 respondentů si hesla ukládají jak na počítači, tak v mobilu, z toho 32 žen a 26 mužů. Jen na počítači si ukládá hesla 34 žen a 18 mužů. Dále jsme se tázali respondentů, kteří se již někdy zúčastnili pracovního pohovoru, zda po nich byly vyžadovány údaje o těhotenství, rodinných či majetkových poměrech, rodné číslo či národnost. Nejvíce respondentů, tedy 74 % se nesešlo, že by po nich některých z těchto údajů byl vyžadován. 18 % dotazovaných se ale setkala s vyžadováním informace o jejich národnosti, 13 % muselo při přijímacím pohovoru udávat své rodné číslo, 11 % bylo dotazováno na majetkové poměry a po 6 % respondentů, tedy ženách, byla požadována informace o plánovaném těhotenství. Tyto údaje by však vyžadovány být potenciálním neměly. Z průzkumu je tedy zřejmé, že někteří personalisté či potenciální zaměstnavatelé na toto nehledí, ať už z čisté nevědomosti nebo jiného záměru. Při vyplňování osobního dotazníku je důležité, aby byl sdělen uchazeči účel, pro jaký bude dotazník zpracováván. Z celkového počtu 176 lidí, kteří se zúčastnili pracovního pohovoru, 57 % vyplňovalo dotazník, absolutně 100 respondentů. Z tohoto počtu pak 73 respondentů vypovědělo, že jim byl sdělen účel zpracování dotazníku, ať už ústně či písemně. Také jsme zjišťovali, jaký mají dotazovaní názor na kontrolování e-mailu a monitorování pohybu na webových stránkách zaměstnavatelem, zda si myslí, že má na kontrolu oprávnění či nikoliv. V případě kontroly pracovních e-mailů bylo zjištěno, že 73 % všech respondentů jsou přesvědčeni, že zaměstnavatel nemá právo kontrolovat e-mail svých zaměstnanců, z toho bylo 67 mužů a 89 žen. U monitorování pohybu na webových stránkách převažovala kladná odpověď, kdy 61 % dotazovaných zodpovědělo, že má zaměstnavatel oprávnění pohyb na webových stránkách svým zaměstnancům kontrolovat, z toho bylo 47 mužů a 83 žen.

Z odpovědí otevřených otázek, kde bylo dotazováno, s jakým konkrétním případem zneužívání osobních údajů se respondenti osobně setkali, bylo zjištěno, že nejčastěji se lidé setkávají s poskytováním svých osobních údajů třetím osobám za účelem marketingu a nabízení různých produktů a služeb. Tento způsob podnikání je velmi obtěžující

a znepríjemňuje život 37 respondentům, někteří společnosti dokonce disponovali i bydliště jednoho z respondentů. 5 respondentů se setkali se zneužitím jejich ukradeného občanského průkazu, kdy byl využit k protiprávním účelům při zřízení úvěru na falešné jméno. 1 respondent se dokonce setkal se zneužitím své platební karty. Také na sociálních sítích se respondenti setkali se zneužitím osobních údajů, například při vniknutí na účet na Facebooku a následné rozesílání zpráv kamarádům poškozeného s prosbou o zaslání peněz na pachatelův účet, či rozesílání vulgárních zpráv.

Na dostatečném množství získaných dat jsme testovali nulové hypotézy o nezávislosti kvalitativní znaků. Na základě průzkumu se zjistilo, že existuje slabá závislost mezi názory respondentů na právní ošetření osobních údajů a vzděláním, dále závislost používání hesla na věku respondentů či používání hesla na vzdělání. Dále byla zjištěna slabá statistická závislost mezi používáním a ukládáním hesla a také ukládáním hesla na názory respondentů na ochranu osobních údajů v české legislativě. Další slabá závislost byla prokázána mezi názory respondentů na monitorování pohybu na webových stránkách zaměstnance a pohlavím, ale také závislost pracovního oboru na názorech na monitorování webových stránek zaměstnavatelem.

6 ZÁVĚR

Na základě dotazníkového šetření byly zkoumány reakce, názory a zkušenosti respondentů s ochranou osobních údajů. Dotazník byl šířen pomocí sociální sítě Facebook a také rozeslán příbuzným, známým a kamarádům. Dotazník vyplnilo celkem 214 respondentů, z toho 42 % mužů a 58 % žen, bylo tedy získáno dostatečné množství dat pro zkoumání dané problematiky. Největší část dotazovaných, tedy 83 % byla tvořena mladými lidmi ve věku 18 – 30 let, což může být způsobeno tím, že byl dotazník šířen do studentských skupin na sociální síti Facebook, ale také tím, že mladí lidé více tráví volný čas na sociálních sítích a na internetu, který byl podmínkou pro vyplnění dotazníku. Z průzkumu vyplynulo, že mnoho respondentů nemá mnoho informací o tomto tématu. Téměř 1/3 respondentů si není jista, zda je ochrana osobních údajů v České republice dobře právně ošetřena, 37 % osob tvrdí, že není dobře právně ošetřena, přestože se se zneužíváním osobních údajů setkala pouze ¼ respondentů, tedy 25 %. Můžeme předpokládat, že se zneužíváním osobních údajů, přišlo do styku více respondentů, ale vzhledem k nevědomosti či nezkušenosti s touto problematikou o tom sami možná nevědí. Z dotazníkového šetření dále vyplynulo, že respondenti nejsou dost opatrní, co se týče poskytování či zabezpečení svých osobních údajů. 109 respondentů již někdy poskytlo své osobní údaje k potřebám průzkumu na ulici, 105 v žádném případě osobní údaje neposkytuje, přesto převažují ti, co již osobní údaje někdy poskytl. S ochranou osobních údajů také souvisí používání a ukládání hesel. V dotazníku odpovědělo 66 % dotazovaných, že používají jen několik málo hesel na všechny účty, na každý účet jiné heslo používá pouze 28 % respondentů. V ukládání hesla na počítači či mobilu vidíme také velké úskalí. Pokud dojde k odcizení mobilního telefonu nebo notebooku, pachatel má tak přístup ke všem našim účtům, což nám může způsobit nemalé problémy, avšak 118 respondentů si hesla v prohlížečích, ať už na mobilu či počítači ukládají. Neopatrnosti přidává také fakt, že většina respondentů nemá stanovená pravidla utváření hesel ve své firmě, využívají tak hesla jednoduchá, snadno zjistitelná a dostupná. Při používání kombinace malých, velkých písmen a čísel může zabránit vniknutí a nahlédnutí do našich osobních údajů. Čím častěji se hesla mění, tím je riziko jejich prolomení menší. Neorientovanost v oblasti ochrany osobních údajů také vyplývá z neznalosti citlivých osobních údajů, mnoho lidí za citlivý osobní údaj považují spíše rodné číslo, než národnost, politický postoj či náboženství, které citlivými údaje na rozdíl

od rodného čísla skutečně jsou. Také o existenci dozorčího orgánu, Úřadu pro ochranu osobních údajů, kam se posílají stížnosti v případě porušení ochrany osobních údajů, ví jen 31 žen a 18 mužů z celkového počtu 214 respondentů. V pracovněprávních vztazích je často diskutováno, zda má zaměstnavatel právo kontrolovat e-maily svých zaměstnanců či monitorovat pohyb na webových stránkách. Z průzkumu bylo zjištěno, že 130 respondentů (61 %) se domnívá, že zaměstnavatel monitorovat pohyb na webových stránkách může, 3 respondenti v připomínkách k dotazníku uvedli, že se tomu ve skutečnosti i děje. Možná právě vlastní zkušenost s tímto problémem ovlivnila odpovědi respondentů. Zaměstnavatel by ovšem monitorovat pohyb svých zaměstnanců na internetových stránkách neměl, a pokud ano, měl by předem informovat o tomto sledování své zaměstnance. Tento problém by byl nejlépe vyřešen tím, kdyby zaměstnavatel provedl opatření k zamezení přístupu na internetové stránky či aplikace, které nejsou k výkonu práce zaměstnavatele potřeba, nebo by určil rozsah užití internetu pro soukromé účely. Respondenti se nejvíce setkali s porušováním ochrany osobních údajů v souvislosti s poskytnutím jejich osobních údajů třetím osobám, firmám a organizacím, které je následně využili k nabízení svých produktů a služeb prostřednictvím telefonu, e-mailu či pošty.

V dnešní době je stále složitější chránit si své osobní údaje a soukromí vzhledem k rozmachu moderní technologie, která se stala každodenní rutinou, vedle kladů, které tato technika přináší v souvislosti s usnadněním si práce, se však zvyšuje riziko zneužití osobních údajů, které jsou vlivem těchto technologií více dostupné. Přestože je problematika ochrany osobních údajů již delší dobu známá, ne každý si uvědomuje, že zasahuje do všech sfér lidského života a dotýká se každého z nás, ať už jsme v roli správce či subjektu údajů. Lidé by si měli dávat pozor, komu a v jaké míře své osobní údaje poskytují. Neměli by zapomínat, že by jim mělo být sděleno, za jakým účelem budou jejich osobních údaje zpracovávány. Měli by se více zajímat o úpravu ochrany osobních údajů v české legislativě a uvědomit si, že své citlivé osobní údaje, jejichž poskytnutí může způsobit diskriminaci jejich osoby, nemají povinnost komukoliv sdělovat. Snažit se střežit své soukromí a osobní údaje je proto velmi podstatné. Důležité je si také uvědomit, že jednou poskytnutý údaj již nelze vzít zpět.

7 SEZNAM POUŽITÝCH PRAMENŮ

Právní předpisy:

1. *Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*
2. *Zákon č. 65/1965 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů*
3. *Zákon č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů*
4. *Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů*
5. *Zákon č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů*
6. *Zákon č. 133/2000 Sb., o evidenci obyvatel a rodných číslech, ve znění pozdějších předpisů*
7. *Zákon č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů*
8. *Zákon č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů*
9. *Zákon č. 140/1961 Sb., trestní zákon, ve znění pozdějších předpisů*
10. *Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů*
11. *Zákon č. 111/1998 Sb., o vysokých školách, ve znění pozdějších předpisů*
12. *Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů*
13. *zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů*
14. *Zákon č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění pozdějších předpisů*
15. *Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů*
16. *Zákon č. 154/1994 Sb., o Bezpečnostní informační službě, ve znění pozdějších předpisů*
17. *Zákon č. 289/2005 Sb., o Vojenském zpravodajství, ve znění pozdějších předpisů*
18. *zákona č. 153/1994 Sb., o zpravodajských službách České republik, ve znění pozdějších předpisů*
19. *Směrnice 95/46/ES, Směrnice Evropského parlamentu a Rady 95/46/ES z 24. října 1995, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů*

Publikace:

1. BARTÍK, V., JANEČKOVÁ, E.: *Zákon o ochraně osobních údajů s komentářem*. Olomouc: ANAG, 2010. 383 s. Právo. ISBN 978-80-7263-613-6.
2. BARTÍK, Václav a JANEČKOVÁ, Eva. *Ochrana osobních údajů v aplikační praxi: vybrané otázky*. 3. vyd. Praha: Linde Praha, 2013. 311 s. Praktická právní příručka. ISBN 978-80-86131-96-2.
3. D'AMBROSOVÁ, Hana. *Ochrana osobních údajů v personalistice od roku 2005*. 1. vyd. Praha: Pragoeduca, 2005. 87 s. ESO: sešity mzdových účetních a personalistů. ISBN 80-7310-025-8.
4. FIALA, Josef et al. *Malá právní encyklopedie*. 5. dopl. a přepr. vydání. Praha: Linde, 2004. 253 s. ISBN 80-7201-461-7
5. KALAMÁR, Štěpán a POŽÁR, Josef. *Vybrané aspekty informační bezpečnosti*. Vyd. 1. Praha: Policejní akademie České republiky v Praze, 2010. 190 s. ISBN 978-80-7251-339-0.
6. KUČEROVÁ, Alena et al. *Zákon o ochraně osobních údajů. Komentář*. 1. vydání, Praha: C.H. Beck, 2003
7. KUČEROVÁ, Alena a NONNEMANN, František. *Ochrana osobních údajů v praktických příkladech*. 1. vydání Praha: BOVA POLYGON, 2013. 167 s. ISBN 978-80-7273-173-2.
8. MAŠTALKA, Jiří. *Osobní údaje, právo a my*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2008. 212 s. ISBN 978-80-7400-033-1.
9. MATES, Pavel. *Ochrana osobních údajů*. 1. vydání, Praha: Karolinum, 2002. 73 s. ISBN 80-246-0469-8
10. MATES, Pavel. *Ochrana soukromí ve správním právu*. 2., aktualiz. a podstatně přeprac. vyd. Praha: Linde, 2006. 313 s. ISBN 80-7201-589-3.
11. MATES, Pavel, JANEČKOVÁ, Eva a BARTÍK, Václav. *Ochrana osobních údajů*. Praha: Leges, 2012. 206 s. Praktik. ISBN 978-80-87576-12-0.
12. MATOUŠOVÁ, Miroslava et al. *Ochrana osobních údajů v otázkách a odpovědích. 73 otázek a odpovědí*. 1. vydání Praha: ASPI, 2004. 159 s. Otázky a odpovědi z praxe. ISBN 80-7357-037-8.

13. MATOUŠOVÁ, Miroslava a HEJLÍK, Ladislav. *Osobní údaje a jejich ochrana*. 2., dopl. a aktualiz. vyd. Praha: ASPI, 2008. 455 s. Právní rukověť. ISBN 978-80-7357-322-5.
14. MORÁVEK, Jakub. *Ochrana osobních údajů v pracovněprávních vztazích*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká Republika, 2013. 435 S. právní rukověť. ISBN 978-80-7478-139-1.
15. MORÁVEK, Jakub A BURIAN, David. *Předávání osobních údajů do zahraničí: česká a evropská právní úprava, otázky a odpovědi*. Praha: Linde, 2012. 263 s. ISBN 978-80-7201-878-9.
16. *Ochrana osobních údajů na pracovišti: [příručka pro zaměstnance]*. [Brno]: Pro Úřad pro ochranu osobních údajů vydala Masarykova univerzita, 2014. 36 s. ISBN 978-80-210-6819-3.
17. PICHRT, Jan et al. *Agenturní zaměstnávání v komplexních souvislostech*. 1. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. 375 s. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-481-0.
18. RANDLOVÁ, Nataša et al. *50 otázek a odpovědí z pracovněprávní poradny*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 131 s. ISBN 978-80-7357-602-8.
19. ŘEZANKOVÁ, Hana. *Analýza dat z dotazníkových šetření*. 1. vyd. Praha: Professional Publishing, 2007. 212 s. ISBN 978-80-86946-49-8.
20. *Selected data protection issues: guide for entrepreneurs*. Brno: Masarykova univerzita, 2011. 49 s. ISBN 978-80-210-5829-3.
21. SVATOŠOVÁ, Libuše, KÁBA, Bohumil. *Statistické metody II*. 1. vyd. Praha: PEF ČZU, 2008. 105 s. ISBN 978-80-213-1736-9
22. Úřad na ochranu osobních údajů. *Ochrana osobních údajů. Vybrané otázky. Příručka po podnikatele*. V Brně: Masarykova univerzita, 2011, 52 s. ISBN 978-80-210-5572-8
23. VIDRNA, Jan a KOUDELKA, Zdeněk. *Zaměstnanci v objektivu kamer: právní aspekty monitoringu zaměstnanců*. Vyd. 1. V Praze: C.H. Beck, 2013. xi, 235 s. Beckova edice ABC. ISBN 978-80-7400-453-7.

Internetové zdroje:

1. Úřad na ochranu osobních údajů. *Ochrana osobních údajů. Vybrané otázky. Příručka pro podnikatele*, str. 8 [online]. 2015 [cit. 2015-02-18]. Dostupné z: https://www.uoou.cz/VismoOnline_ActionScripts/File.ashx?id_org=200144&id_dokumenty=3025
2. Doporučení ochránce k požadavku výpisu z rejstříku trestů jako určujícím kritériu pro přijetí do zaměstnání [online]. [cit. 2015-02-20]. Dostupné z: http://www.ochrance.cz/uploads/tx_odlistdocument/Doporuceni_rejstrik-trestu.pdf, 2011, Brno
3. BARTÍK, V., JANEČKOVÁ, E., Zpracování citlivých osobních údajů v pracovněprávním poměru. In: *Práce a mzda 4/2012*, [online]. [cit. 2015-02-20]. Dostupné z: <http://www.mzdovapraxe.cz/archiv/dokument/doc-d38129v48061-zpracovani-citlivych-osobnich-udaju-v-pracovnepravnim-pomeru/>

8 PŘÍLOHY

Příloha č. 1: Dotazník

Dobrý den,

jmenuji se Klára Hnátová a jsem studentkou České zemědělské univerzity v Praze. Ráda bych Vás požádala o vyplnění dotazníku k mé diplomové práci na téma Ochrana osobních dat a údajů. Dotazník je anonymní.

Všem moc děkuji.

1) Myslíte si, že je ochrana osobních údajů v ČR dobře právně ošetřena?

- Ano
- Ne
- Nevím

2) Setkal/a jste se někdy ve Vašem okolí se zneužíváním osobních údajů? Pokud ne, přejděte na otázku č. 4.

- Ano
- Ne

3) Pokud jste na předchozí otázku odpověděl/a ano, čeho se to týkalo?

4) Poskytl/a jste někdy Vaše osobní údaje (jméno, příjmení, telefonní číslo, apod.) k potřebám výzkumu na ulici?

- Ano, často se zúčastňuji výzkumů
- Ano, ale jen párkrát, jen když vypadá tazající osoba věrohodně
- Poskytl/a jsem vymyšlené údaje
- Ano, ale dnes bych již neposkytl/a
- Ne, v žádném případě neposkytuji své osobní údaje

5) Zaškrtněte osobní údaje, které se podle Vás řadí mezi citlivé osobní údaje

- náboženství
- zdravotní stav

- sexuální orientace
- telefonní číslo
- odsouzení za trestný čin
- adresa trvalého bydliště
- rodné číslo
- biometrický údaj (otisk prstu, dlaně, způsob chůze)
- politický postoj

6) Pokud byste chtěl/a podat stížnost v případě zneužívání osobních údajů, na jaký orgán byste se obrátil/a?

7) Používání hesla pro různé účty

(e-mail, bankovní účet, Facebook, LinkedIn, školní systémy, apod.)

- Používám jedno heslo pro všechny účty
- Používám jen několik málo hesel
- Pro každý účet mám jiné heslo

8) Máte uložena hesla ve svém prohlížeči?

- Ano, na počítači i na mobilu
- Jen na mobilu
- Jen na počítači
- Hesla si neukládám

9) Jak nejčastěji hledáte nabídky pracovního uplatnění?

Prostřednictvím:

- pracovních portálů (jobs.cz, prace.cz a jiné)
- personálních agentur
- veletrhů pracovních příležitostí
- oficiálních internetových stránek společností
- sociálních sítí
- známých, příbuzných
- Jiné:

10) Máte vytvořen účet na profesní síti LinkedIn?

- Ano, používám ho a podle potřeby aktualizuji
- Ano, ale nevyžívám ho
- Ne

11) Zúčastnil/a jste se někdy přijímacího pohovoru? Pokud ne, přejděte na otázku č. 16

- Ano, v personální agentuře
- Ano, přímo u potenciálního zaměstnavatele
- Ano, přímo u zaměstnavatele i v personální agentuře
- Ne

12) Pokud ano, měl/a jste pocit, že by po Vás byly vyžadovány informace, které by se vyžadovat neměly? Pokud ano, které?

13) Byly od Vás při pracovním pohovoru vyžadovány některé z těchto údajů?

- národnost
- majetkové poměry
- rodné číslo
- rodinné poměry
- informace o těhotenství
- žádná z možností

14) Pokud jste absolvoval/a pracovní pohovor, vyplňoval/a jste osobní dotazník? Pokud ne, přejděte na otázku č. 15.

- Ano
- Ne

15) Jestliže ano, byl/a jste informován/a ústně či písemně, k jakému účelu slouží tento dotazník?

- Ano
- Ne
- Jiné:

16) V jakém oboru pracujete? Pokud je Vaše odpověď „nepracuji“, přejděte na otázku č. 18

- Administrativa
- Bankovníctví a finanční služby
- Cestovní ruch a ubytování
- Doprava, logistika a zásobování
- Ekonomika a podnikové finance
- Elektrotechnika a energetika
- Farmacie
- Gastronomie a pohostinství
- IS/IT
- Marketing
- Média, reklama a PR
- Právní služby
- Služby
- Prodej a obchod
- Stavebnictví a reality
- Technika a vývoj
- Státní a veřejná správa
- Vzdělávání a školství
- Zdravotnictví
- Zemědělství
- Nepracuji
- Jiné:

17) Máte ve firmě nějaká určitá pravidla pro tvorbu hesel?

- Ano, musí obsahovat kombinaci velkých, malých písmen a čísel
- Ano, musí obsahovat kombinaci velkých, malých písmen, čísel a často se mění
- Ano, musí obsahovat kombinaci čísel a písmen
- Ano, musíme je často měnit
- Je dána minimální délka hesla

- Nemáme žádná pravidla pro hesla
- Jiné:

18) Myslíte si, že Váš zaměstnavatel má oprávnění kontrolovat Vaše e-maily?

- Ano
- Ne

19) Myslíte si, že Váš zaměstnavatel má oprávnění kontrolovat a monitorovat Váš pohyb na webových stránkách?

- Ano
- Ne

20) Podepsoval/a jste někdy souhlas se zpracováním osobních údajů? Pokud ano, při jaké příležitosti?

21) Pohlaví

- muž
- žena

22) Věk

23) Vzdělání

- základní
- středoškolské s výučním listem
- středoškolské s maturitou
- vysokoškolské

24) Vaše hlavní činnost

- student/ka
- student/ka a zároveň zaměstnaný/á
- zaměstnaný/á
- nezaměstnaný/á
- na mateřské/rodičovské dovolené

25) Vaše případné připomínky k dotazníku

Příloha č. 2: Vzor služebního průkazu inspektora pro Úřad na ochranu osobních údajů

Lícová strana služebního průkazu

<p>ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ PRŮKAZ INSPEKTORA</p> <p>TITUL, JMÉNO, popř. JMÉNA A PŘÍJMENÍ .....</p> <p>ČÍSLO PRŮKAZU: barevná fotografie držitele XXXXXXXXXXXXXX 35 mm x 45 mm</p> <p>DATUM VYDÁNÍ: .....</p>
--

Rubová strana služebního průkazu

<p>DRŽITEL TOHOTO PRŮKAZU JE OPRÁVNĚN K VÝKONU KONTROLNÍ ČINNOSTI PODLE ZÁKONA Č. 101/2000 Sb., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ, A PŘEDPISŮ SOUVISEJÍCÍCH.</p> <p>Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů .....</p> <p>ZNEUŽITÍ PRŮKAZU BUDE POSTIHOVÁNO</p>
--

Zdroj: Matoušová, Hejlík. Osobní údaje a jejich ochrana, 2008

Příloha č. 3: Vzor služebního průkazu pověřeného zaměstnance Úřadu pro ochranu osobních údajů

Lícová strana služebního průkazu

<p>ÚŘAD PRO OCHRANU OSOBNÍCH ÚDAJŮ PRŮKAZ POVĚŘENÉHO ZAMĚSTNANCE</p> <p>TITUL, JMÉNO, popř. JMÉNA A PŘÍJMENÍ .....</p> <p>ČÍSLO PRŮKAZU: barevná fotografie držitele XXXXXXXXXXXXXX 35 mm x 45 mm</p> <p>DATUM VYDÁNÍ: .....</p>
--

Rubová strana služebního průkazu

<p>DRŽITEL TOHOTO PRŮKAZU JE OPRÁVNĚN K VÝKONU KONTROLNÍ ČINNOSTI PODLE ZÁKONA Č. 101/2000 Sb., O OCHRANĚ OSOBNÍCH ÚDAJŮ A O ZMĚNĚ NĚKTERÝCH ZÁKONŮ, A PŘEDPISŮ SOUVISEJÍCÍCH.</p> <p>Předseda Úřadu pro ochranu osobních údajů .....</p> <p>ZNEUŽITÍ PRŮKAZU BUDE POSTIHOVÁNO</p>
--

Zdroj: Matoušová, Hejlik. Osobní údaje a jejich ochrana, 2008